

VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK

TEMA

Gostje prihajajo počasi,
previdno

str. 4

VESTNIK

Murska Sobota, 8. avgusta 1991 • Leto XLIII • Št. 31 • Cena 20 din

Jurčki (grbanji, vrganji), lisičke in druge gobe so v minulih dneh le pokukale na dan v nekoliko večjem številu. V obratu Droge v Dravskem Središču so nam povedali, da je bila bera bogata zlasti prejšnji teden, ko so imeli na 32 odkupnih postajah na Goričkem tako rekoč vsak dan precej dela. Cene za kilogram svežih gob pa so se gibale okrog 140,00 dinarjev

oziroma 1.000,00 dinarjev za kilogram suhih jurčkov ali lisičk. Seveda pa niso vsi nabirali gob zato, da bi jih prodali, temveč da bi si z njimi popestrili jedilnik. Kajpak gobe jemo le kot priboljšek, ne pa, da bi se z njimi nasitili. Pa dober tek! (JOG)

Fotografija: Nataša Juhnov

V Ameriki
pouka ne
»špricajo«

Str. 13

Kaj delajo cestarji?

Lahko bi rekli, da so dopusti tudi čas kislih kumaric za cestarje, da imajo torej tudi oni sušo. Ta je letos še bolj očitna zaradi splošne gospodarske krize, ki je močno prizadela tudi ceste. In kaj vendarle delajo v zadnjem času zaposleni v Cestnem podjetju

Murska Sobota? Povedali so nam, da večjih del nimajo, posodabljajo le manjše odseke cest ali pa urejajo križišča, parkirišča, avtobusna postajališča idr. Tako so v lendavski občini pred dnevi asfaltirali odsek ceste do mejnega prehoda v Pincah, ki naj bi ga začasno odprli med papeževim obiskom na Madžarskem, v Dolgi vasi pa asfaltirajo vaške ceste. V občini Gornja Radgona so pred kratkim posodobili okrog 800 metrov dolg odsek magistralne ceste od cerkve do gasilskega doma. V ljutomerski občini so uredili parkirišče pri mestnem pokopališču in asfaltirali krajši odsek ceste na Juršovski ter igrišče v Babincih, te dni pa urejajo avtobusna postajališča v KS Razkrižje. V občini Murska Sobota so končno dobili naročilo za rekonstrukcijo križišča pri Puconcih, kjer so večji del previdenega že opravili, nekaj manjših del pa opravljajo še pri Gradu na Goričkem (okolica banke). Povedali so nam še, da bi radi volje temeljito obnovili vse raz-

poke, jame in udarnine na cestah, če bi jim to kdo naročil in potem tudi plačal. So namreč podjetje, ki ustvarja svoj dohodek na trgu. Tudi pri cestnih delih pa je vse večja konkurenca.

Jože Graj

GRADITELJI POZOR!

GRADITELJI d.o.o.
Novo selo Rok, R. Kontara 16 - Čakovec,
tel.: (042) 811 685, podjetje za strokovno in prodajno
• strojna orodja
• in ostali gradbeni material
Dostava časa od 7. do 18. ure.
• zelo ugodne cene • dobava takoj •
večje količine dostavimo na dom brezplačno

VESTNIK NAGRAJUJE!

VSATK TEDEN V AVGUSTU

Kolo trgovine TIPO, M. Sobota, Prekmurske brigade 31, za izžrebanega naročnika VESTNIKA!

AVGUST

10. avgusta bo luna v znamenju mlaja

11. avgusta bo dolžina dneva 14 ur in 22 minut

Nevhte v četrtek in petek bodo prenehale. Čez vikend bo lepo in sončno.

VESTNIKOV KOLEDAR

8. avgust, četrtek, MIRAN
9. avgust, petek, ROMAN
10. avgust, sobota, LOVRENC
11. avgust, nedelja, JASNA
12. avgust, ponedeljek, KLA-RA
13. avgust, torek, LILJANA
14. avgust, sreda, MITJA

Sinoči mi je znanec pravil, da pozna družini v eni od mešanih vasi na Hrvaškem. Eni so Hrvati, drugi Srbi in bili so svoj čas zelo dobri sosedje. Saj so še sedaj, toda kaj več, kot da si le pomagajo, tako na skrivaj, si ne upajo. In kako dolgo si bodo sploh še lahko mahnali, kdaj bo sovraštvo pretrgalo tudi to vez?

Vojna in brezumje trgata medčloveške odnose, mečeta ljudi iz domov, praznino, ki tako nastaja, pa zapolnjuje sovraštvo. Človek je oropan vezi, ki so vredne človekovega bivanja, obdaja pa ga sovraštvo, trpljenje ali pekel. Niti, vezi pokajo, druga za drugo, medčlove-

ZGODOVINA POMNI VELIKE

ške, mednacionalne, tudi mednarodne. Ali nam potem res ostaja samo golo življenje?

Toda po tem, ko smo lahko videli iznakažene obraze in izmalice na telesu, grozodejstva, ki jih je povzročila človeška roka, lahko rečemo dvoje: da je le človek sposoben uničiti sočloveka na način, ki ga živalski svet ne pozna, da v grozodejstvih nima tekmeča in je v sovraštvu neprekosljiv; drugo, da je v vojni življenje tako malo vredno. Pravzaprav nič. Nevredno je, da bi ga obvarovali in spoštovali, kajti v vojni stopijo v ospredje druge vrednote, za nekatere mnogo pomembnejše, kot je življenje posameznikov.

Ljudje umirajo, na tiskovnih konferencah pa o njih govorijo kot o brezosebni, anonimni številki, kajti v vojni življenja ljudi niso vredna kaj dosti več kot le številke. In te morajo biti večštevilske, da jih možje iz politike lahko uporabljajo kot pomemben dokaz.

Ljudje pa umirajo. Za širši svet so brez imena, morda je še manj pomembno, da so si prav oni želeli miru in ne sovraštva, lepšega življenja in ne smrti.

Toda v zgodovini bodo ostali zapisani samo veliki, možje iz politike, evropske, jugoslovanske, srbske, slovenske, pa naj si bodo pozitivne ali negativne osebnosti. Njih imena bodo zapisana v zgodovinskem izročilu, imena večine umrlih pa le na grobovih. Svoji jih bodo objokovali, dokler bo živ spomin, nato bodo solze usahnile, spomin zbledel, kot črke na nagrobniku.

Tako je bilo v vseh vojnah: zgodovina zapiše le velike, navadne Zemljane morda samo v številkah, pa čeprav je v njih morda bilo manj sovraštva, kot ga premorejo nekateri veliki, ki ga sejejo med ljudmi.

Majda Horvat

Rešitev na plečih bolnika?

Str. 8

PRED LETOŠNJIM KMETIJSKIM SEJOM V GORNJI RADGONI

Obdržati doseženo kakovost

Strah, kaj bo z letošnjim Mednarodnim kmetijsko-živilskim sejmom, ki je bil prisoten še pred mesecem, je zdaj mimo in sejmu v Gornji Radgoni bo, pa tudi po kakovosti se ne bo bistveno razlikoval od dosedanjih. Tako so zatrdili organizatorji te sejemске prireditve na novinarski konferenci v začetku tedna, saj se bo med 17. in 25. avgustom na sejemskem prostoru predstavilo okoli 900 razstavljalcev iz domovine in tujine.

Politična in gospodarska kriza se bo po svoje sicer odrazila na letošnjem sejmu, ki bo takrat že 29., vendar bo obdržal svoj osnovni koncept in bo ostal v funkciji razvoja kmetijstva. Res, da bo število razstavljalcev tokrat nekoliko manjše, vendar bodo obiskovalci lahko kljub vsemu videli najnovejše dosežke na področju kmetijstva. Ob razstavi kmetijske mehanizacije, izdelkov živilsko-predelovalne industrije in zaščitnih sredstev, bo tudi na letošnji prireditvi dan poseben poudarek strokovnemu delu. Razstava goveje živine, konj, prašičev in drobnice je postala že tradicionalna, tokrat pa pripravljajo še nekaj drugih razstav. Na eni od teh bodo prikazali zgodovinski razvoj vinogradništva in vinarstva na Slovenskem, za poljedelce pa bo gotovo zanimiva razstava o pridelovanju pšenice in krompirja.

V zadnjih letih dajejo na sejmu vedno večji poudarek ocenjevanju posameznih proizvodov, s čimer želijo spodbujati k še večji kakovosti. Ocenjevanja mesnih izdelkov domačih izdelovalcev in izdelovalcev iz dežel Alpe-Jadran ter mlečnih izdelkov že kažejo na to, da odličja, podeljena na sejmu, že dobivajo svojo ceno med izdelovalci in potrošniki, zato se zanimanje za tovrstno ocenjevanje tudi povečuje.

Tudi ocenjevanje slovenskih vin je na tem sejmu postalo že tradicionalno, strokovna komisija pa je letos dobila v ocenitev kar 330 vzorcev iz zasebnih in družbenih kleti.

Sicer pa je cilj organizatorjev, da se na tem sejmu ne bi srečevali le strokovnjaki pač pa tudi potrošniki, zato bo večino razstavljenih izdelkov možno tudi kupiti. Kot novost in zanimivost pa omenimo še to, da bo iz Murske Sobotice v Gornjo Radgono odpeljal tudi posebni vlak. Obiskovalci se bodo na sejmu lahko popeljali prvo in zadnjo sejemsko nedeljo.

Ludvik Kovač

ZADNJA VEST

Požar v PAN-AGRI

V ponedeljek, okrog 17. ure, je začelo goreti pri enem izmed kompresorjev v kompresorski postaji v soboški PAN-AGRI, nekdanji Panoniji. Zgoreli so dva kompresorja, nekaj opreme in ostrešje v izmeri 10 krat 10 me-

trov. Gmotna škoda znaša po nestrokovni oceni več kot 10 milijonov dinarjev. Delavci organov za notranje zadeve in izvedenci vzrok požara še ugotavljajo. Ogenj so pogasili delavci in soboški gasilci. Š. S.

VREME

Preprosti ljudje že tudi v Beogradu z velikim razočaranjem ugotavljajo: »Nikomur več ne verjamem!« Tudi tisti, ki so ves zadnji čas ponavljali: »Ubiti, ubiti!«

Želja po ubijanju je bila toliko večja, kolikor bolj je bila abstraktna. Čim pa se je pokazalo, da ob željah po ubijanju morebiti človek tudi sam ubiti, je ubijalna vna splahnela: tudi abstraktna JNA, ki naj bi pobijala vse namišljene sovražnike, je namreč sestavljena iz ljudi, med katerimi je tudi kdo bližnji, če ne že najbližji tistim, ki kličejo smrt nad druge. Svoji pa svojim smrti zagotovo ne želijo.

Tako polagoma prihajajo do spoznanja, da utegnejo s svojo sodobno sveto vojno znova napolniti kraške jame, iz katerih so privlekli kosti v vojni pobitih občanov kot duhove sovražstva, ki da vpije po maščevanju živih, zdravih, s preteklostjo doslej neobremenjenih ljudi.

Prizori zdaj pobitih, poklanih in z bombami razklanih mladih ljudi so seveda prav tako grozljivi, kot so bili vsakokrat v zgodovini vojnih razdejanj. Televizija jih neusmiljeno prikazuje, kot da je občanstvu to bolj potrebno od kruha.

Zanimivo je, da je Yutelo-vo mirovno zborovanje, velik sarajevski shod nasprotnikov vojne, prenašala le neodvisna televizija Studia B, kar je bil povod za vprašanje neke gledalke: »Ali je beogradska televizija za vojno?«

Protivojna razpoloženja se kažejo tudi v vprašanjih: »Ali je res, da je Miloševićev sin, gođen za služenje vojaškega roka, nekje v tujini?!!«

(I) RACIONALNOST

Ali je res, da je nekaj letal ta čas prepečeno funkcijarske otroke v tujino? Ali je res, ali je res...«

Grozljive govornice o tem in onem onih, k nam ponujajo vojno kot rešitev, sami pa se zavarujejo pred njo, krožijo in krožijo med starši in njihovimi otroki, ki naj bi jim postala sveta dolžnost UBIJANJE.

Demokracije željni ljudje so zgroženi nad dejstvom, da so z glasovanjem proti eni dikatur dosegli le osem diktatur, namesto več kruha pa še več orožja, smrtonosnega orodja.

Hkrati pa hrabri neizbežno sodelovanje gospodarstva, kot je na primer Crvena zastava, kragujevska tovarna avtomobilov, ki se niti zamisliti ne sme najmanjše prekinitev kooperacije s stotinami tovarn po vsej deželi in tudi zunaj nje, pa naj se nacionalisti še tako poganjajo v vojno in (samo)unicenje.

Gospodarstvo je vztrajnik, ki ga tudi polstoletno obdobje kvazisocializma ni moglo zaustaviti, spremeniti ali uničiti, pa naj se zdi ta čas še tako slabotno. Gospodarstvo pač mora vselej preživeti, kljub vsem vzponom in padom režimov, ki se vsepovsod in vselej imajo za večne, kar seveda nikoli niso.

Politike prenasidjeni ljudje, a teh je vse več, se vse bolj zavedajo resnice, da njihov obstanek ni odvisen ne od internacionalizma ne od nacionalizma, temveč od dela, ki pa ga je toliko manj, kolikor je onega drugega več.

Seveda je neumno vse, kar počenjajo naši zvezni in drugi politiki ob tem, kar jim Evropa ponuja gmočnih dobrin za normalno življenje ljudi, da namreč drvijo v uničevanje vsega, ne samo življenj. In jih pri tem sploh ne skrbi, da napovedi socialnih vojn, ki jih bodo prav kmalu pokosile kljub kopičenju nacionalnih gard. Sami dobro vedo: časa pač ni mogoče zaustaviti!

Viktor Širec

ZACETEK V KREMLJU — Preden sta ameriški predsednik Bush in njegov gostitelj predsednik Gorbačov ostala sama, da bi se domenila o najbolj zaupnih stvareh, ju je ujel fotoreporter v Jekaterinski dvorani — še sesti nista utegnila. (Telefoto: Reuter)

Za lepši, boljši svet

V Moskvi so potekali zgodovinski pogovori med predsednikom velesil Mihailom Gorbačovom in Georgom Bushem. Pri tem je ameriški voditelj izrazil podporo zgodovinskemu boju ZSSR za demokracijo in reforme, sovjetski voditelj pa je poudaril, da imata državi zdaj prvič možnost graditi vzajemne odnose na podlagi občečloveških vrednot. Gorbačov je še dodal, da sta svet in Sovjetska zveza po lanskem sovjetsko-ameriškem vrhunskem sestanku preživela »konstruktivno« leto, v katerem se je preverjala sposobnost tvorjenja dela v razmerah kritičnega prehoda k demokratični preobrazbi in reformam. Nelahko le-

to na začetku novega zgodovinskega obdobja je bilo po njegovih besedah pomemben izpit iz visoke odgovornosti, političnega profesionalizma, realizma in daljnovidnosti. Podpis sporazuma o 30-odstotnem zmanjšanju strateškega jedrskega orožja pa je ocenil kot simbol rastoče nepovratnosti v načelnem pristopu do svetovne politike.

Bush pa je moskovski sestanek označil kot »zgodovinski vrh«. Po njegovih besedah je napočila »era upanja«. Državi sta po njegovem naredili zgodovinski korak na številnih področjih, od politike, gospodarstva do vojaštva. Sporazum o tretjinskem zmanjšanju strateškega jedrske-

ga orožja je ocenil kot korak, na podlagi katerega bosta državi težje sodelovanje od vojaške konfrontacije prenesli na raven gospodarskega sodelovanja in krepitve varnosti. Hkrati je ameriški predsednik napovedal, da nameravajo ZDA Sovjetski zvezi dodeliti status države z največjimi trgovinskimi ugodnostmi.

Tokratni vrhunski sestanek je novost v tem smislu, da ameriški predsednik odgovorov na ameriške dileme ni želel slišati samo iz ust prvega moža SZ, ampak tudi predsednika Ruske federacije Borisa Jelcina in med obiskom v Kijevu tudi ukrajinskih voditeljev; torej predstavnikov dveh največjih sovjetskih republik, ki v prihodnjem statusu Sovjetske zveze že igrata posebno vlogo.

MARKOVIČ V MOSKVI

Sovjetsko vodstvo je v pogovorih z Antejem Markovičem bolj kot kdaj prej poudarilo, da je proti internacionalizaciji jugoslovanske krize in proti karkšnemukoli zunanjemu vmešavanju. Predsednik Gorbačov se je zavzel za to, da jugoslovanski narodi sami rešijo notranja vprašanja, upošteva vse dokumente iz Helsinkov in Pariza. Premier Valentin Pavlov pa je o Markoviču na tiskovni konferenci govoril kot o »prijatelju« in hkrati dodal, da ZSSR ne počne in tudi ne bo počela ničesar brez soglasja ali prošnje »prijateljev«.

Jugoslavija kot poskusni poligon

Tuja sredstva javnega obveščanja v odmevih na razmere v Jugoslaviji poudarjajo, da je Jugoslavija skorajda popolni poskusni poligon za zunanjo politiko Evropske skupnosti. Reuter pri tem ugotavlja, da se za zdaj niti Sovjetska zveza niti Združene države Amerike ne nameravajo vmešavati v reševanje jugoslovanske krize. Dopisnik Reuterja iz Beograda opozarja na vse očitnejšo sprejo srbskih gverilcev in armadnih enot, zato je vprašljivo, ali bo armada, v kateri prevladujejo srbski četrtniki, pripravljena začeti akcije proti srbskim upornikom.

Sicer pa vsa tuja sredstva obveščanja namenjajo pozornost odločitvam Evropske skupnosti, da bo okrepila posredniško misijo v Jugoslaviji.

Komentatorji se tudi sprašujejo, ali ni to posredovanje prepozno, saj nadaljnjega prelivanja krvi, po zadnjih dogodkih sodeč, ni več mogoče preprečiti. Britanska sredstva obveščanja poudarjajo, da se Evropa ne sme sprijazniti z ev-

ropskim Libanonom ter da je brezpogojni mir in ustavitev prelivanja krvi prvi pogoj za pogovore o prihodnosti Jugoslavije.

»Jugoslavija je pred državljansko vojno. Sino v neobjavljeni vojni med Srbijo in Hrvaško, v kateri se na eni strani bojuje invazijska vojska in na drugi strani redna milica, ki brani suverenost in omejenjsko nedotakljivost hrvaške republike,« je v La Stampi iz Torina zapisal Enzo Bettiza. Potem pa je nadaljeval: »Vojska se imenuje »zvezna«, toda po porazu v Sloveniji je sestavljena skoraj v celoti iz Srbov in Črnogorcev, varuje četniške teroriste in oboroženo milico srbske manjšine v Slavoniji, Krajini in Baniji. Po mnenju fantomskega in izpraznjenega predsedstva Jugoslavije, ali bolje bivše Jugoslavije, bi se položaj lahko zapletel v splošno vojno.

Dovolj je gledati televizijo, da bi videli, kdo je napadalec. S prostim očesom se vidi, da so vojno prinesli Srbi na prag Zagreba in ne Hrvatje na prag Beograda. In vendar evropska diplomacija še naprej noče videti tega, kar je očitno: o Srbiji, politiki srbske vlade in predsednika Miloševića, o nenehnih grožnjah srbskih članov generalštaba se ne govori skoraj nikoli. Ko se izgovorijo obilgadne besede v korist pravice narodov do samoodločbe, se nadaljuje s praznimi priporočili, naj bi Jugoslavija ostala, kdove kako, enotna. Še naprej se govori o fanatizmu na dveh straneh in se tako postavlja na isto raven odgovornosti Srbov in Hrvatov oziroma se vse meče v isti koš. To zanesljivo ni način za rešitev prve vojne, ki se je pojavila na evropski celinii po letu 1945.

Zakaj se o Srbiji tako malo govori? Ker uživa tisti pozitivni predsodek, ki ga delijo Bush, Gorbačov, Mitterrand in Occhet-

Odšel je poslednji mož Stalinove dobe

Zadnji od Stalinovih najožjih zaupnikov, 98-letni Lazar Mojsejevič Kaganovič, je umrl. Stari volk iz Kremija, ki je bil rojen leta 1893 v Ukrajini, je imel za seboj neverjetno kariero. Bil je Žid in edini Žid iz ožjega vodstva, ki je preživel Stalinove programe proti Židom. Bil je namreč večji antisemit od drugih. Boljševikom se je pridružil že leta 1911, leta 1917 je bil politkomisar Rdeče armade in tedaj ga je opazil Stalin. Leta 1931 je bil že član politbiroja, sekretar CK, šef partije v Moskvi. Njegovo »veliko delo« je prisilna kolektivizacija kmetijstva po Stalinovih načrtih — na račun 11 milijonov mrtvih.

Odrinjen v senco je bil po vojni dokončno odstranjen kot »ritoliznik in cucek na Stalinovem povodcu« šele leta 1956, ko je Nikita Hruščov v »tajnem govoru« na 20. kongresu razkril grozote stalinške ere. Leta 1961 je bil izključen iz partije, toda do konca je bil prepričan, da je Stalin dal ljudem mir, zemljo, kruh in — svobodo...

KRIVKA SRBIJA PA MOLČI

to, z edino izjemo poljskega papeža, ki se je postavil v bran slovenskih katoličanov v Sloveniji in na Hrvaškem.

Povod je protisloven: Srbija, ki je s svojo agresivno ekspanzionistično politiko najbolj odgovorna

za razkroj Jugoslavije, velja v očeh večine za poroka jugoslovanske enotnosti. Take slepote ne povzročajo le legende iz Versailles in tradicionalna prijateljska politika med Beogradom in Parizom, temveč tudi površna misel,

da je večina Hrvatov naklonjena ustaškemu fašizmu.

Deluje pa tudi dejstvo, da Srbija, drugače kot Hrvaška, ni izjavila odcepitvenih namer iz preprostega vzroka, ker ji za potrditev prevlade ni treba narediti drugega kot fingirati zanimanje za jugoslovansko enotnost. Zahodne pisarne tako še naprej vidijo v Srbiji združevalce Jugoslavije. Zahodne levice vidijo na območju med Savo in Donavo zadnje oporišče glasnega komunizma.

Nihče ne vpije Srbiji, naj se ustavi, in na trgih ni videti niti pacifističnega psa. Kar pa zadeva Pentagonalo ali Heksagonalno, je menda izgovorila najbolj ustrezno besedo nekdanja jugoslovanska vlada v komi: »Heksagonalna bo zanesljivo koristna, toda ni časa, da bi začela delovati.«

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

Častnik jugoslovanske vojske, ki zapušča Slovenijo, je ganjeno povedal častnikarjem, da je ob slovesu tu in tam opazil med domačini tudi kakšno solzo. Ni pa preciziral, ali gre za solze sreče ali žalosti... (Delo, Ljubljana)

Jugoslovanska armada je bila prepričana, da bo šla skozi Republiko Slovenijo kot skozi maslo, da bo tako kot na Kosovu. Zdaj so začudeni in celo užaljeni, ker so naleteli na odpor. (Gazeta Wyborcza, Varšava)

Evropska skupnost je videti dokaj nemočna ob izbruhu strasti na Hrvaškem, ob silovitem vzponu nacionalizma v kotlu konfliktov, v kakršnega se je spremenila že skoraj preminula Jugoslavija. (Monde, Pariz)

Evropska trojka praznih rok

Evropska ministrska trojka, v kateri so zunanji ministri Nizozemske Hans van den Broek, Luksemburga Jacques Poos in Portugalske Joao de Deus Pinheiro, je znova obiskala Jugoslavijo, da bi dosegla ustavitev sovražnosti na Hrvaškem. Medtem ko je vodja misije Van den Broek izjavil, da ni prav velik optimist in da ne gre za napoved vojaške intervencije, pa je luksemburški zunanji minister Poos napovedal, da bo morda potrebno evropsko vojaško posredovanje v Jugoslaviji. Po njegovih besedah je treba za vsako ceno preprečiti delitev SFRJ.

Da je bilo posredovanje ministrske trojke v Jugoslaviji neuspešno, so knu srbski voditelji. Evropi in svetu je zdaj jasno, kdo v SFRJ je za mir in kdo ni v čem je resnični problem. Jugoslovanska in svetovna javnost mora torej vati na Srbijo, da bo pristala na mirno reševanje krize v državi. Ignoranca srbskih predstavnikov se je pokazala tudi v nedeljo, ko jih ni bilo na pogovoru v palači federacije, kjer naj bi skupaj z najvišjimi zveznimi voditelji in predstavniki republik podpisali nov memorandum o soglasju, da se mandat opazovalnih misij ES razširi tudi na Hrvaško.

Zaradi neuspešnih pogovorov je nemški zunanji minister Genscher dal po budo za sklic izrednega zasedanja zunanjih ministrov ES. Tuja sredstva javnega obveščanja pa ocenjujejo, da Jugoslaviji, če ne bo prevladal razum, grozi katastrofa.

Hrvaška za umik JA

Hrvaški Sabor je sprejel vrsto sklepov o politično-varnostnih razmerah v tej republici. V njih med drugim predlagajo, da Republika Hrvaška zavrne vse odnose s Srbijo in da izvede delno mobilizacijo za zagotovitev miru in javne varnosti prebivalstva na kriznih območjih republike. Znova pa so se pokazala nesoglasja v saboru med vodstvom in parlamentarnimi strankami. Prišlo je do sprememb v vladi.

Za demokratično Alžirijo

Le nekaj tednov po razglasitvi izrednega stanja, odločitvi parlamentarnih volitev in napovedi predčasne izvolitve predsednika republike je Alžirija po odhodu Muluda Hamruša dobila novo vlado. Novi premier Sid Ahmed Gozali je sestavil prehodno vlado, ki bo vodila državo do oktobra, ko naj bi se razmere uredile in bi se država preskusila v procesu uditve demokratičnega pluralizma zoper fundamentalistične zamisli močnega islamističnega gibanja. V novi vladni ekipi, ki ima 29 članov, je po izboru predsednika Šadlija Bendžedida samo osem

članov prejšnjega kabineta, med preostalimi pa so predvsem tehnokrati, neodvisni in zmerni politiki, ki niso bili povezani z doslej dajočopartijo FLN.

Kaj je Irak zares odkril

Irak je izročil strokovnjakom Združenih narodov nov, že tretji seznam svojih jedrskih zmogljivosti, ob ponovljenih grožnjah ZDA in Francije, da bodo posredovali in oboroženo silo, če Bagdad ne prizna vseh podrobnosti o svojih jedrskih napravah. Seznam domnevno zajema vse podatke, ki jih je od Iraka zahtevala Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA). V Iraku je že skupina strokovnjakov IAEA. Po izjavi misije Dimitrija Pericosa na seznamu podatki o vseh starih kategorijah naprav, ki so jih raziskovali, to je o raziskavah, razvoju, konstrukciji in uporabi jedrske opreme.

globus

BRUSELJ — Kot se je izvedelo iz diplomatskih virov, so zunanji ministri dvanaestice sprejeli prošnjo Švedske za sprejem v Evropsko skupnost. Švedsko prošnjo bo pretehtala evropska komisija, kot narekujejo pravile ES.

TIRANA — Ministrski svet Albanije je napovedal stene-ljito reorganizacijo državne-ga aparata — tako centralne-ga kot lokalnega. V deklaraciji je rečeno, da vidi alban-ska vlada izhod iz krize v novi politiki, ki bo omogočala preobrazbo v gospodarstvu in politiki.

PRAGA — Že drugi v slabih treh mesecih se je začela razvnamati gonja zoper Aleksandra Dubčka, ki bi ga nekateri radi iztržili iz političnega življenja. Dve stranki, ki sta pripravljene zahtevati njegovo odstavitev s položaja predsednika zvezne skupščine.

MOSKVA — Ruska federacija je uradno priznala litovsko deklaracijo o neodvisnosti, ki jo je 11. marca sprejel litovski parlament. Sporazum o tem sta podpisala ruski in litovski predsednik Jelcin in Landsbergis.

PARIZ — Francija je od varnostnega sveta Združenih narodov zahtevala, naj ubi-je popolni embargo, ki so ga Iraku vsilili zaradi napada na Kuvaj. Vlada v Parizu se zavzema za to, da bi preprečili množično lakoto in razsajanje bolezni v Iraku.

POHNPEI — Predstavniki južnopacifiških držav so na sestanku ostro obsodili Francijo zaradi jedrskih poskusov na atolih Mururoa in Fangataufa ter napovedali nadaljnje akcije.

globus

NESREČA ZDRUŽILA, IMENOVANJA PA NE

To se je jasno pokazalo na zasedanju zborov SO Murska Sobota, kjer so ocenili vojno škodo, veliko govorili o kmetijstvu, medtem ko se je pri imenovanjih vsa zadeva zapletla.

Skupna vojna škoda v soboški občini znaša nekaj čez 553 milijonov 664 tisoč dinarjev; od tega je neposredne škode »le« 3 milijone 900 tisoč dinarjev, predvsem zaradi poškodovanih prometnih poti in stanovanjskih hiš. Znatno več, in sicer blizu 550 milijonov, pa je posredne škode, nastale zaradi izpada proizvodnje, ki je največje v podjetju Mura (246 milijonov dinarjev). Te podatke so predstavili na skupni seji vseh treh zborov skupščine občine Murska Sobota, ko so delegati uvoznih in obrambnih dejavnosti med agresijo Jugoslovanske armade in oceni škodo. Pri tem je predsednik Andrej Gerenčar izpostavil in pohvalil visoko pripravljenost vseh struktur, od občine preko teritorialne obrambe, civilne zaštite, RK, sistema zvez, milice, zdravstvenih delavcev, podjetij in sredstev javnega obveščanja do civilnega prebivalstva, ki je v vojnih razmerah občinski dostojanstvo. Zato na srečo ni bilo slovesnih žrtev. Predvsem pa se je pokazala, kot sta dejala delegata Štefan Smej in dr. Jože Magdič, prava sprava med ljudmi, ne glede na njihovo strankarsko opredelitev, kar bi se moralo v večji meri pokazati tudi v poslanskih klopetih.

Sicer pa je dokaj hitro prišla pomoč od drugod, zlasti iz Ingolstadta (kjer so sprejeli tudi posebno deklaracijo o razmerah pri nas), Sombotelu, Zalaegejskega in sosednje Avstrije, ki je znašala 815 tisoč dinarjev. To pa je najboljši dokaz, da nesreči

OZGANA ZASTAVA

Na delegatsko vprašanje, kaj je z zastavo Republike Slovenije, ki je plapolala v mestnem parku na Trgu zmage v Murski Soboti in je nenadoma izgubila, je bil odgovor tak: Zaradi objektivnosti — posredi ni bil noben politični motiv — so hulgani 27. julija okrog 2. ure vzgali zastavo, ki so jo zato s podstavkom vred začasno odstranili. Spritno tega nekulturnega dejanja je treba storilec stopiti na prste, so se razčeli delegati.

Nam ostali sami. Čaka nas še veliko nalog pri odpravljanju pomanjkljivosti, kot so opozorili Edvard Mihalič (TO), Aleksander Krpič (ČZ), Milan Horvar (UNZ) in Stanko Lebar (sekretariat za LO).

V nadaljevanju skupnega zasedanja so delegati brez razprave sprejeli informacijo o izvedbi občinskega samoprispevka in rezultatih glasovanja, ki so bili negativni, potrdili pa so tudi sklepa o prevzemu pokroviteljstva nad društvom Lastovka in oblikah sodelovanja med pomurskimi občinami. Slinjali so se tudi z imenovanjem Vinka Mlinariča za načelnika Uprave pomurskih inšpekcijskih služb in Rozalije Sraka za načelnico geodetske uprave.

Na ločenih sejah zborov pa se je raznela razprava o strategiji razvoja kmetijstva v občini. Večina razpravljalcev se je namreč zavzemala za čisto okolje, pri čemer so zlasti opozarjali na veliko škodljivost nenačrtovane uporabe umetnih gnojil, ki je že močno ogrozilo vodno zajetje v Črnskih

mejah. Po besedah Slavka Švende (ŽVZ) je ta voda za dojenčke že oporečna! Predvsem pa se mora spremeniti miselnost porabnikov, da bi lahko pridelovali zdravo biološko hrano. Znova so zahtevali takojšnjo razselitev prašičerejskih farm. Kmetijstvo je preveč resna nacionalna zadeva, ki terja večjo navzočnost strokovnjakov z različnih področij, nikakor pa ne strankarske delitve, smo še slišali.

Zeleno luč je dobil predlog nove organiziranosti Srednješolskega centra, po katerem bosta delovala dva javna zavoda: Gimnazija ter Tehnična in poklicna šola. Kot je bilo rečeno, je osnovni razlog

11 LITROV KRVI ZA VOJNE RANJENCE

Dr. Štefan Kous iz soboške bolnišnice je na skupnem zasedanju zborov SO Murska Sobota postregel z zanimivim podatkom. Med agresijo JA so oskrbeli 72 ranjencev, ne glede na njihovo pripadnost, za zdravljenje pripadnikov JA pa so porabili 11 litrov krvi. Torej — humanost na višku!

za razdružitev v dosedanj nezdržljivosti pedagoškega procesa, ki ni prispeval k boljšemu delu. Neurejeni medsebojni odnosi med predavatelji pa se bodo nadaljevali, če ne bo sprememb v miselnosti ljudi. Za vršilko dolžnosti ravnateljice gimnazije so imenovali Regino Cipot, na čelu tehnične in poklicne šole pa bo Janez Obal.

Delegati so potrdili tudi program dela SO za drugo polletje, odlok o dokončni ureditvi kamnoloma v Sotini in novo turistično takso, po kateri bi v Murski Soboti in Moravskih Toplicah plačevali 16,50 dinarja, drugod pa 12 dinarjev.

Potem ko zbor KS ni bil več sklepčen in v zboru ZD niso glasovali za predlagano kandidatko za ravnateljico VVZ v Murski Soboti, so se zadeve zapletle tudi v DPZ. Sodu pa so izbila dno razna podtikanja in žalitve v komisiji za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja, kjer naj bi prihajalo do strankarskega glasovanja o ravnateljih OŠ in so nekateri člani celo izrazili dvom o svojem nadaljnjem sodelovanju v tej komisiji. Odločili so se, da bodo o kadrovskih zadevah v kratkem razpravljali na skupni seji zborov SO.

Milan JERŠE

KDO BO VAROVAL ZELENO MEJO?

Po besedah Milana Horvata s soboške UNZ potekajo trenutno postopki, da bi prevzeli obmejne stražnice od pripadnikov TO. Soodčili pa so se s pomanjkanjem kadrov za varovanje zelene meje, kar se bo navezovanje pokazalo pri drugih aktivnostih milice. Medtem so opravili tudi nekaj reorganizacijskih zadev, pri čemer je v Gederovcih zdaj večja policijska postaja.

sti, se zanj ne zavzemajo in s tem dajejo vtis, da je naša dejavnost nepomembna in naše delo malo vredno.

Zaskrbnjujejo je lahko tudi to, da je enakega mnenja Zavod R Slovenije za šolstvo. Zakaj so mnenja, da je lahko učitelj tako dober ravnatelj v vrtcu? Če je res tako dober, naj ga predlagajo za ravnatelja šole.

Če pa svetovalka meni, da vzgojiteljica, s katero sta se skupaj šolali na PA Čakovec (višja vzgojiteljska šola), ne more biti ravnateljica vrtca, potem tudi sama z isto izobrazbo in znanjem ne bi mogla biti svetovalka do upokojitve.

Rade*bi povedale postancem, da kolektiv ni nikogar pooblastil za takšno ravnanje, saj se nas zaradi vsega navedenega postavlja pred javnostjo v neprijeten položaj.

Vzgojiteljice vrtca M. Sobota

Lesnina Gramex, trgovina z gradbenim materialom in reprodukciskim materialom, stroji in orodji, Ljubljana, Verovškova 72

objavlja
prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA ZASTOPNIKA

ZA PREKMURJE

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba (V. stopnja) ekonomske ali tehnične smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- 3-mesečno poskusno delo.

Za objavljeno delovno mesto bo delavec sklenil delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidate vabimo, naj pošljejo svoje ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Lesnina Storitve, kadrovska služba, Ljubljana, Parmova 53, v 8. dneh od objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8. dneh po sklepu pristojnega organa.

Ameriška konzulka v Pomurju

V petek je bila na obisku v Ormožu in Goranji Radgoni ameriška konzulka v Zagrebu Jane Green. Pogovarjala se je s predstavniki obeh občin o vojaških spopadih z Jugoslovansko armado in o posledicah spopada. Ogledala si je tudi mejni prehod v Goranji Radgoni, kjer so še vidne posledice vojne.

Greenova je bila zgrožena nad dogajanjem v Sloveniji in na Hrvaškem in je povedala, da je to, kar se dogaja na Hrvaškem in kar se je zgodilo v Sloveniji, tragično. Po Sloveniji je potovala tri dni in si ogledala nekatera območja, kjer so bili večji spopadi, da bi zbrala čim več podatkov o dogodkih in jih predstavila

ustreznim organom. Sicer pa se konzulka ni natančno izrekla o političnih razmerah v Jugoslaviji, ampak je v stilu opazovalcev Evropske skupnosti poudarjala svojo nalogo, da zbere čim več informacij.

Gostja si je ogledala tudi fotografske in filmske dokumente o dogodkih.

J. Gabor

Čas ni naklonjen samoprispevkom

Propadli referendumski za uvedbo samoprispevkov, ki so se v Pomurju začeli z negativnim odzivom prebivalcev ljutomerske občine, nadaljevali v mestu Murska Sobota, naposled pa še z neuspešnim referendumom v lendavski in soboški občini, dajejo gotovo snov za trezen razmislek. Kljub vsem prizadevanjem najodgovornejših predstavnikov v posameznih pomurskih občinah — radgonska občina se je zaenkrat spretno izognila takemu načinu glasovanja ljudi — so se velika pričakovanja o pozitivnem izidu referendumskega odločanja razblinila kot milni mehurčki. Pa čeprav je bilo nekaj takega vendarle slutiti!

Seveda pa odklonilnim stališčem ljudi ne bi smeli kdove kako oporekati. Tako so se pač odločili, ker preprosto niso več navdušeni nad dodatnim prostovoljnim zbiranjem denarja za ureditev mnogih razvojnih načrtov svojega kraja in širše družbene skupnosti. Dejstvo je, da bo posledje možno zgraditi le delček tistega, kar je bilo sicer lepo zapisano v občinskih referendumskih programih za naslednjih pet let. Pri tem se je treba istočasno zavedati, da je večina volilnih upravičencev glasovala proti uvedbi samoprispevka, ker so jih vsakdanje življenjske težave spravile na slepi tir. Prav utvara

bi bila, če bi od množice tistih tišočerih ljudi, ki so brez lastne krivde ostali brez zaposlitve, pričakovali pozitiven odgovor na dodatno zbiranje denarja. Mnoge pa je ob tla pritiskala tudi nova davčna politika, ki reže še tanjši kos kruha ne le v gospodarstvu, ampak tudi v številnih družbenih dejavnostih.

Sicer pa so se zadnje čase v Pomurju pojavljali najrazličnejši pogledi na smiselnost samoprispevkov. Nekateri zatrjujejo, da referendum morda res ni bila politično modra poteza občinskih vlad, bila pa je dober preizkus utripa prebivalstva. Ob tem se je izrazilo pokazalo, da so, denimo,

Milan Jerše

G. RADGONA Pomoč iz Reichenbacha

Zaposleni v firmi Alb-Tekstil Otona HEINRICHA iz Reichenbacha pri Stuttgartu v Nemčiji so po agresiji JA na Republiko Slovenijo začeli zbirati pomoč za odpravo posledic. Pretekli teden sta najbolj vneti zbiralki pomoči Marija HIŽMAN in Gabrijela SEBIČ trem družinam že izročili prvo pomoč po 500 DEM. Širšo akcijo pa so delavci organizirali preko lokalnega časopisa Reichenbach Anzeiger. Zbrani denar bodo poleg Radgončanom poslali tudi prizadetim v drugih krajih Slovenije.

F. Klemenčič

PRAZNUJMO!

Presenečeni smo brali v časnikih, da se bo zaradi večje produktivnosti povečalo število praznikov, tako da bomo odslej častili tako stare kot nove bogove. Niti na staroavstrijskega svetega Štefana niso pozabili. Kot nadaljnji prispevek k temu napredku pa predlagam, da bi tudi 26. junij odslej slavili kot državni praznik, in sicer naj bi se imenoval dan narodnega prebujenja. Tega jutra bodo namreč ljudje spoznali, da so sanjali. Pa ne tankov in letal nad slovenskim ozemljem!

— Še

IZID ŽREBANJA TOMBOLSKIH KART ROKOMETNEGA KLUBA KROG dne 4. avgusta 1991

Št. dobitka	Št. karte	Št. dobitka	Št. karte
1.	000 581	26.	011 918
2.	011 643	27.	005 202
3.	005 447	28.	002 694
4.	003 400	29.	003 727
5.	006 693	30.	000 400
6.	007 721	31.	008 503
7.	005 745	32.	006 943
8.	000 519	33.	008 741
9.	006 400	34.	008 977
10.	003 350	35.	004 514
11.	001 376	36.	002 618
12.	006 442	37.	007 719
13.	007 260	38.	005 836
14.	003 124	39.	006 334
15.	000 091	40.	007 674
16.	003 432	41.	007 293
17.	003 790	42.	005 974
18.	005 448	43.	006 390
19.	011 685	44.	001 358
20.	008 468	45.	004 340
21.	003 613	46.	001 056
22.	008 940	47.	000 352
23.	003 776	48.	010 046
24.	011 939	49.	001 085
25.	002 230	50.	003 617

Dobitke lahko dvignete vsak četrtek od 19. do 20. ure na igrišču rokometnega kluba Krog (pri Murski Soboti) — Trubarjeva ul. Veljavnost dobitkov traja dva meseca po objavi žrebanja.

ZANEMARJENA STROKOVNOST

Čas dopustov je, z redko izjemo, v vrtcu M. Sobota običajno zelo razpoloben. To je čas, ko se zasedajo pomembnejša delovna mesta. Ob tem ni delovni krog ljudi lasti pravico, da vodi igro. Pri tem gre večinoma za iste ljudi, ki po celoletnem tednu imajo še dovolj energije za to. Zaposleni, ki z odgovornostjo in trudom opravljajo svoje osnovne naloge, namreč porabijo proste dneve za počitek in nabiranje moči.

Nekaj podobnega se dogaja tudi sedaj. Ob razpisu za ravnateljstvo vrtca imajo številne dejavnosti peščice ljudi, predvsem vzgojitelje.

Zbiranje podpisov delavcev za dosedanjega v. d. ravnatelja, ki sicer nimajo velike vrednosti, če vemo, kako se do njih pride;

• vpletanje staršev in zavarovanje javnosti ter navajanje lažnega podatka o svetu staršev vrtca (v resnici je to le ena enota, karši ostalih petnajstih enot o tem ne vedo ničesar);

• prisostvovanje delavcev in staršev na skupščini ter navajanje za kandidata;

• večkratno zasedanje »kriznega tabla«

Rade bi povedale svojim kolegom, da opravljajo popolnoma nekoristno in nepotrebno delo. Merimo namreč, da so njihova prizadevanja in zavzemanja neuporabna. Namenoma zane-marjajo najpomembnejšo komponento — to je strokovnost. Če

jih poklicna ljubosumnost, nevoščljivost ali bojazen, da se bodo morale pri delu bolj potruditi, ne bi slepile, bi se morale zavedati, da organizirana predšolska vzgoja ni posel, ki bi ga lahko usmerjal vsak. V prvi vrsti to MORA biti vzgojitelj (z dodatnim znanjem). Vzgojitelj pozna in spremlja psihični in telesni razvoj predšolskega otroka, pozna smotere predšolske vzgoje, metode dela s predšolskim otrokom, zna izbrati primerna sredstva in vsebine dela, zaznava razlike v razvoju otrok in se jim prilagaja, vzpodbuja različne interese otrok in jih zadovoljuje, skrbi za dobro počutje otrok... Ravnatelj — vzgojitelj lahko najbolj usmerja in vzpodbuja ustvarjalno vzgojno delo, sprejema strokovne odločitve v prid razvoju otrok in nenazadnje skrbi tudi za dobro delavcev vrtca, saj delo najbolje pozna.

Zaskrbnjujejo je, da se ravno vzgojiteljice (na srečo manjšina) ne zavedajo pomena strokovno-

Medicinska pomoč republiki Hrvaški

V bolnico Ajda so prenočili šoferji, ki vozijo operacijsko opremo in sanitetni material iz nemške bolnišnice Aeskulap republiki Hrvaški. Pomoč je odobrila nemška vlada, s to opremo in materialom pa bodo ustanovili t. i. premično bolnišnico z možnostjo gibanja po terenu in zdravljenju ranjenih.

Po besedah Miroslava Kinčla, člana sanitetnega štaba republike Hrvaške, bodo potem, ko bo bolnica oblikovana, prišli iz Nemčije tudi zdravniki. Dnevno pošiljajo na Hrvaško pomoč od vojske, Pomočjo tako nekatere prijateljske države kakor tudi številni izseljenci.

M. Lajnšek

Stefan Smej

Preganjani Hrvati in Srbi v babilonski krvavi zmedi. Nekdanjih dni se spominjajo kot nekoč Židje Siona. Sedijo, jokajo in bežijo. Na vrbe onih pokrajin pa ne obešajo svojih ceter.

Razmeroma kratkotrajno pobijanje na slovenskih tleh je mogoče pojasniti, čeprav je načinov pojasnjevanja obilo. Za nekatere, recimo za Srbe, je bil to spopad gentlemanske JNA s

HRVAŠKI BOG MARS

»šacico jodlera«, z zahrbtnimi potomci dunajskih kočijažev. Za Slovence je bila to pravca vojna, osvobodilna vojna.

Za zahodnjake odcepitveni poskus, ki tone v pozabo. — Kar koli od vsega tega je že bilo, zadevo je nekako mogoče pojasniti. Z gospodarskimi, političnimi, hegemonističnimi, odcepitvenimi razlogi. S tovrstnih gledišč je pobijanje tukaj tudi takrat, ko je bilo na višku, imelo nek izhod. Vseeno se mu je dalo videti konec, vedelo se je, kaj je potrebno narediti, da se zadeva pomiri.

To, kar pa se dogaja ob hrvaško-srbski Donavi in Savi, tega pa ni mogoče pojasniti s tovrstnimi »vsakodnevnimi« razlogi. Ta zadeva je temna, globoko-motna, vampirska in strašljiva. To je nesporna ekskluzivnost Balkana, njegova metafizika. Tej zadevi ni videti kraja.

Ne gre za navadno klanje, marveč za klanje, ki poganja ljudstva in narode v gibanje. Hrvati, ki so pregnani tam, bodo pritisnili na obale hrvaško-slovenskih rek.

»Kakšna sila povzroča gibanje narodov?«, se sprašuje Lev N. Tolstoj v zaključnem delu Vojne in miru. Lev Nikolajevič ne soglaša ne s tistim zgodovinarjem, ki trdi, da je tak dogodek povzročila Napoleonova oblast, ne z onim, ki trdi, da ga je povzročila Aleksandrova oblast. In dejansko obstaja podobnost med nagibi in okoliščinami, ki so spravile Napoleona s 600.000 ljudmi v Moskvo, od koder je potem nenadoma zbežal, ter med klanjem Srbov in Hrvatov. Kaj je pravzaprav iskal Napoleon v Rusiji? Tisto nekaj ropanja, kar ga je bilo, je zanemarljivo. Pomembno je bilo predvsem klanje in gibanje narodov. Prav tako kakor v hrvaško-srbski vojni. Tudi tukaj se pobija in vasi zravnava z zemljo: samo zato, da se začne gibanje in selitev. Kolje se zaradi klanja, ne zaradi ropanja. Saj je vendar jasno, da Srbi ne bodo mogli za dolgo ostati na ruševinah hrvaških ognjišč, tudi če si jih začasno prilastijo. Ne koljejo in pobijajo se torej zato, ker sta na obliži Tudžman ali Milošević. Ker sta takšna in takšna, ker je njuna oblast po njuni meri. Tukaj »veliko števil oseb, ki so v zvezi z dogodkom, vzajemno vpliva drugo na drugo«, pravi Tolstoj. Volja teh ljudi si je izbrala tam Aleksandra in Napoleona, tukaj Tudžmana in Miloševića kot svoji orodji. Kdorkoli bi hotel to klanje pojasniti zunaj tega metafizičnega, tolstojanskega okvira, ga bi moral spoznati, da ne ve, kaj hoče. Zato je to vojna še prezgodaj komentirati: ta vojna je izraz zakotne zgodovinskega Balkana. Hrvaški bog Mars je pač čuden. Bolj kakor srbskega se ga je potrebno bati, pravi prekmursko ljudsko skustvo. »...desetnik Pesek Mato in domobranci Trdak Vid, Blažek Franjo, Loborec Štef, Lovrek Štef, Pecaj Imbro in Križ Marija so začeli to reč vojškovanja tako idilično, z drmeštem v nedeljo popoldne: toda stvar je narasla v peklenke strahote...«, pravi veliki Hrvat Miroslav Krleža v knjigi Hrvaški bog Mars.

TUJI GOSTJE PRIHAJAJO POČASI, PREVIDNO

Previdno in tipajoče počasi pomurska zdravilišča dobivajo svojo nekdanjo podobo. Gostje, ki so zapustili udobje in prijazno okolje, kjer so njihov mir strahovito vznemirile železne počasi, se vračajo. Najprej so prišli domači gostje, Slovenci, ki po prestanih grozotah potrebujejo zdraviliški počitek in ki so prisiljeni slano morje zamenjati za zdravje učinkovite termalne-mineralne vode, njim pa sledijo prve tuje lastovke.

Ni jih veliko. Takrat, ko smo jih obiskali, jih je bilo v Zdravilišču Lendava 8, v Radencih 13, Moravskih Toplicah 45 in v Banovcih 20.

Bolj kot število pa je sedaj važno dejstvo, da so sploh prišli, in to le slabe tri tedne po končani agresiji. Med njimi je celo nekaj takšnih, ki so začetek vojne pričakali v zdraviliščih, ko so se odprli mejni prehodi, pa so odšli v varno zavetje tujine, sedaj pa so se vrnili.

Zadovoljni, vendar razočarani in žalostni nad dogodki v Sloveniji, z mislijo, da je kaj takšnega v civilizirani Evropi popolnoma nesprejemljivo.

Manj zadovoljni in še bolj razočarani so turistični delavci, ki se

netke. Pozdravljam vašo odločitev, da boste samostojni. O posledicah napada na Slovenijo smo se prepričali sami, ko smo si ogledali razdejano mesto Gornja Radgona. Grozljivo in nesramno hkrati!«

Tudi OSMAN in ANGELIKA ELEZOVIČ prihajata iz Nemčije, iz Berlina, in sta v Zdravilišču Lendava prvič.

»Svoje otroštvo sem preživel v Sloveniji, zato sem svojo deželo želel obiskati. Žena se je malce bala, vendar mi jo je uspelo prepričati, da nam v Sloveniji ne bo hudega. Dopust v Jugoslaviji ob morju smo načrtovali že šestega julija, vendar smo ga zaradi znanih dogodkov morali prestaviti.

Dogodke v Sloveniji smo spremljali po televiziji in ko smo zvedeli, da je mir, smo se hitro odločili za pot. Nameravali smo v Poreč, sedaj smo pač tukaj. Smo izredno zadovoljni in še bomo prišli. Še vedno pa večina Nemcev okleva, da bi prišla v Slovenijo. Tudi meni je bilo malce neprijetno, ko sem namesto dolgih kolon pri prehodu meje v Podkorenu bil sam. Vendar so nas vaši prijazni cariniki pri prehodu meje potolažili, da

pri vas moje odločitve o dopustu niso spremenili. Edino žene nisem pripeljal s seboj, kajti ko sem se odločal za pot, nisem vedel, kaj bo. Sedaj, ko sem tukaj v

Jack Fisher

Sloveniji, je vse v redu, malce neprijetna je bila samo pot do Slovenije. Moje letalo je namreč pristalo v Beogradu, na pot v Slovenijo sem se podal z avtom in kar šestkrat so me na Hrvaškem ustavili — verjetno zaradi registracije. Tukaj je vse v redu, po starem, še celo bolj prijetno kot takrat, ko je bilo zdravilišče polno gostov. Malo se kopam, malo uporabljam vaše fizioterapevtske storitve, več pa spremljam dogodke v Jugoslaviji, o katerih tudi poročam ameriški vladi in za ameriški časopis. V stalnih stikih sem tudi z ministrstvom za znanost in gospodarstvo Tancigom. Žal mi je za vse to, kar se dogaja pri vas. Tukaj imam veliko prijateljev.

Menim, da bo Slovenija sposobna iti po poti, ki si jo je začrtala, tudi Hrvaška. Bo pa ta prehod izredno težak, vendar ste po mojem mnenju Slovenci zadosti sposobni, da boste gospodarske težave uredili. Politiki sicer pravijo, da ste vojno dobili, vendar bo najtežja bitka na gospodarskem področju.

V Sloveniji bo potrebno dvigniti raven tehnologije in raziskav — to je tudi področje, kjer sodelu-

jev tujcev sicer ni, ni pa tudi zagotovila, da bodo resnično prišli.

Tuji gostje v Moravskih Toplicah so predvsem tisti, ki že leta obiskujejo to zdravilišče. Mnogi med njimi imajo tukaj za stalno postavljene svoje prikloce, kjer preživljajo poletne mesece. Dve družini sta tukaj doživeli tudi začetek vojne na Slovenskem.

Iz Gradca prihaja družina AMIRAZIMI-NILI, ki se je hitro po prekinitvi bojev vrnila v zdravilišče.

»Nič nas ni strah, radi imamo Slovenijo, zato upamo, da se kaj takšnega ne bo več ponovilo. Tukaj smo bili tudi, ko so se spopadi pričeli. Nismo želeli oditi, saj smo se počutili v Moravcih varne. Na priporočilo uprave pa smo le zapustili svoj drugi dom, ko se je

Ursula Klobasa

»Že sedemnajst let prihajam v Banovce, tu imam svoj mir, tu sem našla svoje zdravje. Niso prestrašili niti preleti letal, ročila. Osebe Banovec je vzgojilo za nas in šele na njihovo skrbelo za nas in šele na njihovo željo smo v petek, 28. junija, Banovce zapustili zaradi, kot nam rekli, naše varnosti. Vendar vsa se z mojim hitro vrnila, saj je prelepo. Vozili smo se po Jugoslaviji, svoj mir pa smo našli tukaj. Želimo, da bi se ta vojna

Greta Loibner

norija v Jugoslaviji umirita in da bi spei zaživel v slogi in miru.

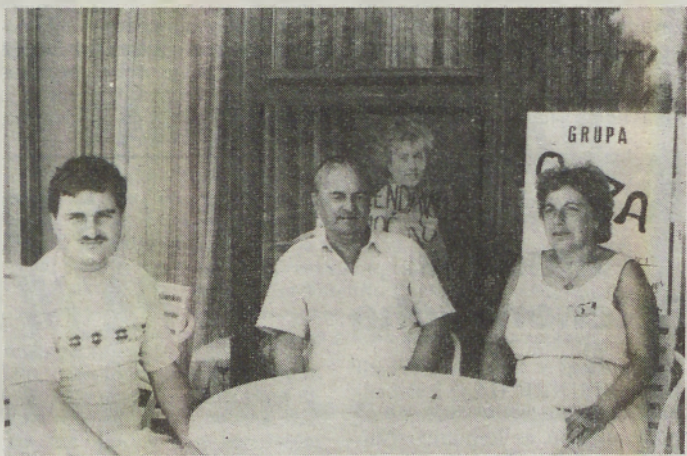
GRETA LOIBNER prihaja iz ruske

»Korošci pravimo: Koroško v roke in ne v glavo. To so je v nuli dogodkih v Sloveniji tudi trdilo. V Banovce prihajamo tretje leto in tega dopusta nam ne more nihče prepovedati. Med našimi šotori smo polni varnosti. V izobliki termomineralne vode je v izobliki Sem prihajam po svoj mir in svoje zdravje in tega mi ne more nihče prepričati. Ko bom v pokolu, se najraje sem kar preselila.«

LASTOVKE ZA JESENSKO POMLAD?

Želimo si, da bi bilo tako tudi dar turistični tokovi niso stalni in tudi turisti ne tako pogumni, kot so polt plic zaradi se podajajo na potovanja zaradi nevarnostim. Da je temu res tako, potrjuje podatke, da so k nam najprej prišli tisti tujci, ki najprej diho že vrsto let, ki verjamejo v diho že vrsto let, ki jih dobijo zaupajo informacijami, ki jih dobijo vajo iz Slovenije. Prepričati pa bi bilo potrebno vse ostale, na kar smo računali in ki jih želimo pritegniti v deželo. Tarnanje po telefonu ne, Marsikje bo potrebovali, tudi prepričevanje po telefonu. Prodajne službe pričeti znova. Prodajne službe pomurskih zdravilišč se na krepko zavedajo. Poti in neje v Avstrijo, Nemčijo, Italijo in Švedsko. Prepričevanje o naravnih stih in lepota Pomurja je kaj njalo vabilo: »Pridite, sedaj je mir. Kaj takega se ne bo ponovilo.«

Renata Fico
Foto: N. JUNIČ

Engelbert Ferschitz

zavedajo, da se izgubljene nočite ne dajo nadoknaditi in da je turizmu, ki reagira povsem drugače kot ostale gospodarske panoge, bila storjena škoda na daljši rok. Slaba tolažba je, da bo letošnja turistična sezona reševala domači gost — tudi teh bo vedno manj, saj bo gospodarska kriza posegla tudi v družinske proračune.

Še včeraj smo vse svoje adute za večje število tujih gostov pripisovali kakovostni ponudbi, pestrim programom in angažirani marketinški dejavnosti. Danes jih pripisujemo — miru. Če bo ta, potem bodo tudi gostje. Vsaj tako so nam zagotovili, ko smo jih obiskali.

PRIJAZNOST NA SLOVENSKI DRŽAVNI MEJI

Zdravilišče Lendava je te dni skoraj popolnoma zasedeno. Snveda z domačimi gosti, tujcev je le malo. Več jih pričakujejo v jenskih mesecih, ko naj bi bilo 12.000 nočitev. Ali bo temu res tako, je težko napovedati, zaenkrat so rezervacije potrjene.

ENGELBERT FERSCHITZ s svojo družino preživlja štirinajst-dnevne počitnice v hotelu Lipa.

»V Slovenijo, v Lendavo, smo prišli čisto po naključju. Letošnji dopust smo nameravali preživeti na Madžarskem, vendar, ko so nam šentiljski cariniki, ki so bili izredno prijazni, zagotovili, da pri vas ni več nevarnosti, smo se odločili, da se bomo odpodili v Zdravilišču Lendava. Čeprav smo 25 let počitnikovali v lepi Istri ali topli Dalmaciji, nam ni žal, da smo tukaj. Vse je izredno lepo, čisto, osebje je prijazno in obroki obilni.

Kopamo se v Petišovcih in moram reči, da ta voda izredno koristi moji ženi, ki ima bolečine v križu. Še bomo prišli.

V Frankfurtu smo sproti spremljali dogodke v Sloveniji in vsem nam je bilo grozljivo hudo, ko smo gledali te žalostne pos-

je v Sloveniji mirno in da smo lahko brez skrbi. Je pa res, da je položaj v Sloveniji čisto drugačen, kot si to predstavljajo Nemci. Ve-

Osmar in Angelika Elezovič

čina jih še vedno ne verjame, da je tukaj sedaj vse v redu, da je mir, da je pravzaprav tako, kot je bilo vsa leta nazaj, ko smo prihajali k vam.«

AMERIŠKI SVETOVALEC MINISTRA TANCIGA NA DOPUSTU V RADENCIH

Tudi v Zdravilišču Radenci, ki je v časih dobre turistične želje »pospravilo« do 3 tisoč nočitev tujih gostov mesečno, so tuje turistične lastovke redke. Domači gostje so zasedli več kot 60 odstotkov razpoložljivih hotelskih zmožljivosti, tujcev pa je bilo samo trinajst. Nekaj Italijanov, Nizozemec in Američan, največ Nemcev.

Zmotili smo gospoda JACKA FISHERJA, ameriškega znanstvenika z univerze v Baltimoru in svetovalca slovenskega ministrstva za znanost, ki se je odločil, da bo v Radencih prebil prijeten tritedenski dopust.

»Na počitnice v Radence prihajam že šesto leto in tudi dogodki

jem z vašim ministrstvom, saj je to podlaga za proizvodnjo. Prav tako boste morali izdelati edinstveni razvojni plan, kajti le tako bo prišla pomoč iz ZDA, Nemčije in Avstrije. Poleg tega boste potrebovali boljše zakone, kot jih imajo države v EGS, zakone, ki bodo privlačili tuji kapital. Stališča Evrope in ZDA se spreminjajo počasi, pomembno pa je, da se Evropska skupnost želi pogovarjati s predstavniki vseh republik, ne le z vlado.«

PRELETE LETAL SO OPAZOVALI IZPOD ŠOTORSKEGA PLATNA

Tuji gostje se izogibajo tudi Moravskim Toplicam. Redki so v Ajdi in Termalu, nekaj več jih je v bungalovih in kampu. Tudi »avtobusariji«, gostje rednih dnevnih avtobusnih linij med Moravci in bližnjo Avstrijo, so redki. Prihajajo s kombiji, previdno in v mnogo manjšem številu. Obei za jesen, ko se pravzaprav začne sezona tujih turistov, so veliko boljši. Odgovodi za več kot 25 tisoč noči-

Hilda Koch

bojimo se in ne verjamemo, da bi se kaj takega lahko še kdaj ponovilo.«

ZALJUBLJEN V BANOVCE

Tudi v Banovce prihajajo samo tisti tuji gostje, ki imajo tukaj prikloce ali šotore. Novih tujih gostov ni, redki so, ki se po telefonu zanimajo za stanje v Sloveniji.

Kot da ne verjamejo, da so mejni prehodi varni in da je v Sloveniji

Kritičnost gospodarskih gibanj opredeljujejo naslednji podatki:

- proizvodnja je bila v prvem polletju za 10,2 odstotka manjša kot lani v enakem obdobju;
- junija je bilo število prenočitev za 55 odstotkov manjše kot junija lani, prenočitve tujih gostov so se zmanjšale celo za 73 odstotkov;
- število brezposelnih je preseglo število

70.000;

- polletni izvoz je manjši od lanskega leta za 5,4 odstotka;
- število zaposlenih v podjetjih z blokiranimi žiro računi predstavlja 30 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarstvu;
- dnevni priliv iz drugih republik v Slovenijo se je zmanjšal za več kot polovico.

ODMEVI POMURSKEGA GOSPODARSTVA NA VLADNE UKREPE ZA OŽIVITEV GOSPODARSTVA

UKREPI PO MERI PREŽIVETJA

Neoperativnost in presplošnost, ugotavljanje željenega in predvidevanje posledic sedanjega gospodarskega trenutka — so ocene, ki so jih slovenski poslanci namenili kratkoročnim in dolgoročnim ukrepom za ožvitev gospodarstva, ki jih je za razpravo v parlamentu pripravil izvršni svet.

Verjetno, to so pokazale tudi razprave, predloženi dokument slovenske vlade Ekonomska politika v naslednjih treh mesecih ni tisto, kar so poslanci pričakovali od vlade, ki bo v naslednjih treh mesecih z ukrepi tekoče gospodarske politike želela doseči predvsem naslednje cilje: zagotavljanje dejavne likvidnosti, možnosti za nemoten izvoz in preusmerjanje na tuje trge, zagotavljanje delovanja plačilnega in finančnega sistema, minimalna socialna varnost prebivalstva in možnosti za delovanje družbenih dejavnosti v spremenjenih razmerah.

Poslanci so od vlade zahtevali ofenzivno gospodarsko politiko na podlagi dobrega gospodarskega programa, ki ga še vedno ni, zahtevali so določeno zakonodajo, saj danes mnogim ni jasno, kateri zakoni veljajo; opozarjali so na pravni nered, ki je zlasti škodljiv pri poslih s tujino; deljena so bila mnenja o pomembnosti jugoslovanskega trga; vse skupaj pa je bilo še dodatno začinjeno z razpravami o morebitni vladni krizi in zamenjavi nekaterih ministrov. Ukrepi, ki so jih poslanci sprejeli s številnimi dopolnitvami in pripombami, so odmevali tudi v Pomurju.

JANKO HALB — podpredsednik IS SO M. Sobota, poslanec v parlamentu:

»Stališče vlade in gospodarskega ministrstva je takšno, da da vlada pripravi gospodarske razmere, v okviru katerih si mora podjetje sama izboriti delo in izvoz. Drugo pa je, da mora vlada zagotoviti pravno varnost, da se lahko blago prodaja, oz. poročstvo za plačevanje, doseči je treba tudi dogovor s tujimi bankami in zavarovalnimi institucijami v tujini, ki zavarujejo politično tveganje.

Kar se tiče agresivnosti gospodarskega ministrstva, pozdravim tezo, da bi se le-to v svojih resorjih moralo poenotiti oz. združiti, kajti le tako bo lahko bolj učinkovito.

Merim, da tržno gospodarstvo potrebuje vsak trg. Mi smo ustvarili pravo filozofijo, ko smo ločevali domači slovenski trg, trg v Jugoslaviji in zunanji trg. Nobena gospodarsko uspešna država na svetu trgov ne ločuje tako kot mi. Pri nas je to ločevanje narekovalo dirigirano gospodarstvo, ki je priznavalo politično tržišče, kjer ni bil važen dobiček. Čisto vseeno je, ali Mesna industrija izvažna na Kongo ali v Argentino, važen je dobiček. Tisti, ki se za tak izvozni trg odloči, mora nositi vsa tveganja, ne pa za svojo uspešnost verjeti hvalni oziroma kritizirati, če gre slabo.

DUŠAN BENČIK — direktor zdravilišča Moravske toplice:

»Vladna gospodarska politika

do turizma še vedno nima pravega pristopa, prepočasni namreč ugotavlja, da je vrsta drugih gospodarskih panog odvisna od turizma. Obstaja podatek, da je kar 60 odstotkov gospodarstva posredno ali neposredno odvisno od turizma. V ukrepih, ki so bili sedaj sprejeti, vsak išče sebe. Mi vidimo ozdravitev Moravskih Toplic v spremenjenem bančnem sistemu. Zaradi naložbe smo v banki izredno zadolženi in ta zadolženost predstavlja bančno dubiozo. Kreditov banke sami ne moremo poravnati, dubioza je lahko presežena samo s sanacijo bank, ki pa se lahko rešijo samo s pomočjo vlade.

Zadnji podatki kažejo, da je polletna realizacija Moravskih Toplic 63 milijonov dinarjev, samo obveznosti iz obresti za prvo polletje pa znašajo 80 milijonov dinarjev. Torej s celotno polletno realizacijo ne pokrivamo niti stroškov obresti. Rešitev je v banki, ki mora znižati obrestne mere. Banki lahko pomaga vlada s krediti iz tujine, saj denar, vložen v banko, pomeni tudi sanacijo gospodarstva. Problem obresti je pri nas največji, likvidnostnih težav nimamo. Smo panoga, ki je perspektivna. Sem je potrebno vlagati, če želimo preživeti.

ZLATKO FLEGAR — finančni direktor Elrada:

»Zadnja dogajanja so nas zelo prizadela. Imamo velik delež terjatev v Srbiji, Vojvodini in Bosni, plačilni promet pa je skoraj v celoti zastal. Kljub temu, da težave skušamo odpravljati s kompenzacijami, še naprej ostajajo. Pridružujejo se jim tudi transportne težave, katerih posledica je manjša prodaja in ovirana nabava reprodukcijskega materiala. Izvoz poteka normalno, s tem da ga je zaenkrat težko povečati. Posodabljam proizvodnjo za izvoz, vendar brez noč ne gre. Pri ukrepih vlade mora biti dan poudarek pridobivanju svežega denarja iz zahodne Evrope. Brez tega ne bo šlo. Vladi popolnoma zaupam, če pa so potrebne zamenjave v določenih ministr-

stvih, da bi bilo delo boljše, je to pač potrebno narediti.

DANILO TIRŠ — v.d. direktorja Ar Špeda:

»V Sloveniji bomo zmazrili, če ne bomo našli pravih oblik sodelovanja z ostalim delom Jugoslavije. To poudarjam posebej za transport in dobavo blaga, ki so prekinjene. Potrebna je večja pravna varnost za prevoze, za prenos denarja in potrebno je najti tistega, ki bo ta transport in blago zavaroval, kajti tega sedaj ne dela nobena zavarovalnica. O zunanjetrgovinskem poslovanju menim, da morajo biti tokovi sproščeni, drugače od večjega izvoza ne bo nič. Dvomim, da bo ta vlada sposobna rešiti slovenski gospodarski kolaps, predvsem zato, ker se minister za gospodarstvo mora podrežati drugim. Potrebno je doseči politično soglasje, da pride gospodarski resor do veljave. Menim, da oblikovanje posebne delovne skupine za vodenje gospodarjenja ni potrebno. Imamo ministre in ministrstva, ki so plačani za to, da dobro delajo na svojih področjih, posebno gospodarska ekipa oz. komite bi bila odveč.

Renata Ficko

Pepsi Poljakom

Pred kratkim podpisana pogodba s poljskim kupcem iz Tarczyna, mesta blizu Varšave, bo Radenski omogočila izvoz hita mlade generacije — pepsikole. Do sedaj je Radenska polnila pepsi v različno embalažo različne prostornine samo za slovenski in jugoslovanski trg.

Vrednost posla znaša 311 tisoč mark, Radenska ga bo kompenzirala z uvozom koncentrata za pepsi.

R. F.

VESTNIK
vsak
četrtek

OTROCI NE GREDO V ZDRAVILIŠČA

NAJ POTRPI ŠE MALI BOLNIK

Naslednje pisanje bi lahko naslovili tudi takole: »Da ne bomo rekli, da tega nismo vedeli« ali »Da se ne bomo sprenevedali« ali »Da bomo povedali na glas«. Gre namreč za to, da je republiško ministrstvo za zdravstvo vsem območnim enotam za zdravstvo, menda pod oznako zapupno, poslalo dopis, v katerem piše, da se zaradi pomanjkanja denarja ukinjajo ali prekinjajo vse dejavnosti in naloge, ki niso nujne, kar so po njihovem tudi letovanja otrok, zdravstvene kolonije, morebitne naložbe in drugo. To depešo so območne enote dobile petega julija in pomeni, da otroci, ki jih je zdravniški konzilij na podlagi zdravstvene dokumentacije spoznal za potrebne zdraviliškega zdravljenja, le-tega ne bodo deležni oziroma ga ne bodo vsi tisti, ki pred dopisom na zdravljenje še niso odšli.

Mali bolniki iz Pomurja, ki obolevajo za astmo, torej ne bodo šli ne v Rakitno ne v Crikvenico (v to zdravilišče so jih zaradi razmer napotili manj), ko pa bodo dobili napad, bodo lahko šli v bolnišnico. Za to je menda zagotovljen denar, ker gre za zdravljenje, zdraviliško zdravljenje je pa pač preventivno in se črta, čeprav je za zdravje otrok še kako potrebno in jih za nekaj ča-

Mar so samo zdravi otroci naše največje bogastvo?

Foto: nj

Kot vemo, so otroci, ki so pogostejše bolevali, pred leti letovali v Baški, medtem ko za zdraviliško zdravljenje otrok ni bilo omejitve. V zadnjih dveh letih pa se je število zelo zmanjšalo, tako da v lanskem letu iz soboške občine na letovanje zaradi zdravstvenih razlogov ni bil poslan noben otrok, zdraviliško zdravljenje pa so omejili. Letos pa so zdravniški komisijam z uprave za zdravstvo poslali dopis, da lahko zaradi pomanjkanja denarja na zdravljenje pošljejo iz soboške občine dvajset in iz ostalih treh občin petnajst otrok. Predsednica soboške komisije dr. Blaga Dalič je v imenu konzilija odpisala in prosila, naj še enkrat proučijo možnost, da bi v zdravilišče lahko napotili več otrok, kajti kar polovica bolnih otrok oboleva zaradi dihalnih bolezni, od tega 20 odstotkov zaradi bronhialne astme. Vse te otroke pa je nujno potrebno vsaj enkrat na leto poslati na zdravljenje in je število odobrenih mest veliko premalo. Vendar do sprememb ni prišlo, kvečjemu pisimo z republike, ki zdraviliško zdravljenje otrok dobesedno črta.

Dr. Blaga Daličeva: »Menim, da je to krivično do otrok, kajti otroci se ne morejo postaviti po robu odraslim. Zdravniki pa smo lahko tisti, ki govorimo v njihovem imenu. S takim ukrepom kršimo njihove osnovne pravice, saj smo odrasli dolžni narediti vse, da bi preprečili bolezen ali celo invalidnost. Kot vemo, pa se zaradi astme lahko med tridesetimi in štiridesetimi letom starosti tudi umira in otroci imajo med napadom občutek, da umirajo. To se je tudi že zgodilo, ko je med napadom umrla deklica. Ti otroci bodo zaradi tega, ker so prikrajšani za zdraviliško

zdravljenje, vsaj desetkrat na leto hospitalizirani, in to od šest do deset dni, pozimi gotovo šestkrat. Vedeti moramo, da otrok ne pošiljamo v letovišče, ampak v zdravilišče, kjer jih zdravijo. Za astmo pa je dokazano, da so zdravilišča pomembna za preventivo. Zdravljenje na otroke ugodno vpliva vsaj še nekaj mesecev.

Nekateri otroci so na zdravljenju letos že bili, predvsem šolski obvezniki, ostali so otroci do šestih let, ki naj bi na zdravljenje še šli. Vemo tudi, da denarja ni oziroma ga zmanjkuje, zato smo predlagali, naj bi se sredstva proporcionalno razdelila na začetku leta, ne pa tako, kot je zdaj: dokler je denar, le-tega uporabljamo, ko ga zmanjka, ga za vse, ne glede na to, koliko od tega so izkoristili otroci. Vemo pa da običajno zelo malo, saj so starši v službi in otroci v šoli in na zdravljenje lahko gredo le med dopusti ko denarja za zdraviliško zdravljenje že zmanjkuje. Pri delitvi denarja pa bi moral sodelovati tudi zdravnik.

sa lahko »obvaruje« napadov in bolnišnice.

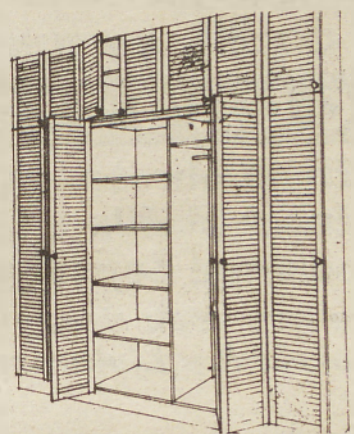
Poklicali smo tudi v Rakitno, kjer so nam povedali, da sami z republike niso dobili sporočila o črtanju zdraviliškega zdravljenja, so pa dobili pismo soboške območne enote ter telefonski klic iz Novega mesta. Slednji so jim sporočili, da lahko sprejmejo res samo najbolj ogrožene otroke, medtem ko s Pomurja ne bodo sprejeli nobenega otroka oziroma samo samoplačnike. Zato so staršem tudi poslali sporočilo, da pač otrok naj ne privedejo na zdravljenje.

Denarja v zdravstvu res zmanjkuje, režejo pravice uporabnikom in — da ne pozabimo, naj bo sestavek v opomin, opozorilo in spomin — pravice črtajo tudi malim bolnikom.

Ali pristajamo na to in kdo je tisti, ki si lasti mesto »delilca pravic«? Mar je res treba prikrajšati (še) otroke?

Majda Horvat

AKRO
kultura bivanja

- GARDEROBNE OMARE PO MERI
- NOTRANJOST PO ŽELJI
- VRATA IZ MASIVNEGA LESA
- SEDEŽNE GARNITURE, VEČ TIPOV

Murska Sobota, Severjeva 11 A,

tel.: (069) 21 688

Odprto od 9. do 12. in od 16. do 19., ob sobotah od 9. do 12. ure.

GORSKO KOLO

MOUNTAIN BIKE

MESTNO KOLO

CITY BIKE

PROJEKTA: BGS - PRO MARKET

LJUBLJANA ŠMARTINSKA 11

TEL: 061 - 310 935

KVALITETA in UGODNA CENA

- Uvožena ženska, moška in otroška kolesa MONT BIKE
- Akumulatorji z dvoletno garancijo (za avtomobile in traktorje)
- Vetrobranska stekla (OPEL, CITROEN, MERCEDES, FORD, za vsa japonska in ostala vozila)
- Uvožene svečke (BOSCH, CHAMPION, MAGNETTI-MARELLI, NGK)
- Avtoplašči Sava-Trayal
- Rezervni deli

TIPO

MURSKA SOBOTA,

Prekmurske brigade 31

(pri starem mlinu), tel.: 069/31-250

Občina Murska Sobota na podlagi 8. člena Zakona o prometu z nepremičninami (Ur. list SRS, št. 19/76) razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo dotrajane stanovanjske hiše z gospodarskim poslopjem v Otovcih 88, vključno s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem v izmeri 914 m² za izključno ceno 71.312,30 din (z besedo enainšestdeset tisoč tristo dvanajst din in 30/100) za vse nepremičnine. Dražba bo dne 3. 9. 1991 ob 9. uri v Otovcih na kraju samem.

Splošni dražbeni pogoji so:

1. Udeleženci javne dražbe morajo pred pričetkom dražbe plačati varščino v višini 10 % izključne cene, torej 7.200,00 din na žiroracun občine Murska Sobota, št. 51900-697-45015.
2. Dražbeno ceno za zgradbo in zemljišče je treba plačati v 15. dne od dražbe oziroma sklenitve pogodbe.
3. Predmetno nepremičnino oz. posesti je možno prevzeti takoj. Možen je tudi ogled — po predhodnem dogovoru. Kupcem, ki na dražbi ne bodo uspešni, bo varščina vrnjena v treh dneh.

Vse informacije lahko dobite pri premoženjsko-pravni službi občine Murska Sobota, soba št. 15/II, ali pa v sekretariatu za družbeno planiranje, družbenoekonomski razvoj in družbene dejavnosti, soba št. 6, pritličje (prvi vhod).

Redke stanovanjske gradnje

Poslovno-stanovanjski objekt na vogalu Lendavske in Cvetkove ulice v Murski Soboti, katerega vrednost znaša 25 milijonov dinarjev, je končan. Že sredi meseca se bodo vselili prvi stanovalci sedemnadstropnega bloka s 34 stanovanji. Zaradi visoke cene kvadratnega metra stanovanjske površine, zanj je treba odšteti kar 19 tisoč dinarjev, je zaenkrat oddanih le polovica stanovanj. Izvajalec del je bilo SGP Pomgrad s kooperanti, investitor pa oddelek za stanovanjsko gospodarstvo pri občinski skupščini. V pritličju objekta bo več lokalov, in sicer restavracija s slaščičarno, picerija, prodajalna zelenjave in pisarniške tehnike. Za zdaj primanjkuje denarja za ureditev okolice, predvsem za asfaltiranje pločnika in parkirnih prostorov. Besedilo in posnetek: M. Jerše

INFORMACIJE ZA PODJETNIKE

STROJI IN PODJETJA V AVSTRIJI

Območna zbornica za Pomurje je prejela brošuro Stroji in orodja v Avstriji. V brošuri so podatki o 41 najpomembnejših podjetjih iz kovinske branje v sosednji državi.

Podjetniki, seznanite se z vsebino brošure, ki je na ogled na območni zbornici, Titova 5, Murska Sobota

POMOČ IZ TRIGLAVA

V Gornjo Radgono prihaja pomoč za odpravo posledic vojne agresije. Najbolj prizadetemu kraju je Zavarovalnica skupnost Triglav iz Ljubljane namenila solidarnostno pomoč v višini približno 19.000.000,00 din.

Po besedah generalne direktorice gospe Nade Klemenčič in predsednika izvršnega sveta SO G. Radgona Antona Tropenauerja, bodo sredstva namenili za sanacijo OŠ dr. Janka Slebingerja Gornja Radgona ter mejnega prehoda s carinskim terminalom.

Gre za objekte, ki so bili v vojaških akcijah jugoslovanske armade zelo poškodovani.

Zavarovalnica Triglav d.d. daje pomoč iz sklada, ki so ga oblikovali iz dela sredstev za osebne dohodke, reklamo in preventivo.

Radgonačani smo te velikodušne geste zavarovalnice zelo veseli.

PAN-AGRA MURSKA SOBOTA

Povečujejo izvoz

Podjetje Pan-Agra, ki je nastalo iz Panonije, uspešno deluje že pet mesecev. Razčlemba poslovanja kaže, da ima podjetje v prvih petih mesecih poslovanja manjši ostanek dohodka v vrednosti 750.000 dinarjev, petmesečna realizacija pa znaša 85 milijonov dinarjev.

Glede fizičnega učinka so ugotovili, da je podjetje prodalo enako količino izdelkov kot v lanskem letu, obdržalo pa je tudi vsa tržišča v Sloveniji, na Hrvaškem pa tudi v Srbiji. Uvedli so tako imenovano kontokorentno prodajo, ki poteka na način blago za blago. Aktivirali so svojo lastno trgovino, s katero zapirajo svoje terjatve z izdelki svojih kupcev, ki jih doma prodajajo za gotovino. Trenutno ima podjetje v prodaji traktorje IMT, drugo kmetijsko mehanizacijo, pa tudi gradbeno mehanizacijo, ker so izdelki predvsem južnih jugoslovanskih proizvajalcev.

Danes izvoz ne presega 20 %, do konca leta pa želijo doseči 40-odstotni izvoz. Ta pa bo dosežen s podpisom pogodb, in sicer za izdobje žitnih sejnikov za italijanski trg in za izdobje pnevmatskih sejnikov koruze za nemški trg in preko nem-

škega še za turški trg. Odpirajo tudi nova tržišča v Vzhodni Evropi. Prodrli so že na Madžarsko, Poljsko in Češko, vendar pa kupna moč tu nekoliko pada, ker so naši izdelki v teh državah zelo dragi.

V novih programih, ki jih ima podjetje Pan-Agra, je predvsem kmetijska mehanizacija. Vse novitete, ki so jih že razvili ali jih še razvijajo, nastane iz lastnega razvoja podjetja ali pa v kooperaciji z zunanjimi oziroma s tujimi proizvajalci. Tu je treba omeniti predvsem žitni sejnalnik, ki je lastni izdelek in bo na tržišču že v avgustu, ter kosilnico za visoko travo, ki bo razstavljena na sejmu v Gornji Radgoni. Na sejmu bo razstavljen tudi pet novitet.

Izdelki mladega podjetja so tržno zelo zanimivi in Pan-Agra, katere status bo dokončno rešen le v letošnjem letu, ima vse možnosti za uspešno poslovanje. Najvažnejše bo, da bi podjetje doseglo prodajno politiko, ki ne bi potencirala oziroma zadržala trga s svojimi izdelki, pač pa na njem vedno vzdrževala neko povpraševanje.

Dragica Herić

PRIHODNOST S POSPEŠEVALNO SLUŽBO

Tako menijo v KG Rakičan, ki ima pomembno mesto v slovenski prehrabeni politiki — 40 odstotkov tržnih presežkov — Dobra kakovost pšenice in drugih poljščin — Za večji napredek

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, čigar zametki segajo že v leto 1929, predstavlja z več kot 7100 hektarji obdelovalne zemlje v soboški in lendavski občini pomembno verigo slovenske prehrabne politike. Še posebej, ker si potrebno krmo v celoti zagotovijo sami, ponajša pa se tudi s hitrim tehnološkim razvojem, brez katerega ni vidnejšega napredka v kmetijstvu. Sicer pa so gospodarske enote KG Rakičan raztresene po vsem Prekmurju. Po mnenju direktorja Mirka Horvata je dobro, da niso na enem mestu.

»Če bi imeli pravo pospeševalno službo, ki bi bila uspešno organizirana, bi morala biti v nenehnem stiku s temi enotami, ki premorejo sorazmerno visoko tehnologijo. Zato smo proti slehernemu razbijanju teh obratov, ki v preteklosti niso bili odvzeti, zastoj odvzeti ali arondirani, kajti njihova prihodnost je le v povezavi s pospeševalno službo, pa čeprav gre le za 10 odstotkov družbenih zemljišč, ki pa so močno koncentrirana, kar si itak najbolj želimo. Tudi s strokovnega in tehnološkega vidika bi naredili veliko napako in celo nazadovali, kajti z denacionalizacijo bi bile sicer nekatere krivice iz preteklosti popravljene, toda večinoma na škodo kmetijstva«, opozarja Mirko Horvat. Pri tem velja dodati, da družbeno kmetijskih tržnih presežkov v Sloveniji. Sicer pa je v soboški občini približno 11 tisoč kmetijskih gospodarstev, ki dajejo sorazmerno malo tržnih presežkov. Z načrtovano denacionalizacijo pa bi

svojo posest, kot so izračunali, dobilo le okoli 200 posameznih kmetov. To seveda ne more rešiti kmetijstva, saj le-ti ne bodo sposobni zagotoviti niti 40 odstotkov tržnih presežkov, kot jih sedaj družbeni sektor. Zato je še kako pomembno, da si kmetje, ki imajo v lasti 90 odstotkov zemljiških površin, čimprej pridobijo ustrezno znanje, da bi pravilno uporabljali sodobno tehnologijo.

PRECEJŠNJI TRŽNI PRESEŽKI

Tudi v minulih časih kmetijstvu niso cvetele rože, saj so se nesorazmerja med ceno pridelkov in reprodukcijskega materiala vedno gibala v škodo kmetijstva.

»Poleg tega nismo deležni nobenih posojil z znižanimi obrestmi, kar se dogaja tudi kmetovalcem. Trenutno je obrestna mera 115-odstotna, zato nima smisla jemati kreditov, čeprav smo jih tu in tam prisiljeni sprejeti. Za boljše ponazoritev naj navedem nekaj indeksov: pri čemer je upoštevana primerjava z enakim obdobjem lanskega leta. Tako je pri cenah gnojil indeks 250 do 350, pri nafti 270, medtem ko je pri svinjah 162, bikih 150, mleku 165 in pšenici 210. Kam to vodi, si lahko mislimo!« opozarja direktor KG Rakičan Mirko Horvat. Ni težko ugotoviti, da je v takih razmerah, ko je treba računati tudi z nelikvidnim plačevanjem kupcev in prekinitvijo prometnih poti, težko gospodariti z lastnim kapitalom. Zato so se v KG Rakičan odločili za poslova-

nje na tržnih principih in praktično nimajo nobenih zalog, s čimer bodo gotovo lažje premagali težave, ki se obetajo na jesen.

Čeprav so do začetka minulega tedna poželi le 40 odstotkov pšenice, z optimizmom zrejo na kakovost pridelka, ki naj bi letos znašal okrog 75 stotov na hektar. Pri koruzi računajo na 80 do 90 stotov, pri sladkorni pesi pa na 550 stotov na hektar. Upočevali je treba tudi dejstvo, da gre za sorazmerno velike površine, in sicer 2300 hektarjev, zasejanih s pšenico, in 3 tisoč hektarjev s koruzo. Tako si obetajo okrog 15 tisoč ton pšenice in čez 2 tisoč tonov koruze. Vse to pa so tržni presežki, kar je gotovo spodbudno, saj gredo takoj v prodajo.

»Tu so bila nekoč velika selcijska posestva, ki so jih pozneje prenesli v Ljubljano, kar je bila velika škoda za to območje. Zdaj začenjamo sodelovati s Pionirjem iz Subotice za vzgojo limon skupaj s Kmetijsko zadruzo Pionirka pa smo dali na voljo zemljo za brezvirusne sadike za sadjarstvo na Goričkem, kjer so ogromne možnosti za razmah dejavnosti, nič manjše kot v Rapolandiji. Zakaj ne bi, navzlic temu, nim zakonov, ki nas omejujejo, na Goričkem odstopili določeni zemljišč za sadjarstvo, prodajajo, podobno kot bomo odstopili zemljišča za registracijo semen skega krompirja in za semenke krave skupaj s partnerjem iz Rapolandije? Povsod tu gre za majhna koncentrirana zemljišča«, še dodaja Mirko Horvat. Že dosedanja rezultati pa so upravičili pričakovanja KG Rakičan, ki bo zavajala vse pomembnejše mesto v slovenski prehrabni politiki.

Milan Jerše

NAJVEČJA IZBIRA STOLOV, MIZ IN KOTNIH KLOPI (OSTANKI IZVOŽNIH IN OPUŠČENIH PROGRAMOV) — VSE NA ENEM MESTU od 5. do 20. avgusta

UGODNOSTI:

- možnost obročnega odplačevanja
- možnost plačila s čeki
- 20-odstotni popust pri plačilu z gotovino

Obiščite nas vsak delovni dan od 7. do 15. ure na Kolodvorski 3 v Ljutomeru in ob sobotah od 7. do 11. ure.

Informacije po telefonu:

069/81-301 ali direktno 82-413.

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE

O PESTRI PONUDBI!

Priporočila se

MURALES Ljutomer!

APNENJE TAL

Tla v Pomurju so nekarbonatna; to so predvsem kislila tla z nizko vsebnostjo kalcija. Iz področja kemijskih raziskav tal, ki jih opravlja Tovarna sladkorja Ormož (delno tudi drugi kem. laboratoriji), je razvidno, da so tla v večini primerov preveč kislila. Na terenu doslej zasledimo zastoj v rasti in razvoju posamezne poljščine, ki je posledica prevelike kislosti tal, kar kaže, da mora na naših zemljiščih postati apnenje reden agrotehnični ukrep.

Glavni neutralizator kislosti tal je kalcij, ki vpliva na strukturo tal in s tem na njihovo rodovitnost, poleg tega pa je tudi pomembno rastlinsko hranilo. Kalcij iz tal odnašamo s pridelki, delno se tudi izpira, medtem vedno večji količin mineralnih in organskih snovi (gnojevka).

Kalcij, ki nastaja iz izpiranja in odnašanjem s pridelki, je po vsej meri nadoknaditi z apnenjem (kalcijevim muljem). Kalcij iz tal odnašamo s pridelki, delno se tudi izpira, medtem vedno večji količin mineralnih in organskih snovi (gnojevka).

Zelo pomembno je, da apnenčevih muljev ne mešamo z drugimi mineralnimi mulji, ki jih pridajo v tla (gnojevka). Pri apnenju tal je potrebno upoštevati tudi vsebnost kalcija v tleh, saj je to odvisno od vrste tal in vrste pridelka.

Apnenje tal izjemoma lahko opravimo tudi s pomočjo kalcijevih muljev, ki jih pridajo v tla (gnojevka). Pri apnenju tal je potrebno upoštevati tudi vsebnost kalcija v tleh, saj je to odvisno od vrste tal in vrste pridelka.

inž. Z. Novak

Letošnja žetev se je tudi v Pomurju dolgo zavlekla in tu in tam na poljih še lahko vidimo nepožeto pšenico. Ob zapozneli vegetaciji je za to v največji meri krivo še vreme, saj so nevihte in dež nekajkrat prekinile spravilo. Kljub temu, da so pridelki dobri, za letošnjo letino ne moremo reči, da je rekordna in tudi v skladiščih žitno-predelovalnih organizacij bo tako nekoliko manj krušnih žit, kot so načrtovali pred žetvijo. V soboškem Mlinopeku so napovedovali, da bodo odkupili od 35 do 40 tisoč ton tržnih presežkov, vendar jim je v terek za uresničitev teh napovedi manjkalo še nekaj tisoč ton. Pravijo, da pridelovalci še vozijo pšenico na odkupna mesta, vendar je glavni naval že mimo. Sicer pa je do tega časa največ pšenice oddalo Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, in sicer 12.074 ton, sledijo pa Kmetijski kombinat Radgona z 2.278 tonami, Mursko polje Kmetijske zadruge Ljutomer-Križevci s 1.392 tonami, Ljutomerčan z 991 tonami in VG Kapela s 128 tonami. Med kmeti so največ pšenice oddali tisti iz Kmetijske zadruge Panonka (7.365 ton), v lendarški zadrugi so pridelali 1.430 ton, v križevski 1.652 ton, v Ljutomerčanovi Kooperaciji 1.375 ton, v Radgonski zadrugi 739 ton in v Vinogradniškem gospodarstvu Kapela 129 ton tržnih presežkov.

Ludvik Kovač
Foto: N. Juhnov

PREDSTAVLJAMO NAJ-KMETIJE POMURJA

Mnogo rož, pa tudi betona

Na kmetiji Franca Bertalanica je toliko rož, da je res ne morete zgrešiti, če se peljete po cesti iz Gederovec proti Petanjcem. Toda prava vrednost sodišinske kmetije je pravzaprav vzorno ločeno stanovanjsko in gospodarsko dvorišče. Prvo je sicer nekoliko preveč "meščansko" (betonirano), zato pa si

Kmetija Franca Bertalanica iz Sodišinec (prej Obalovi) stoji sicer tik ob glavni cesti, vendar je vsa v zelenju. Foto: Albert Abraham

je kmetija "odkupila" točke z gospodarskim dvoriščem, kjer sta gramoz in trata, krasni ga tudi velik oreh, v sadovnjaku pa najdemo še stare jablane. Komisija je zapisala: "To je urejena, čista kmetija z mnogo rož."

Bertalaniceva kmetija leži tik ob glavni cesti, se dobro spaja s širšim okoljem, z vasio na Ravniškem tik ob avstrijski meji. Tloris stanovanjskega objekta je podolgovan, okna primerna, enotna, pred bivalnimi prostori je prostorna veranda, poleg kuhinje za živali pa imajo še posebno poletno kuhinjo.

Kakor na mnogih kmetijah tudi tukaj pečejo doma kruh ter vkuhavajo sadje in zelenjavo, preizkušajo pa se tudi v izdelovanju sira. Razmišljajo o zmanjšanju porabe energije in nakupu sončnih kolektorjev.

Stanovanjska hiša je arhitekturno primerna, z obnovo je niso zvišali, ampak so ostali pri enaki višini; očitamo jim lahko le, da so na čelni fasadi zazidali dve okni in da so gospodarski objekt prekrili s salonitnimi ploščami. Po drugi strani pa je način kmetovanja na njihovi kmetiji vzoren (vzreajo plemenske mladice), prav tako pa lahko pohvalimo razporeditev gospodarskih objektov ter ohranjanje tradicije in urejenost. bbp

V katerem grmu tiči zajec?

Nesporno je, da želi nova zakonodaja odpraviti krivice, ki so prizadele mnoge lastnike zemljišč in objektov. Zato predvideva, da bi se nepremičnine, zlasti zemlja, vračale. In glej ga zlomka! Takoj, ko se je treba zavedati konkretno, se pojavi cel kup težav. Dejstvo je, da še vedno ni rešen problem vračanja zemlje. Pri tem je treba biti pozoren tudi na dokument, to je predlog zakona o denacionalizaciji, še posebej na njegov 5. člen. V njem namreč piše tudi tole: »Za upravičenca do denacionalizacije se šteje tudi fizična oseba, katere stvari ali premoženje so prešle v državno last na podlagi pravnega posla, sklenjenega zaradi grožnje, sile ali zvišane predstavnosti oblasti«.

Kaj reči ob tem? Da gre za zelo raztegljivo zadevo, ki si jo lahko vsakdo po svoje zamišlja. To, kar se ponuja z modelom državnega premoženja, že povzroča določeno nejevoljo v javnosti, vlada velika negotovost in nesigurnost. Oblast je v mnogočem poskrbela za sedanje razlaščenice, medtem ko so delavci postavljeni ob stran. To se je jasno pokazalo že ob pogajanjih z nekdanjimi lastniki in morda še s kom, nikakor pa ne z delavci. Na zemlji, kakršna je že, pa živijo in delajo ljudje, ki so na njej ustvarjali mnoga desetletja, zato ne bi smeli dopustiti novih krivic.

V razmerah, ko ima pri nas delavec komaj za preživetje, moramo biti stvarni, da tak model, ki bi morda lahko vzdržal pri evropskih plačah, ni sprejemljiv. Podobno velja za t. i. državljske delnice, češ da bo vsakdo nekaj dobil. Po nekaterih izračunih bi bila ta delnica vredna 23 tisoč dinarjev. Na ta način naj bi se delavec odpovedal sistem, kar je doslej ustvaril. Iz prakse je znano, da je vsa zadeva izjemno negotova, ker je pravica do teh delnic povezana s skladi, torej s fazo njenega podraževanja. Vemo pa, da nikjer v svetu država ni dober gospodar. Še vedno gre tudi za celotno vrsto neznank, zato ne kaže prezreti morebitnih posledic takega ravnanja.

V sindikatih so že napovedali, da se bodo uprli takim razmišljanjem, čeprav v isti sapi ugotavljajo, da parlament pogosto odloča v nasprotju z interesi delavcev in da je treba najti pot za pridobitev večjega vpliva med delegati. Prav pri zakonu o denacionalizaciji, o katerem bodo v republiških poslanskih klopih razpravljali že 21. avgusta, bodo sindikati skušali uveljaviti svoj glas. Zato bodo dali številne pripombe in opozarjali, kaj se bo resnično zgodilo, če bo dejansko uresničeno vse tisto, kar je zapisano v omenjenem dokumentu.

Milan Jerše

NA SOBOŠKI TRŽNICI

— Te dni je na odprtem prodajnem prostoru sredi Murske Sobotne zopet dokaj živahno. Številni prodajalci, predvsem iz južnejših krajev, ponujajo različno zelenjavo in sadje, le cene so nekoliko zasoljene. Zlasti veliko je povpraševanje po bananah, ki so po 50 dinarjev za kilogram, marelice in nektarine pa so še dražje, saj je treba zanje odšteti po 70 dinarjev. Breskve in hruške so po 60 dinarjev, slive in limone dobite za 50 dinarjev, pomaranče stanejo 45 dinarjev, najcenejše pa so lubenice (30 dinarjev). Med zelenjavo gre najbolj v promet paradižnik, ki je po 35 dinarjev. Najdražja je paprika, ki jo dobite po 65 oz. 68 dinarjev, najcenejši pa krompir (10 dinarjev). Mnogi se odločijo za kumarice, ki stanejo 15 oz. 20 dinarjev, za zelje (po 20 oz. 25 dinarjev) ali pa za čebulo (30 dinarjev). V ponedeljek pa so se na soboški tržnici pojavila tudi prva jabolka (po 50 dinarjev) in grozdje (120 dinarjev).

Besedilo in posnetek: M. Jerše.

Spregovoril bo lovski razum

Prav gotovo je hudo pri srcu kmetu na našem Goričkem, ko vsak dan ugotavlja novo škodo ali celo opustošenje na svojih njivah, zasejenih s pšenico, koruzo ali krompirjem. Prepričljivo ugotavlja, da to počno divje svinje, ki so se tako razmnožile.

Lovske organizacije sicer skušajo nastalo škodo in posledice nekako komisijsko oceniti in se s kmeti dogovoriti za odškodnino, a kljub vsemu kmečke površine niso varne in zaščitene.

Najgloblji smisel kmečkega življenja je ljubezen do zemlje, ki jo s svojim delom vlaga v razumno pridelovanje vseh poljščin. Verjetno to razume samo tisti, ki na zemlji živi in o tem preudarno razmišlja! Lovci bolj vidi sebe in svoj izlet v naravo — čeprav spoznava taka svarilna znamenja.

Mnogo je kmetov, ki ne stopajo več z nasmehom in dobro voljo na svoje zasejane površine. Normalno je, da postajajo boječi in nezaupljivi do vseh, najbolj pa do lovcev!

Pripravlja se zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč. Zaradi nevdružne škode, ki jo divjad povzroča na poljih, je tudi sprostitev odstrela divjih prašičev. Ta neomejeni lov pa ima načeloma tudi humano izjemo, da mladičem ne dovolijo odstreliti matere.

Pričakovati je, da bo med kmeti in lovci več sodelovanja in razumevanja. Kajti kdor je go-

spodar na svoji zemlji, mora biti svoboden v pridelovanju hrane in zaščiten pred tistimi, ki omejujejo odstrel.

S tem bo minila živčna napetost in bo kmetu življenje na poljanah prijetnejše in roke ne bodo povešene brez moči, ko pogumno obdeluje zemljo.

Kakorkoli že — ogroženi kmetje ne morejo gospodariti v izjemnih okoliščinah, zato moramo njihova prizadevanja razumno podpirati.

Upoštevati moramo vse interese v tem našem prostoru in enakopraven odnos z lovci, kot ga imajo drugod v demokratičnem svetu.

Ravno tako se bodo morale uveljavljati dražbe za nakup lova.

Zgodovinsko ogledalo razvoja lovstva v Prekmurju pripravlja lovski strokovnjak, entuziast z izkušnjami FERI POREDOŠ iz SOBOTE. Nadvse aktualen zgodovinski razvoj povezuje s časom KUK in navdušeno besedo kot staro originalno dokumentacijo. Predvsem je zanimiv lov na žive zajce, ki kaže podobo davne kulturne in duhovne ustvarjalnosti slovitih lovov po grofijah. Pravijo, da bo dal Poredoš s svojim lovskopedagoškim pristopom pečat domoljubni lovski zavesti.

DINI TITAN

— domača in tuja kmetijska mehanizacija — živilska industrija — hlevska oprema — — agrokemija — blago za široko potrošnjo — avtomobili — STROKOVNA PREDAVANJA IN POSVETOVANJA — RAZSTAVA VSEH VRST ŽIVINE

— 24. 8. — prodaja žrebič
18. 8. ob 16. uri — VELIKE KONJSKE DIRKE
»PRVI SLOVENSKI KASAŠKI DERBI«
25. 8. ob 10. uri
PARADA KMEČKIH OBIČAJEV
— prodaja — sejemski popusti

18., 24., 25., VIII. — SEJEMSKI VLAK: M. Sobota — Beltinci — Ljutomer — Radenci — G. Radgona — na vlaku 20 % popusta za sejemske vstopnice
KMETIJSKI SEJEM
17. — 25. 8. 91
GORNJA RADGONA
29. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

FRANCEKOV
PREMIŠLJANJE

Galenski laboratorij podjetje

Galenski laboratorij v Murski Soboti se je prvega junija izločil iz Pomurskih lekarn ter se registriral kot družba Galex z omejeno odgovornostjo. V mladem samostojnem podjetju znaša zasebni kapital zaposlenih delavcev približno 51 odstotkov, delavcev Pomurskih lekarn pa 49 odstotkov.

Podjetje vodi v. d. direktorja Jožica Benkič, diplomirana farmacevtka.

Delavci Pomurskih lekarn so se že pred sprejetjem zakona o zavodih kot tož izločili iz takrat še Pomurskega zdravstvenega centra. Za samostojno pot se sedaj odločili še vi. Zakaj?

»Menili smo, da bi to bilo dobro predvsem za naš napredek, delež, ki ga imajo v podjetju delavci Pomurskih lekarn, pa naj bi jih vzpodbujal, da bi se zavzemali za naš razvoj. Seveda računamo tudi na materialne koristi.

Začeli smo z manjšim številom delavcev, kot smo jih imeli prej, saj smo menili, da bi tudi z manj zaposlenimi lahko zagotavljali kakovostno in dobro delo. Tako nas je sedaj dvajset: diplomirani farmacevt, ki hkrati vodi podjetje, inženir farmacije, trije farmacevtski tehniki, trije laboranti, dve snalžiki in hišnik oziroma šofer, ki pol delovnega časa dela pri nas, po pa v Pomurskih lekarnah.

Se je z drugačno organizacijo spremenil tudi vaš delovni program?

»Ne. Mi še naprej oskrbujejo Pomurske lekarne z galenskimi pripravki in polpripravki oziroma z vsem, kar je potrebno za njihovo smotnejše delo. Pripravljeni smo še tudi knjižico, ki bo malo prišla v tisk in v kateri bodo predstavljeni Galexovi galenski preparati. Gre za strokovno knjižico, ki jo bo dobil vsak strokovni delavec, v njej pa bo za naših 71 pripravkov navedeno ime pripravka, opozorilo, na kaj je treba paziti, način delovanja in doziranja ter kontraindikacije.

Skrbeli bomo tudi za strokovni razvoj, še naprej delali po dobri laboratorijski praksi v okviru norm, ki veljajo pri nas za pripravo dobrega zdravila, upoštevali pa bomo tudi navodila in nasvete Pomurskih lekarn.

Ali z vašimi pripravki nastopate tudi na slovenskem tržišču?

»V glavnem delamo za Pomurske lekarne, prodajamo pa tudi v drugih delih Slovenije. Imamo dogovore na primer z Galaso, pa tudi z nekaterimi zeliščnimi lekarnami po Sloveniji, ki jim pošiljamo naše izdelke.

Podjetja so nasploh v sda-

nem času v velikih težavah, ker ne morejo dobiti potrebnih surovin in materiala. Vaše delo je specifično, pa vendar, kako je pri vas s pridobivanjem potrebnih surovin?

»Do nedavnega ni bilo nobenih težav. Naši dobavitelji so nam surovine redno pošiljali, s tem da smo od njih zahtevali tudi ustrezne surovinske teste. To je namreč zelo pomembno za kakovost naših izdelkov. Seveda računamo tudi na materialne koristi.

daj pa je težje. Pri nas je tako, da če od desetih manjka le ena surovina, ne moremo izdelati našega izdelka.

Čeprav ste še mlado podjetje, kakšne so finančne izkušnje? Boste lahko preživeli?

»Res smo še na začetku in večjih finančnih težav še nimamo. Vse pa je odvisno od kupne moči ljudi. Mi smo namreč odvisni od tega, koliko naših izdelkov bo prodanih in ne, kot prej, koliko smo jih naredili. Zaenkrat pa prodaja ni padla, čeprav to pričakujemo.

Odločili ste se torej za samostojno pot, za podjetje. Ali ste se pri tem lahko po kom zgledovali?

»Tu smo pionirji, kajti ostali galenski laboratoriji niso šli po naši poti. Kot vem, si je to želel galenski laboratorij v Reki, vendar se mu tako kot nam ni uspelo organizirati.

Majda Horvat

ZA OSVEŽITEV V BOBI BLOKU

Stanovniki bobi bloka v Ulici arhitekta Novaka v Murski Soboti imajo v teh vročih sonarnih dneh neverjetne možnosti za osvežitev. Kadar dežuje, se lahko postavijo na hodnik v 3. nadstropju, pa tudi v nekatere druge prostore, in 'uživajo' ob kapljanju vode skozi stropove. Lahko pa seveda nastavijo tudi posode in si tako prisrčijo deževnico za polivanje ali zalivanje. Da je vse to res, smo se prepričali pred dnevi, ko so nas povabili na obisk Čigutovi, da bi nam razkazali te 'neverjetne možnosti'. Gospodinja Brigita nam je povedala, da so se preselili v ta blok leta 1982. Mož Stanko je dobil v svojem podjetju (Mesni industriji) enoinpolsočno stanovanje, ki meri 31 kvadratnih metrov. To je za 4-člansko družino še zdaleč premalo. Ampak s tem so se nekako sprijaznili. Še huje je to, da je stanovanje zelo vlažno, da se čuti precej močan vonj po plesni in da se le-ta pozimi tudi precej 'razrase' po stenah. Pred enim mesecem pa jih je doletelo novo presenečenje. Začeli so obnavljati streho in od takrat ni miru, kadar dežuje. Teče jim v kopalnici, shrambi, na hodniku in v otroški sobi, kjer so morali postaviti celo neke vrste šotor nad posteljo, tako da se voda lahko steka v posodo. Brez loncev pa ne gre še marsikje drugod, zlasti na skupnem hodniku, kjer bi se človek lahko celo tuširal.

Jože G.

V bobi bloku je te dni teklo oziroma zamakalo skoraj v vseh stanovanjih, najhuje pa je v 3. nadstropju, kjer stanujejo tudi Čigutovi. (Fotografija: JOG)

V lendavskem zdravilišču so našli svoj

PROSTOR POD SONCEM

Kljub velikim težavam, ki nas pestijo, si vsaj v času dopustov in poletja iščemo svoj prostor pod soncem v letoviščih ali kopališčih ali v kakem drugem kraju, da bi se — kot radi pravimo — vsaj za nekaj dni izklopili ter zamenjali okolje. Odločitev za dopust je seveda naša, prav tako izbira kraja. Vemo ali vsaj pričakujemo, da nas bodo tam, kamor smo namenjeni, še posebej v sedanjem času, z veseljem sprejeli, da bomo pač njihovi gostje.

Tako preprosto pa ni, kadar si svoj prostor pod soncem iščejo ljudje, ki so nekoliko drugačni, ki so telesno ali duševno prizadeti. Stalno se postavlja vprašanje, kako nas bodo sprejeli, koliko bomo vznemirjali okolico, ostale goste, koliko bomo vzbujali radovednost ostalih.

In v Naravno zdravilišče Lendava je prišlo letovat dvainpetdeset duševno prizadetih ljudi, starih od osem do štirideset let. Prišli so v organizaciji Medobčinskega društva za pomoč duševno prizadetim Domžale — Kamnik, vodi pa jih Danilo Peterc, tajnik društva.

»Težko si je za nas izboriti prostor pod soncem, vendar smo do zdravih ljudi »agresivni«, jih osveščamo, da so to le nekoliko drugačni ljudje, pa vendar z istimi potrebami in željami. To je tudi ena temeljnih nalog našega društva, zato se ne skrivamo, se ne zapiramo v geto, ampak gremo na javna mesta, tudi v zdravilišča. Za vse to je potrebno veliko truda, predvsem pa za to, da prepričajo ljudi.

Vemo, da nekateri pred duševno prizadetimi čutijo strah,

kar je razumljivo, saj jih ne poznajo in je bila to še pred petnajstimi, dvajsetimi leti tabu tema. Sedaj pa je naše javno nastopanje nekaj novega.

Skupina iz Domžal in Kamnika je letos že drugič v Lendavi, toda tokrat precej številnejša. Poleg dvainpetdeset duševno prizadetih je še enaindvajset njihovih spremljevalcev ali staršev. Ta njihov prihod pa ni le posledica okrnjene turistične sezone, ampak so se o tem dogovorili že pred vojno.

In kot so povedale matere otrok, Jožica Podkrajšek, Majda Dvornik in Magdalena Jeras, se v zdravilišču zelo dobro počutijo. »Smo gostje tako kot ostali in smo z vsem zadovoljni. Naši otroci so srečni, in če so oni, potem smo tudi mi. Zelo radi imajo glasbo in ples, in tega je dovolj. Res se dobro počutimo, še posebej, ker smo skupaj, v skupini, saj si, če greš kam sam, bolj na oči in te bolj »občudujejo«.

Za to, da bi prizadeti res imeli zapolnjen ves svoj prosti čas in bi porabili obilo energije, ki je premorejo, je lendavska osnovna šola v popoldanskem času dala na voljo svoje zunanje športne objekte.

Kako je v sedanjem času, ko denarja zmanjkuje povsod in tudi v proračunu za financiranje humanitarnih društev, društvu uspelo zbrati denar za letovanje otrok?

»Uspelo nam je z raznimi prireditvami, reklamnimi akcijami in predstavljanjem našega dela. Smo močno društvo in delamo že petindvajset let.

Svoj prispevek pa je dala tudi Karitas domžalske fare.

»Z našim prispevkom smo letovanje omogočili trinajstim varovancem, sama pa sem se odločila, da bo moj prispevek tudi to, da jih spremljam. Za to sem se odločila, ko so iskali spremljevalce« pravi Tončka Malešič, ki je o letovanju prav tako imela samo pohvalne besede.

Odločitev Naravnega zdravilišča Lendava, da jih sprejmejo, predvsem v lanskem letu, ni bila lahka, kljub vsemu pa le niso pričakovali tako ostrega nastopanja nekaterih njihovih drugih gostov. Zato so letos pripravili pismo za ostale goste, v katerem so jim povedali, da pri njih letujejo tudi gostje, ki so le nekoliko drugačni, pa vendar imajo prav tako pravico do oddiha in letovanja. Starši duševno prizadetih in ostali gostje so to sporočilo zelo lepo sprejeli in tudi težav je letos manj kot lansko leto.

Sicer pa, kot je povedala vodja turistične prodaje Sonja Kreslin: s kakšno moralno pravico bi jih sploh lahko odklonili?

Majda Horvat

REŠITEV NA PLEČIH BOLNIKA?

Medsebojno dokazovanje, kdo je na slabšem, ali gospodarstvo ali negospodarstvo, je sedaj, ko so skorajda povsod na tleh, povsem brezkoristno. Tudi za zdravstvo ni nič preostroga ocena, da je sistem v razpadu. V nekaterih zdravstvenih ustanovah si za preživetje pomagajo z nekaterimi »samovoljnimi« ukrepi, nič kaj prijetnimi za bolnika. Za opravljene zdravstvene storitve morajo ob plačilu participacije plačati še dodatni prispevek.

V pomurskem zdravstvu takega ukrepa (še) niso sprejeli. Ali ga bodo po vseh teh poslovnih številkah, ki jih je navedel vršilec dolžnosti direktorja Pomurskega zdravstvenega zavoda Štefan Vučak, morali?

»V prvem polletju smo imeli 63.070.753 dinarjev nepokritih odhodkov, kar je 26,1 odstotka vseh prihodkov. To pomeni, da v prvi polovici leta nimamo plačanega meseca in pol našega delovanja. Če bo šlo tako naprej, bodo ob koncu leta to že trije meseci. Pravimo, če bo šlo tako naprej, vendar trend gibanja cen — na primer materialnih stroškov, zdravil in drugega materiala — ni več isti, saj so podražitve na dnevnem redu.

Vse to za vas ni nič nepričakovanega.

Takšen poslovni rezultat smo pričakovali, saj ga je nakazoval izredno težak likvidnostni položaj. Ziračune imamo blokirane že skoraj od plače do plače in če bi bili gospodarsko podjetje, bi že bil izdan predlog za stečaj. Na to smo že vse leto opozarjali tudi pristojne v republiki.

Ko so se razmere v poslovanju začele zaostrovati, ste sami pripravili varčevalne ukrepe, s katerimi ste zmanjšali število zaposlenih, pa tudi ukinitili ali zmanjšali nekatere njihove pravice. Ali je vse to bilo premalo, da bi izplavali iz težav?

»V prvem polletju smo za ta čas poslovali zelo varčno, saj so naši odhodki v primerjavi z lanskim polletjem višji le za 49,4 odstotka, medtem ko so se v štirih mesecih materialni stroški v Sloveniji zaradi rasti cen v osnovnem zdravstvu uradno povečali za 92,7 in v bolnišnicah za 141 odstotkov. Tudi osebne dohodke smo izplačevali pod slovenskim povprečjem, število zaposlenih pa zmanjšali za 4,1 odstotka, tako da nam nesmotnost v poslovanju nič ne more očitati. Vzroki za tak neuspeh so torej zunanji, saj je v republiškem proračunu zdravstvu namenjeno premalo denarja — nominalno še vedno na ravni iz aprila 1990, kar pomeni, da se več kot enoletna inflacija sploh ne upošteva.

Ker ne moremo več plačevati prispevkov iz osebnih dohodkov, niti nabavljati zdravstvenega materiala in zdravil ali plačevati računov (Elektro nam že grozi z odklo-

pom elektrike), z vso resnostjo trdim, da v tem trenutku zdravstveni sistem ne deluje in posledice so lahko katastrofalne, mnogo huje, kot nam jih je povzročila zadnja vojna. V drugem polletju bi potrebovali za 150 milijonov več sredstev, zato ne vidimo izhoda. Izjava najbolj odgovornega v republiškem izvršnem svetu za družbene dejavnosti, naj se v izolski bolnišnici pač znajdejo, kakor vedo in znajo, je neresna. V Novi Gorici so že sprejeli ukrepe, da bodo bolniki

dodatno plačevali storitve, kar po moji ni sprejemljivo in kaže na to, da sistem zdravstva, ki je enoten za vso Slovenijo, ne deluje. Zdravstveni delavci so nezadovoljni in za takšno stanje v prvi vrsti krivijo ministrstvo za zdravstvo, ki mnogih koristnih predlogov zdravstvenih zavodov za financiranje zdravstva ni uresničilo. Prav tako pa ne skrbi za enotno izvajanje zdravstvenih storitev po vsej Sloveniji.

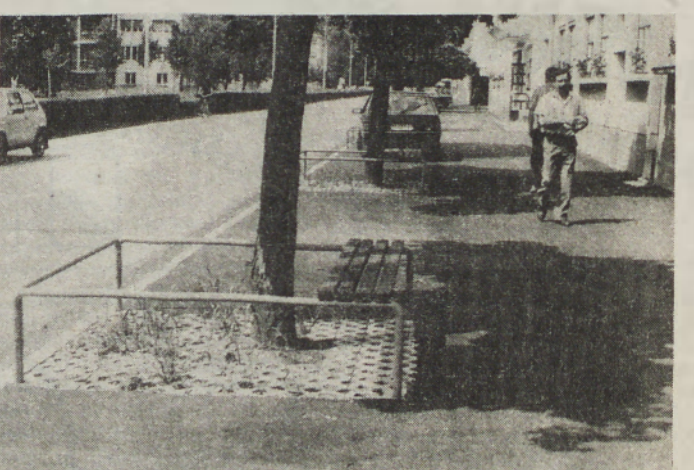
Ni pričakovati, da vas bodo v republiki reševali in rešili iz težav, zato boste verjetno sami spet pripravili nove ukrepe!

Jih že pripravljamo, vplivali pa bodo na uresničevanje obsega pravic bolnikov pa tudi na pravice zdravstvenih delavcev. Zelo je narasla poraba zdravil, število in trajanje odsotnosti z dela ter zdraviliško zdravljenje, vse to pa neposredno negativno vpliva na obseg razpoložljivih sredstev za zdravstveno dejavnost.

Zaenkrat smo odločeni, da števila delavcev ne bomo zmanjšali, dokler ne bodo sprejeti enotni kadrovski normativi, ki bi dokazali, da nas je v pomurskem zdravstvu preveč.

Nekdo je že predlagal tako: izračunajmo si ekonomsko ceno in česar ne bo zagotovil republiški proračun, naj plača bolnik. Vendar pa taka rešitev ne more biti samo pomurska, odgovornost mora prevzeti republika.

Majda Horvat

KLOPCA PRI KLOPCI IN ŠE KAJ — Tako bi lahko označili najnovejšo pogruntavščino na ulici Štefana Kovača v Murski Soboti, kjer so ob asfaltiranem pločniku postavili klopi, okrog drevov naj bi rasla trava, da na njo ne bi zapeljali nevzgojeni vozniki avtomobilov, pa so namestili železna ograjda. Že na prvi pogled učinkuje vse skupaj čudno, čeprav je bil namen morda dober. Besedilo in posnetek: M. Jerše.

Čeprav so počitnice, v Domu učencev Štefana Kovača v Murski Soboti nimajo miru. V dobesednem delu prostorov so se namreč naselili teritorialci, tako da je zasedenost še kar dobra. Drugi gostov pa doslej skoraj niso imeli. Počitka pa si ne morejo privoščiti tudi zaradi priprave na novo šolsko leto. Čakajo jih namreč nekatera nujna vzdrževalna dela. Kol je to skoraj vsako leto, bo treba prebeliti nekatere prostore, še trši oreh pa bo popravilo strehe, ki na nekaterih mestih že zamaka. Lani jim je uspelo obnoviti približno polovico strehe, letos pa jih čaka še druga polovica. Vendar se lahko zgodi, da težav ne bodo odpravili, ker v ta namen nimajo dovolj lastnih sredstev. Te dni so pričakovali komisijo sklada za nujna vzdrževalna dela na šolskih objektih in dijaških domovih, ki deluje pri ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije. Tu si tudi obetajo izdatno denarno pomoč. Veliko vzdrževalnih del pa opravijo

Nemir v dijaškem domu

kar sami (lakiranje oken, brušenje in lakiranje posov, beljenje, obnova hodnikov idr.).

Kot nas je seznanil ravnatelj Doma Alfred Sebančič, bi lahko v novem šolskem letu nastanili 240 srednješolcev, toliko imajo namreč prostih mest, vendar se bo, iji, da bo prijav precej manj, če se ne bo kaj spreminilo v študentski politiki ali srednješolski mreži. Zdal so namreč tisti študenti, ki se vozijo v šolo od doma, v finančnem pogledu precej na boljšem kot tisti, ki se odločijo za bivanje v domu. Še dobro zanje pa je dejstvo, da so lani dobili v oskrbo skupino 11 osnovnošolcev sotoške občine, ki obiskujejo OŠ s prilagojenim programom v Murski Soboti. Le-ti menda nikakor ne morejo živeti pri svojih ali sorodnikih (zaradi neurejenih razmer), kar bi bilo zanje najboljšo.

»Po enem letu ocenjuje mo, da je dal tak način odpravljanja težav ten osrednjim pozitivnim rezultate. To je tudi ocena šole in staršev, zaradi ocena šole in staršev, da bomo imeli še naprej oddelek za učence osnovne šole s prilagojenim programom. Letos bomo, kot vse kaže, nastanili tudi 18 srednješolcev iz Pomurja in drugih občin v severovzhodni Sloveniji, ki bodo obiskovali prilagojena programa usmerjene in kovinarskega centra na Srednješolskem centru v Murski Soboti. Tudi s temi učenci imamo pozitivne izkušnje, kar je med drugim potrdilo letošnje območno posvetovanje, ki smo ga pripravili v Murski Soboti. Nekaj več stanovanj pa si obetamo tudi zaradi razdrožitve Centra, ko naj bi prišlo tudi do uvedbe popoldanskega pouka, tako da bodo nekateri dijaki morda šolanjem prisiljeni bivati v Murski Soboti. Mislim, da je to za vse dobro, saj nudimo zares ustrezne razmere, kar se odraža tudi pri šolskem uspehu.

Miru pa nimajo v dijaškem domu tudi zaradi skrbi, kaj jim bo prinesel jutrišnji dan. Ali bo lahko obdržali službo vseh 15 zaposlenih ali pa bodo morali nekateri na eno ali dve stvari? Delati pod težo takšne pretnje je vsekakor hudo.

Jože GRAJ

KONCERT ZA RADGONO

V avstrijski Radgoni bo 9. avgusta dobrodelni koncert Luč za Slovenijo, katerega izkupiček bodo namenili obnovi v vojni poškodovanih delov mesta Gornja Radgona. Sodelovalo bo večje število znanih avstrijskih glasbenikov, med drugim tudi Alex Rehak, Heimo Rock in Woice Company, ki so se odpovedali honorarju. Poteka pa tudi dražba slik avstrijskih slikarjev, ki so prav tako denar namenili Gornji Radgoni.

Koncert se bo začel ob 17. uri v avstrijski Radgoni, vabljeni pa so tudi slovenski ljubitelji glasbe. Inicijator za koncert so dali v avstrijskem časniku Kleine Zeitung, ki tudi s predstavniki avstrijske Radgone nenehno sodelujejo pri pripravi koncerta.

Prejšnji teden pa so tako predstavniki avstrijske Radgone, kot tudi Kleine Zeitung in znani avstrijski glasbenik Alex Rehak obiskali Gornjo Radgono in se pogovarjali s predstavniki občinske skupščine. Ob obisku je župan avstrijske Radgone Werner Reiter povedal, da so na drugi strani meje hude dneve vojne doživljali skupaj z Gornjo Radgono. Zato so se takoj odločili po-

magati pri obnovi razrušenih delov mesta. Poslali so že materialno pomoč, zdaj pa bi radi ponudili roko mestu, s katerim so prostorsko močno povezani tudi z dobrodelnim koncertom. Ob obisku so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje tudi na kulturnem, šolskem in gospodarskem področju.

J. Gabor

Na koncertu bo sodeloval pevec Alex Rehak, ki se je angažiral tudi pri organizaciji koncerta.

Prisluhnimo mirni razjedi

Dandanes zgodovina vsesplošnega razvoja ni prizanesla niti uredni vaških pokopališč. V nenehni potrošniški, porabniški in celo vojni mrzlici pozabljamo, da so po naših pokopališčih (brutalno) tudi takšne zanimivosti in kulturnozgodovinske vrednosti, ki so se pri nas ohranile še iz časa svetostefanske krone.

Vemo, da se spomini umikajo — korak za korakom! Naši pogumni predniki so dali v kamen napisati jezik, ki so ga sami govorili. Stara narrečja govori se z mnogih nagrobnih spomenikov. Lep primer za spoznavanje stare prekmurščine so spomeniki v Ivanovcih, Puconcih, Kupščinah, Petrovcih, Sulovcih, Tišini, Soboti in še bi lahko našli. V glavnem so vredi vseh vojnih viher ostali nepoškodovani in samotno molčijo s starimi besedami.

Danes ni časa, da bi govorili, v kakšnem razkošju živimo, a doba izločnega zapravljanja denarja — kot vsega ostalega — se je zajedla v ladi vseh obrazov. Pravice delavstva imajo na jeziku vedno nove potrebe časa. Zdalj je prišel čas, da v spomin svojcem ali žrtvam politike, prometa in vsem, ki so imeli radi kosček kruha — postavljajo najdražje obdelane marmore.

Tako zastokajo starine, ki so sicer tudi iz kamna ali kovanega železa in jih v imenu mode — odstranjujemo.

Ne bomo se spuščali v to, ali je res vse to lepo in potrebno. Vem samo, da urbanisti mislijo na rešitev in skupno ureditev pogledov na različnosti zunanjih mask boljstojetih.

Po načelu svobodnega razvoja in ureditve grobišč naših vasi prihaja v ospredje misel, da je pri urejanju grobov ali odstranitvi starih kulturnih vrednot vlada nered.

Ker se vsa trudimo, da bi živeli v miru in prijateljstvu, moramo to sožitje pokazati tudi na vsakem vaškem pokopališču. Potrebno je tudi vedeti, da je vse manj lepih zelenih poti. Vse več je asfaltnih poti — redke pešene stezice, so kot spomin na stare čase.

Skratka: na pokopališčih je še mnogo zanimivosti! Zato ne prehitimo vojno časa, v katerem so ob pritiskih vse ruši!

DINI TITAN

Nova knjigarna in Svet knjige

red dobrim mesecem je Pomurska založba v Murski Soboti v Kočlevi ulici odprla svojo novo poslovalnico. Za ta korak so se odločili predvsem zato, da bi razbremenili knjigarno v Titovi ulici. Poleg papirnice je tu dobil svoj prostor tudi klubski center Sveta knjige. Ideja o ustanovitvi tega kluba je bila živa že nekaj let, saj ima Svet knjige v Pomurju že okrog 3000 članov.

Kot nam je dejal Stefan Vitez, knjigarna zanimiva predvsem zato, ker hudo njeno postojanje prilagajamo potrebam in željam kupcev. Torej to naj ne bi bila tiista klasična knjigarna, ampak imajo v večini prodajo različnih glasbil, računalnikov in videorekorderjev iz uvoza, seveda če bodo to finančno zmogli. Poleg tega bodo pripravljali tudi razne akcije ob posebnih dnevih in praznikih (novo leto, dan žena). Prva taka večja akcija bo stekla že v avgustu, ko bo v novi knjigarni potekala prodaja šolskih

potrebščin.

Obiskali smo tudi klubski center Sveta knjige. Posebnost centra je v tem, da lahko pri njih kupujejo le člani Sveta knjige, in to po ugodnih cenah (do 25 % popusta). Kot pravi Suzana Bogar, vodja kluba, so vse knjige, ki jih je moč kupiti pri njih, opisane v posebnem katalogu, ki ga izdajo štirikrat na leto in ga vsi člani prejmejo brezplačno.

Z obiskom so se kar zadovoljni, še posebej veliko obiskovalcev so imeli prvi teden delovanja, ko je vsak kupec dobil v dar grafiko mesta Murske Sobotice iz leta 1910 in bil deležen posebnega popusta pri nakupu knjige.

Tudi v Svetu knjige bodo skozi vse leto pripravljali razne ugodnosti in nagradne akcije. Vsi, ki bi se v Svet knjige radi včlanili, lahko to storijo vsak dan v njihovi poslovalnici. Vpis je brezplačen, edina obveznost člana je nakup ene knjige v vsakem četrtletju.

Boštjan Celec

Glas mladih v Bogojini

Mladinska organizacija iz Bogojine že vrsto let pripravlja prireditve GLAS MLADIH PEVCEV — AMATERJEV, na pomurju. Prireditve bodo pripravili tudi letos, in to 25. avgusta. Vsi mladi, ki želijo pokazati svoje sposobnosti in talent, se morajo za nastop prijaviti do 15. avgusta na naslov: Mladi Bogojine, 69222 Bogojina, s pripisom Za Glas. V pripravi naj napišejo naslov dveh skladb, ki ju želijo izvajati, po možnosti slovenskih izvajalcev. K sodelovanju vabijo vse, ki jih veseli glasba!

POLETNA GLEDALIŠKA ŠOLA V RADENCIH

V nedeljo se je v Radencih končala poletna gledališka šola, ki je trajala en teden in se je je udeležilo večje število slušateljev iz vse Slovenije. Šola je organizirala Zveza kulturnih organizacij Slovenije, vodila pa jo je strokovna svetovalka za gledališko in lutkovno dejavnost Metka Zebec.

Slušatelji so se razdelili v skupine, vsaka skupina pa je imela svojega mentorja. Seminar je bil namenjen predvsem začetnikom, ki so spoznavali osnovna pravila gledališke umetnosti. Med slušatelji je bilo največ srednješolcev, bili pa so tudi drugi, stari vse do 50 let.

Namen šole je bil predvsem seznaniti sodelujoče z gledališko režijo, dramaturgijo, igro in glasbo, torej zadeve, ki so v gledališču povezane, zato so tudi slušatelje z njimi seznanjali povezano. V predavanjih o lutkarstvu pa je bil v ospredju lutkovni kabaret z namizno prstno lutko. Predavalo je večje število slovenskih gledališnikov, kot so Aleksander Jurc, Violeta Tomič in Tatjana Ažman, ki so si za izhodišče svojega dela izbrali znana dramska dela domačih in tujih avtorjev. Otroško gledališče je vodila Eka Vogelink, lutkovno Uroš Trefalt, glasbeno delavnico pa komponist Mitja Vrhovnik.

Kot je povedala Metka Zebec, na seminarju sodelujejo vsi, ki so se prijavili po razpisu v šolah, kulturnih društvih in na občinske Zveze kulturnih organizacij. Vendar pa je problem, ker občinske Zveze kulturnih

organizacij pogosto teh informacij ne posredujejo ljudem, ki jih to zanima. Bolj so sodelovanju naklonjeni na šolah. Vendar pa je po njenih besedah »bila ponujena možnost vsem, ki jim je všeč delo v gledališču, da sodelujejo, saj je gledališče dom najrazličnejših umetnosti.«

Ogledali smo si tudi delo v eni izmed skupin z desetimi slušatelji, ki jo je vodila Violeta Tomič. Seznanjala jih je z gledali-

ško igro, v vaji, ki so jo opravljali, pa je bilo opaziti veliko improvizacije, samoiniciative sodelujočih. Tomičeva je povedala, »da se je odločila« delati predvsem na pravilnem govoru in gib, saj amaterske igralce mentorji pripravljajo na predstavo, le malokdo pa jih uči in popravlja njihove napake. Zato so sproščevalne vaje in učenje gibanja v prostoru na videz igrčkanje, vendar pa se na tak način o igri lahko več naučimo, kot s togim sedenjem in poslušanjem.

Mentorji so se strinjali, da je program dela precej natrpan, še posebej, ker nenehno delajo z mladimi ljudmi, polnimi energije. Vendar pa se je tak način dela že prejšnja leta pokazal zelo uspešen. Tudi sodelujoči so se strinjali, da so se precej naučili, dobili pa so tudi veliko koristnih nasvetov o pravilnem sistemu dela, ki ga bodo sami lahko tudi dograjevali. Zavedajo se, da s tem seminarjem ne bodo postali profesionalni igralci, vsekakor pa je pomemben za njihovo prihodnje delo v gledališču in odnos do gledališča sploh.

Foto: N. Juhnov

Slušatelji gledališke šole med vajo.

Odstranili poškodovani cerkveni stolp

Prejšnji teden so odstranili cerkveni stolp v Gornji Radgoni, ki je bil poškodovan v vojaškem spopadu. Delo so opravili z dvigalom podjetja Prangel iz Avstrije. Cerkveni stolp, ki bo v prihodnje na radgonski cerkvi, bodo naredili na tleh, potem pa ga bodo predvidoma do konca oktobra dvignili na cerkev. Večji del materiala jim bodo podarile razne organizacije in podjetja iz Avstrije in Slovenije. Ob avstrijskih mojstrih bosta delo opravljali podjetji Mlinarič in Lončarič. Na začetku avgusta bodo vrh zvonika najprej naredili betonsko ploščo, potem pa bodo do konca avgusta izdelali leseno konstrukcijo in jo obdali s pločevino.

Cerkveni stolp je Radgončane vse povojno obdobje spominjal na dogodke med vojno, tako da njegova odstranitev veliko pomeni tudi za mesto, v katerem so večji del poškodovanih stavb že popravili in se je življenje počasi vrnilo v normalen tok.

J. Gabor

Foto: N. Juhnov

Dvigalo podjetja Prangel je odstranilo poškodovani stolp.

Prenovljena dvorana je bila premajhna

Člani kulturnoumetniškega društva so ob otvoritvi prenovljenih prostorov v soboškem gradu pripravili večer songov K. Weila in S. Brechts To je mesec nad Sohom. Na premiero, ki je bila v četrtek, 1. avgusta, so bili povabljeni razni kulturni delavci, ki so včasih sodelovali s KUD-om, predstavniki strank, predsednik občine in drugi. Ker pa lahko dvorana sprejme le 150 gledalcev, so mnogi lahko dobili le eno vstopnico, nekateri stalni obiskovalci gledaliških predstav pa so žal morali ostati zunaj. To je povzročilo veliko hude

krvi in nekateri se tudi zaradi protesta niso udeležili predstave. Tudi repriza, ki je bila dva dni kasneje, ni mogla ustreči vsem, ki so si predstavili hoteli ogledati. Za sedaj več predstav ne načrtujejo, ponovitve pa nameravajo uprizoriti v jeseni.

Kljub vsej tej nejevolji in jezi smo lahko po drugi strani veseli, da imata Murska Sobotna in njena okolica toliko občinstva, ki bi se rado udeleževalo kulturnih prireditev, ki jih je pri nas v zadnjem času tako malo.

A.N. Riturper

BELTINGI

Grad zaščititi pred katastrofo

Na pobudo krajevne skupnosti so se v Beltincih sestali predstavniki krajevne skupnosti, soboškega izvršnega sveta, Zavoda za spomeniško varstvo Maribor in Zavoda za ekonomiko in urbanizem Murska Sobotna, da bi se prepričali o stanju gradu, ki se je začel podirati, in našli rešitev za njegovo zaščito. Ugotovili so, da je grad potrebno pred jesenskim deževjem in zimo zaščititi, če ga želimo obvarovati pred katastrofo. Predlagali so, naj bi v ta namen zagotovili sredstva Zavod za spomeniško varstvo Ljubljana (iz intervencijskih sredstev), soboški izvršni svet in beltinska krajevna skupnost. Ker pa krajevna skupnost nima denarja, bodo skušali svoj delež zagotoviti preko uporabnikov nekdanje grofovske lastnine, to je KG Rakičan in Gozdnega gospodarstva Murska Sobotna, ki naj bi prispevala les za ostrešje.

Predhodno bo potrebno pripraviti predračun za sanacijo ostrešja, o nadaljnji usodi gradu pa bodo odločali po sprejetju zakona o denacionalizaciji. Ob tej priložnosti so tudi razmišljali o tem, da bi kazalo v gradu urediti kmetijski muzej. Dogovorili so se tudi, da mora beltinska krajevna skupnost do septembra pripraviti program nadaljnje urejanja gradu in ga predstaviti Zavodu za spomeniško varstvo Slovenije in Ljubljani.

F. Maučec

kulturni koledar • kulturni koledar • kulturni koledar

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miška Kranjca bo v petek, 9. avg., ob 19. uri zaključna prireditev ob koncu razstave likovnih del Gerde Wasmuth — Pohley iz partnerskega mesta Ingolstadt v Nemčiji. Poleg avtorice se bodo udeležili prireditve tudi župan Ingolstadta Werner Poschl in drugi gostje iz tega mesta, ki bodo pripeljali s seboj tudi sodeček ingolstadtskega piva in ga ponudili obiskovalcem.

LENDAVA — Kulturni delavci iz lendavske občine se te dni pripravljajo na začetek mednarodne likovne kolonije (19. avg.).

na katero pričakujejo 8 umetnikov iz Slovenije, Madžarske, Nemčije in Hrvaške.

RAZSTAVE

LENDAVA — V muzeju na gradu je na ogled stalna razstava likovnih del, prav tako pa tudi razstava zanimivih arheoloških predmetov (Oloris). Muzej je odprt od 9. do 12. in od 14. do 17. ure.

MURSKA SOBOTA — Še predvidoma teden dni bo v prostorih pred grajsko dvorano odprta razstava Gledališka preteklost Sobotne. Na ogled je vsak dan od torka do petka med 10. in 12. uro.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin sta odprti razstavi likovnih del Franca Kanclerja iz Maribora ter likovnih umetnikov Marjana in Ane Puškaš iz Maribora.

KNJIŽNICE

GORNJA RADGONA — Občinska matična knjižnica vabi bralce knjig v svoje prostore vsak dan razen sobote od 8. do 14. ure.

LENDAVA — Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10. do 18. ure, čitalnica pa vsak dan od 7. do 15. ure.

LJUTOMER — Knjižnica je v dopolnitvenem času odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8.

do 17. ure, v torek in petek pa od 8. do 12. ure.

MURSKA SOBOTA — Vsi oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so še naprej odprti od 8. do 14. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

USPEŠNICE

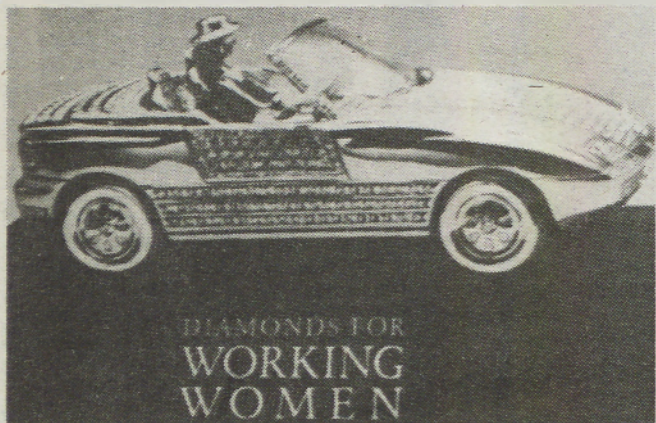
Kot je bilo pričakovati, je te dni največje zanimanje tudi v pomurskih knjižnicah. Dobre knjige za delo Vojna za Slovenijo (izdala Cankarjeva založba), na 2. mesto med uspešnicami tega tedna se je uvrstila Makalona (avtor Fran S. Finžgar, izdala Mladinska knjiga), na 3. mesto pa delo Zorka Vona z naslovom Soča od izvira do morja (izdala Turistična zveza Gornjega Posočja).

Najmanjši otrok

Zdravniki medicinske fakultete na univerzi Loyola v Illinoisu so sporočili, da jim je uspelo obdržati pri življenju novorojenčka, ki je ob rojstvu tehtal 280 gramov. Prepričani so, da je to do zdaj najmanjši otrok, ki je preživel in je danes star osemnajst mesecev.

Po besedah dr. Jonathana Muraskasa so pri 36-letni porodnici v šestem mesecu nosečnosti zdravniki zasumili, da je prišlo do prekinitve dotoka hrane skozi popkovo, zato so se odločili, da bodo s carskim rezom rešili otroka. Po porodu je bil dojenček dva meseca priključen na aparature za dihanje, po štirih mesecih pa so ga odpustili iz bolnišnice, ker ni potreboval več intenzivne nege. Deklica je bila ob svojem prvem rojstnem dnevu težka 4,5 kilograma, nobene posebne zdravniške pomoči ni potrebovala, le rezultati inteligenčnih testov so bili nekaj pod povprečjem.

Osemnajstkaratni avto

Na sliki je najdražji avto, izdelan iz draguljev, vrednih 740 tisoč ameriških dolarjev. Avto je oblikoval znani oblikovalec drugljev Mariko Sagakuči. BMW star je dolg 20 centimetrov, izdelan je iz 18-karatnega zlata in platine, v katero so vdeleni 65,12-karatni diamanti. Model tega dragega avtomobila so prikazali na različnih razstavah v več japonskih mestih.

Francoz bo preveslal

Francoz Gerard Daborville, ki je sam že preveslal Atlantski ocean, se pripravlja, da bo na podobnem čolnu preplul tudi Tihi ocean. Čoln bo dolg osem metrov in bo nepotopljiv. Na njem bo posebna črpalka za razsoljevanje morske vode. Daborvilova pot od pristanišča Chosi do San Franciska bo dolga 10.000 kilometrov. Računa, da jo bo preveslal v petih mesecih. Po Guinessovi knjigi rekordov je prvi sam preveslal Tihi ocean Anglež Peter Bird. Bilo je to leta 1983, ko je po 294 dneh veslanja od San Franciska pristal na avstralski obali.

Nov mikročip hrani 64 milijonov bitov

Japonski proizvajalci polprevodnikov so predstavili novo generacijo računalniških mikročipov, ki lahko shranijo 16-krat toliko informacij kot doslej najzmogljivejši primerki.

Čipi, ki so jih pred kratkim predstavili tako v Tokiu kot v San Francisku, lahko sprejemajo do 64 milijonov bitov informacij. 64 megabitov ustreza vsebini 250

časopisnih strani. Zares zavladanja vreden dosežek ob dejstvu, da so drobna tiskana vezja, ki so jih vrezali v čipe, debela le 0,01 mikrona, kar predstavlja le delček premera človeškega lasu. Rezultati raziskovanj iz dežele vzhajajočega sonca dokazujejo, da se nadaljuje trend vse manjših, hitrejših in cenejših računalniških čipov.

Ali se vinjeni lahko poročijo?

Alexandra Francis, matiarka v angleškem mestecu St. Austell, je izzvala različne razprave, ker ni hotela poročiti mladega para, čeprav so bili mladoporočenca in svađe najavljene in so prišli ob napovedanem času. Poročiti pa ju ni hotela zato, ker sta bila nevesta in ženin močno vinjena. Poslala ju je domov s priporočilom, naj se streznita. Številni svađe so jo napadli, češ da je pokvarila poroko, in dejali, da nima razumevanja za priložnosti, ko se ljudje zaradi veselja ali treme malce opijejo. Matiarka jim je pojasnila, da ju ni mogla poročiti zato, ker sta bila tako 'okajena', da nista znala povedati niti svojih imen, ženin se ni spomnil niti dneva svojega rojstva, pa tudi nevesta se ni mogla podpisati v matično knjigo.

Posnetki površine Venere

KARTA ZA 84 ODSOTKOV PLANETA

Ameriška uprava za vesoljska raziskovanja NASA je prikazala prve posnetke površine Venere, ki jih je poslala vesoljska sonda Magellan po prvi krožni poti okrog planeta, ki je trajala 243 dni. Površino Venere so posneli s pomočjo radarjev, ker planet ovija gost sloj oblakov, ki preprečuje optično snemanje. Na podlagi posnetka, ki ga je poslala sonda, je NASA izdelala računalniški program, ki umetno predstavlja preletevanje Venerine površine. Črno-oranžna tla so zelo raz-

zgibana, del planeta je posejan z meteoritnimi kraterji, na enem od posnetkov pa je mogoče videti ogromen vulkan, ki ima v premeru 400 kilometrov, in nevsakdanje oblike okamenela lave.

Sonda Magellan so izstrelili iz vesoljskega plovila Atlantis 4. maja 1989. Venerino orbito pa je dosegla 10. avgusta 1990. Prvi ciklus kroženja okrog Venere se je začel 15. septembra 1990 in je omogočil, da so naredili karto 84 odstotkov površine planeta.

Olimpiada golote

Mestna uprava ameriškega mesta Darlington je ugotovila, da bi bilo potrebno organizirati prireditev, ki bi pritegnila turiste, zato se je odločila za organizacijo klasične olimpiade. Osnovna ideja te olimpiade je, naj bi se njej pomerili v sodobnih disciplinah tako, kot so to stori Grki — torej goli. Te dni poteka olimpiada z golimi tekmovalci že drugič. Mestne oblasti pa so zadovoljne tako s športnimi kot z obiskom turistov.

Liz Taylor je dobila odškodnino

Slavna filmska igralka se dolga leta ni razburjala, ko so ameriški tabloidi pisali o njej najrazličnejše neumnosti, toda ko je eden med njimi pred nedavnim zapisal, da je »pijanka«, ki jo ubija neozdravljiva bolezen, se je obrnila na sodišče in zahtevala 20 milijonov dolarjev odškodnine, in to osebno od urednika. Ko so odvetniki toženega lista spoznali, da bodo pravdo izgubili, so se z uredniki dogovorili, da bodo spor rešili tajno in sporazumno. Tako je igralka že dobila denarno odškodnino. Koliko denarja je dobila, ni znano, govori pa se, da ji je urednik časopisa s prošnjo, naj mu oprost, poslal tudi velikanski soppek rdečih vrtnic.

Italija ima največ diskotek

Številke, ki so jih objavili v okviru diskotečnega sejma, so pokazale, da »vročica sobotnih noči« v Italiji cveti tako kot zlepa nikjer drugje na svetu. Medtem ko imajo v ZDA 5000 diskotek za več kot 200 milijonov prebivalcev, jih je v Italiji kar 7000 za kakšnih 50 milijonov ljudi. Skupno število diskotek v vseh zahodnoevropskih državah je prav tako manjše kot v Italiji: 6000.

Muzej Fragonard D Alford, južno od Pariza, ki deluje v okviru veterinarske šole, ima veliko zbirko nagačenih deformiranih živali, med katerimi je tudi ta dvoglavi telček. Muzej je javnosti vrata odprl šele pred nedavnim.

Odkritje v prelivu

Britanski delavci, ki kopljejo predor pod Rokavskim prelivom, so v nekem odvodu za prežračevanje odkrili fosilne ostanke velikanske školjke, stare 100 milijonov let. Ostanke tehtajo več kot 25 kilogramov, žival pa je bila dolga

30 centimetrov. Znanstveno ime tega mehkužca, enega doslej največjih fosilnih odkritih te vrste, je Cymatoceras. Gre za vrsto školjke, ki še danes živi v tropskih morjih ob Filipinih in Sri Lanki.

Transsibirska železnica

Nekoč je bilo potovanje preko Sibirije skorajda junaško dejanje. Po poti, imenovani »Moskovski trakt«, ki je bila trgovsko zveza med Moskvjo in vzhodno Sibirijo ter Kitajsko in Mongolijo, so največ prevažali čaj, sol in krzno. Ta pot je bila pravzaprav težko prevozen kolo-voz, ki je mnogokrat zaustavil potnike kar za mesece, tudi čez zimo. Zato je leta 1891 ruski car Aleksander ukazal zgraditi transsibirsko železnico. Več kot 90.000 kmetov, vojakov, kozakov in kaznjencev se je lotilo dela. 12. maja 1891 so začeli z delom na vzhodu, v Vladivostoku, na zahodu pa leta 1892, in sicer v Celjabinsku v Uraltu. Leta 1905 je bila najdaljša železniška proga na svetu zgrajena. Danes je vsa dvojna trasa med Moskvjo in Vladivostokom elektrificirana in je tudi eno izmed turističnih čudes. Če želite spoznati in doživeti Sibirijo, se lahko z vlakom ruske vlade, imenovanim Russ, podate na 13-dnevno pot, dolgo 9297 kilometrov.

Dolgi lasje — kaj že pravi pregovor?

Šestindvajsetletna prebivalka Skopja Ajten Ljutvi ima verjetno najdaljše lase v Jugoslaviji. Dolgi so 165 centimetrov, za kar je potrebovala šestnajst let. Vsak dan porabi nekaj ur, da si ure di pričesko.

Čebele okupirale avtocesto

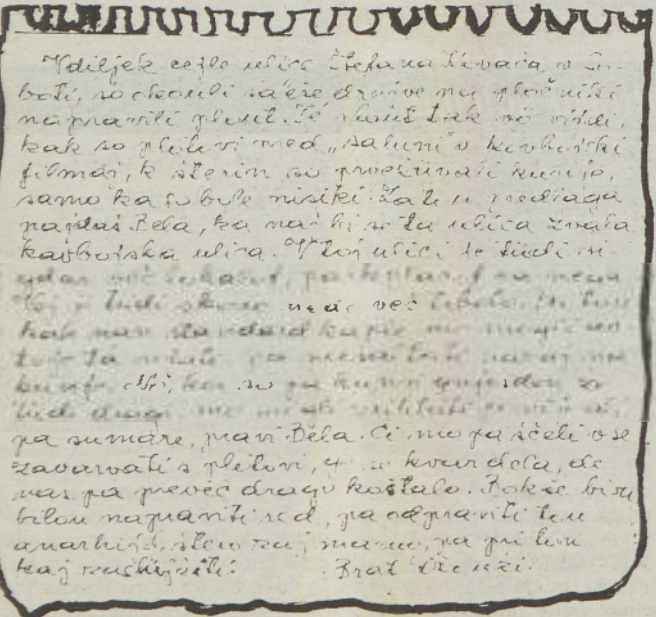
(m) GOTTINGEN Nedaleč od Gottingena se je zgodila nenavadna nesreča, zaradi katere je bila več ur zaprta avtocesta. Prevrnil se je tovornjak, ki je prevažal 38 panjev, ki so se pri prevračanju odprli in 700.000 čebel je »okupiralo« bližnjo okolico. Ker se čebele niso hotele umakniti, so poklicali gasilce, ki so po nasvetih strokovnjakov z vodo pregnali čebele.

Prvi morilec s presajenim srcem

NOVA ZELANDIJA, Kelvin McCarthy je prvi morilec s presajenim srcem, v zaporu pa bo ostal verjetno do konca življenja. Njegov primer je zaradi svoje človeške dimenzije razburkal novozelandsko javnost. Pred šestimi leti je usoda težkega srčnega bolnika, 25-letnega Kelvina McCarthyja, začela pritegniti pozornost in Novozelandska Carolyn Murte je organizirala veliko dobrodelno akcijo. Murtova je nesporno najbolj zaslužna, da so McCarthyju našli drugo srce in je tako lahko začel novo življenje. Šest let po operaciji pa je Kelvin med prepirom na neko zabavi ubil sina svoje dobrotnice, 18-letnega Carla Murteja.

Predsednica švicarske firme Active cosmetics je svojim partnerjem v podjetju Tehnocem iz Ljubljane podarila pravo švicarsko uro nenavadnih dimenzij. Vzrok je znan!

SKRIVNOSTI VAŠIH DLANI

ŠIFRA — VODNAR

bolni, kot si in boš ti. Svoje zdravstveno stanje moraš vzeti za dejstvo, se z njim sprijazniti in skrbeti, da se kvečjemu izboljša. Vsak od nas ima neke globoke v sebi še veliko neizkoriščene energije, ki jo je treba samo v pravem času aktivirati in pravilno usmeriti. Sama verjetno poznaš ljudi, ki so bili vse življenje zdravi »kot drena«, naenkrat pa jih ni bilo več. Mislim, da je tvoj položaj boljši, saj ni usodno tragičen.

Ne glede na to se boš tudi zaljubila in živela v zvezo, ki bo praviša. Za to imaš sicer še čas, važno je, da se bo zgodilo. Mogoče se boš odločila tudi za otroka in mislim, da bo takrat tvoja sreča popolna. Sicer se ti ni treba bati, saj pri tebi obstaja možnost, da boš doživela visoko starost. Mislim, da imaš kljub vsemu razlog za optimizem in življenjsko radost.

Kot oseba nimaš preveč inten-

zivnih stikov z okolico. Družiš se le z nekaterimi, največkrat s sebi podobnimi. Kot da bi bila do okolice preveč ravnodušna in sebična. Če te to ne moti, tudi prav. Vsak ravna tako, kot mu najbolj ustreza.

Tvoje življenje bo teklo počasi, enolično, večjih preobratov v njem ne bo. Ker si po naravi samosvoja, te to ne bo preveč motilo. Ukvarjala se boš pač s tistimi opravili, ki jih zmoreš in ki jih rada opravljaš. Ko pa ti bo vseeno težko, enostavno lezi, sanjaj in razmišljaj. In že bo svet drugačen.

Nasvet: vsi moramo preživeti svoj vek. Nekaterim gre to kar dobro od rok, drugi morajo vložiti več truda. V katero skupino spadaš ti, sama najbolje veš. Kakorkoli je že, se moramo življenja veseliti in iz njega iztržiti čim več. Od nas je odvisno, kakšni bodo rezultati.

ZA LJUBITELJE CVETJA

Cvetlični horoskop

Zlatka Žižek iz Murske Sobote je rojena v znamenju leva. Levinje so iskrene ženske, ki imajo veliko idej. So praktične in prilagodljive. Drugi ljudje se ob njih počutijo lagodno. Kjerkoli so, jih obkroža veliko ljudi. Žene levinje so zahtevne in pričakujejo od vsakega najboljšo. Ne pozabite, da so v znaku leva rojene tele znane osebnosti: Madonna, Jacqueline Onassis. Levinje, ki živijo z Levi, morajo spoštovati njihov ponos.

In kakšni so moški levi? Lev je topla, velikodušna oseba, ki pri vsakem delu da vse od sebe. Želi si razkošno življenje in vladanje.

Tudi laskanje mu prija. Vedno ima glavno besedo. Znanе moške osebnosti, rojene v znamenju leva, so: Mick Jagger, Dustin Hoffman, Robert Redford.

Cvetje za leve in levinje je rumene, oranžne in rdeče barve.

Iskrene čestitke vsem levom in levinjam!
Olga Varga

Prva pomoč pri pikih

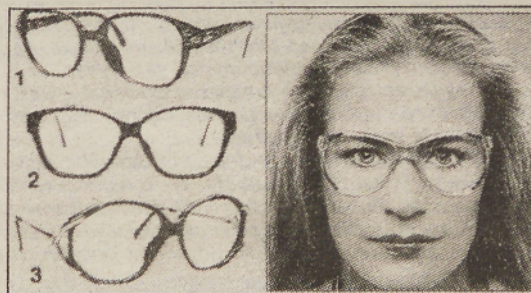
Piki os, čebel in komarjev so lahko zelo boleči in neprijetni. Strup žuželk pride v kri in telo se brani s protitelesi. Zaradi hormonov, ki jih izloča tkivo, pičeno mesto oteče, boli nas, peče in srbi. Ljudi najpogosteje opikajo komarji. Njihovi piki nas lahko srbiijo in bolijo tudi po nekaj dni. Zagovorniki naravnih zdravil priporočajo, da pičena mesta pokapljamo z limoninim sokom ali položimo nanje v kis namočene kosme vate ali rezine čebule, ker ta domača zdravila umirjajo srbenje.

Čebele in ose nas pičijo samo, kadar so ogrožene. Predvsem so lahko boleči piki čebel. Želo, ki pogosto ostane v koži, izvlečemo previdno, da ne počī žleza s strupom. Pičeno mesto očistimo z razredčeno tinkturo arnike, ki blaži vnetje. Dobimo jo v lekarni. Nevarno je, kadar piči žuželka majhnega otroka ali kadar nas piči v usta ali žrelo in kadar dobimo več pikov. V takšnih primerih je bolje takoj iti k zdravniku.

KO KUPUJETE OČALA

Očala za kvadratni obraz

Poteze kvadratasto oblikovanega obraza moramo ublažiti, okviri naj odvrnejo pogled na mogoče malce oglatih potez. Izberemo okvire mehkih zaobljenih oblik. Majhna očala so neprimerna, saj se na obrazu izgubijo.

SESTAVIL MARKO NAPAST	ČLOVEK, KI KAJ RAZISKUJE	PODOBA MOŠKEGA, KI MOLI	BAJKA O BOGOVIH	TROPICNO DREVO, OPIČJI KRUHOVEČ	ZMANJŠEVANJE VPISANIH ZNESKOV	NEDELAVNOST, ZASRANOST, LENOST	GLAVNO MESTO BANGLADEŠA
VRSTA ČETVEROKOTNIKA							
MINOSOVA HČI, DIONIZIOVA LJUBICA							
STAREJŠI ČEŠKI TEKAČ (EMIL)							
VEZNIK			SORTA INDIJSKI POLITIK (NARASIMO)				
MOČNO ČUSTVO, AFEKT							JEZERO IN PROVINCIA V KANADI
KALIJ		TERME PRI PADOVI	NAKODRANA TKANIHA				
MAKEDONSKO KOLO				NEMŠKO PLEMSTVO RT NA VZHOBU KLBE			
AVTOMOBILSKA OZNAKA VALJEVA			MAŠČOBA				
GL. MESTO ORŽAVE GEORGIE V ZDA			MESTO V UKRAJINI				
RIMSKI ZGODOVINOPISec						REAUIMUR	NUŠICEVA KOMEDIJA
ŠPORTNA VOZILA Z ENIM SEDEŽEM							
VOTLI VALJASTI PREDMETI						GRŠKA CRKA ZA OZNACBO POLMERA	

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Pašman, ortoped, Riemann, Taro, AE, Una, RTV, Ga, Joan, A, Segni, Leon, čc, srt, Na, kaliko, arabist, dronta.

DOBRO JE VEDETI

Plesnivi kruh je zelo škodljiv. Ljudje ga nikakor ne smejo jesti. Če ga damo živalim, ga moramo prej prekuhati.

Ko kuhamo meso, se na površini napravi pene. Gospodinjje mislijo, da so nepotrebne in nečiste in jih zato pobirajo s penarko. Ali tega ne bi smele storiti? V penah je beljakovina, ki se raztaplja v tekočini in se pri večji vročini izloča. Če postavimo meso na ogenj v mrzli vodi, se pena dviga in se je nabere mnogo. Potem je ne pobirajte, ampak mešajte toliko časa, da izgine v juhi. Taka juha sicer ne bo popolnoma čista, a je izdatnejša.

Da bi kokoši bolje nesle, jim dajajte semena sončnic. Dobro je tudi, če med otrobe ali moko damo malo mleka.

Zvijača z rutami

Nad prsmi zavozlamo pisano ruto (140 x 140), ki postane obleka. Spodaj nosimo črno dolgo oprijeto majico, čez pa črn blazer.

Varujmo se poletne gripe

Sonce neusmiljeno že in upira svoje žarke v streho avtomobila, vročina postaja nevzdržna. Kako zelo se prileže odpreti okna in uživati v osvežujočem prepihu. Pa kaj, ko kmalu potem izbruhne poletna gripa, kar kaže ščegetanje v nosu in praskanje v grlu. Vzrok prehladov v toplem poletnem času so skoraj vedno nenadne ohlادتve. Zaradi vročine se močno pospeši prekrvavitve telesa, žile se razširijo. Če nato del telesa nenadoma izpostavimo hladu, se v nekaj sekundah zožijo tudi žile. Naravno uravnavanje temperature ne deluje več. Bakterije in virusi imajo spet čudovito priložnost, da prodrejo v

organizem.

Kako se obvarujemo poletne gripe? Ne izpostavljajmo se prepihu na pripekajočem soncu. Zelo nevaren je za razgreto telo nenaden skok v ledeno vodo in tudi ledene pijače niso primerne. Če so tla hladna, oblecimo nogavice. Pri vožnji v odprtih avtomobilih zavarujmo glavo in zgornji del telesa. Oznajeno telo počasi ohladimo v senci, šele nato se stuširamo z mlačno vodo. Če se nas poletna gripa kljub vsemu loti, okrepimo imunski sistem z izvlečkom ameriškega slamnika (imunal). Tablete in kapljice uporabimo, če boleznι v nekaj dneh ne obvladamo.

Kuhajte z nami

Marelična pita s skuto

Potrebne sestavine za velik pekač:

Testo: 50 dag moke, 3 dag kvasa, 2,5 dcl mlačnega mleka, 8 dag masla ali margarine, 1 jajce, 2 žlici sladkorja, malo soli.

Nadev: 1 kg marelic, 50 dag skute, 3 jajca, 2 žlici jedilnega škroba (gustin), sok in lupina 1/2 limone, 3 žlice sladkorja, 2 žlici na lističe naribanih mandeljnov, masčoba za pekač.

Moko presejemo v skledo. Kvas zmešamo z žlico sladkorja in z žlico mlačnega mleka. Počakamo, da vzhaja. Dodamo ga k moki in z drugimi sestavinami za testo zamesimo, da se v testu delajo mehurčki, nato ga pokritega pustimo vzhajati še 30 minut. Oprane marelice razpolovimo in odstranimo koščice. Skuto gladko razmešamo, dodamo jajca, sladkor, škrob, limono in sladkor. Kvašeno testo razvaljamo, ga preložimo na pomasčen pekač, premažemo s skuto in obložimo s polovičkami marelic, tako da vdolbine gledajo navzgor. Marelice razpolovimo tako, da je pri rezanju peciva (30 kosov na velik pekač) na vsakem kosu ena polovička marelice. V vsak sadež damo žep sladkorja. Po vrhu potresemo mandeljne (ali nalistane orehe). Pita naj vzhaja še 20 minut, nakar jo spečemo pri temperaturi 220° C. Namesto marelic lahko uporabimo tudi slive. V posezonskem času uporabimo za pripravo peciva zamrznjeno sadje, ki ga predhodno ne odtajamo.

AKNE

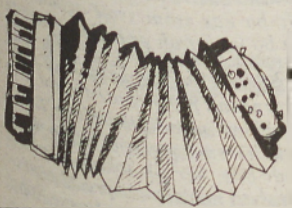
Akne ne povzročajo skrbi samo najstnikom, nečisto koža ima tudi veliko žensk med dvajsetim in tridesetim letom. Akne pomenijo, da je moteno delovanje lojčnic. Znoj in poroženeli deli kože zamašijo pore in nastanejo črne pike. Te so pravo gojišče bakterij, zaradi česar se vnamejo in že nastane gnojni mozolj na obrzu, oprsu ali hrbtu. Mozolje povzročajo predvsem hormonske spre-

membe. Včasih so mozolji tudi alergijske reakcije na določeno živilo. Vnetih mozoljev ne smemo stiskati, ker nam lahko ostanejo brazgotine. Ogrce čistimo sami le, če gredo lahko iz kože. Pred tem kožo razkužimo s tonikom, ki vsebuje alkohol. Mozoljev ne iztiskamo s prsti, ampak uporabljamo vato ali papirnati robec. Se najbolje pa bo, če bomo obiskali kozmetičarko.

DOMAČE MASKE ZA POLETJE

Ko je koža lačna

Že naše babice so si uspešno čistile kožo s kumaričnim sokom. Kumarice vsebujejo vitamine A, B in C, žveplo in razne mineralne soli. Maska iz kumaric izvrstno vlaži kožo, primerna je za vse vrste kože in vse starosti. Pripravite si jo lahko enkrat na teden. S kolobarji kumar si dobro natrite očiščen obraz in počakajte 20 minut, da se posuši. Nanos odstranite z mlačno vodo. Tako uporabljena kumara ima enak učinek kot vlažilna maska ali osvežujoči tonik. Kumara pomaga tudi pri manjših sončnih opeklinah. Na prizadeto mesto položite tanke rezine. Kmalu hoste začutijo, da se koža umirja in sprošča. Paradižnikova maska odlično čisti kožo in zapira pore. Previdni morate biti pri občutljivi koži, ker včasih pordeči. Zato najprej nanesite nekaj kapljic svežega paradižnikovega soka na notranjo stran komolca. Če v nekaj urah koža na tem delu ne pordeči, lahko brez skrbí uporabite preprosto in učinkovito paradižnikovo masko. Svež in zrele paradižnik prerežite na pol in si z obema polovickama dobro nanesite obraz. Ko se nanos posuši, se umijte z mlačno vodo.

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

NA MURSKEM VALU

Glasujem za:

Izvajalec:

Skladba:

KUPON 25

Seznam najboljših narodnozabavnih melodij prvega avgustovskega tedna:

1. MLADI KOT SMO NOCOJ — Alfi Nipič
 2. SRČECE — Ansambel Vlada Sredenska
 3. JAZ SEM PA EN FRANC KOŠIR — Franc Košir
 4. PREKMURSKA — Slovenskogoriški kvintet
 5. VRAČAM SE Z GORA — ansambel Nagelj
- Jednaki zmagovalec je ansambel Marela s pesmijo VZPON NA TRIGLAV. Vaše predloge pošljite na dopisnici na naslov: Murski val, Titova 29, 69000 Murska Sobota. Glasovnice bodo izžrebane in nagrajene.
- Seznam domačih pesmi lahko poslušate vsak četrtek od 18. do 19. ure v oddaji Murskega vala Zaigrajmo in zapojmo po domače. PRILAGENCI: FRANCISKA KOČBEK, Dragotinci 26, 69244 Videm ob Ščavnici. MARIČKA MAVEC, Šorlijeva 31, 64000 Kranj

Dr. Lojze Števanec

V AFRIKI

»Ludi Frenk« si je kmalu priskrbel puško kalibra 30.06. Na ambasadi so imeli kratko ameriško šibrenico, kjer tlačiš naboje v ležišče. Marjan je rekel, da za obrambo. Naš direktor si je naročil risanico iz Borovlj in jo hitro dobil.

Imel sem »stay permit« — začasno državljanstvo Tanzanije, razumljivo tudi »labor permit«, kar mi je omogočalo, da sem dobil letno licenco za lov po njihovih zakonih. Stalo me je tisoč petsto tanzanijskih šilingov, kar je deset ameriških dolarjev. Lahko sem streljal vso divjad, razen tiste, ki je mednarodno zaščitena: nosorog, leopard, žirafa, marabu — cel spisek jih je. Za odstrel slona moraš imeti posebno dovoljenje. Na leva lahko streljaš. Vendar se mi je kaj kmalu postavilo vprašanje, zakaj naj bi jih streljal. Na divjad, katere kožo bi si želel, npr. na zebra, leva, nisem streljal, ker enostavno nisem našel delavnice, kjer bi kožo ustrojili ali tako pripravili, da bi jo lahko prinesel v Evropo. Ustrojene kože dobiš na trgu, kupiš jih. Mnogi so jih kupili, kar pa zame ni imelo vrednosti.

V začetku sem se usmeril na divjad, da sem si priskrbel sveže meso: Tomsonovo in Grantovo gazelo, divje svinje. Pozneje pa sem streljal zaradi lepih trofejev.

Moji novo pečen lovski kolegi so si hitro nabavili puške, plačali tisto nizko pristojbino, nato pa streljali vse, na dovoljen in nedovoljen način, tudi iz avta, s katerim smo se vozili po lovišču. Posebno znan po tem je bil sirske ambasador, ki je streljal tudi v čredo. Stvari so se mi upirale, tako da mi je bilo občasno žal, da sem jih povedel na to pot. Imel sem cel tečaj o lovski etiki, o čemer nikoli niso slišali. Komaj sem jim vtepel v glave, da ne streljamo zato, da streljamo, da obstaja lovska pravilnost. Če streljamo, moramo biti gotovi, da bo divjad padla, da jo moramo ukiniti, si jo priboriti. Težko so jim šle te stvari v glave.

TROFEJE

V začetku sem sam odiral divjad in pripravljaj trofeje, »house boy« pa me je gledal. Naučil sem ga, kako se to dela, on pa je učil askarije. Pokazal sem jim: to nogo meni, kosti ven, ostalo lahko odneseš. Ko so vedeli, da sem šel na lov, so me čakali, če je bilo treba, tudi do polnoči — vemo, zakaj.

Ustrelil sem svinjo bradavičarko, ki je na svojih kratkih nogah, s povešenim vampom, nenavadno široko, veliko glavo, navzgor zakrivljenimi čeljustmi in dolgim čopastim repom, ki ga nese kot zastavo, prav smešna žival. Navadno se boji in zbeži, ko pa ima mladiče in jo prese- netiš, te tudi napade in zna biti neprijetna. Imela je ogromne čekane, kot dva rogla sta izgledala.

Pripeljali smo se s plenom v črnsko vas. Domačini so nas obstopili, vpili, kričali, na koncu pa se je eden le opogumil in v polomljeni angleščini prosil, naj jim damo nekaj od živali, da bodo zadovoljni tudi z glavo. Ni jim šlo v račun, da sem jo ustrelil prav zaradi glave. Odrezali smo si dvojce pleč, ostalo smo jim pustili. Smejali so se, ker smo vzeli tudi glavo.

»House boy« sem naročil, naj skuha glavo. Askariji so ga obstopili in glasno razpravljali, kaj je v tej glavi, da sem jo dal skuhati, ko pa imam v hladilniku polno drugega mesa. Začudeno so me gledali, ko sem jim meso z glave prepustil, kosti pa vzel.

Ustrelil sem gnuja. To so živali, za katere ne veš, ali so podobne govedu, konju ali bivolju, odvisno, s katere strani jih gledaš. So sivkaste barve, po telesu se jim zarisujejo temnejše proge, kot da se jim znoj cedi po trupu. Pod vratom imajo belkastorumen, na vratu in po hrbtu pa črno grivo, na glavi bivolje roge, mahajo pa s konjskim repom. Nekaj norega, živčnega je v njih: gledajo te, nenadoma pokimajo z glavo, se vzpenjo in v cikcaku oddirjajo.

V tovarni smo zavarili posebno koritasto posodo, v kateri sem kuhaj trofeje. Gnujeva glava je bila velika kot kravja. Kljub temu, da je bila posoda široka, so rogji štrleli čez rob. Naročil sem »boyu«, naj jo dopolne skuha. Ko sem prišel popoldne domov, je še vedno kuril na vrtu, okrog njega so bili askariji, ki so mu glasno pomagali. Kurili so tako divje, da so rogji, ki so štrleli čez rob posode, zgoreli, zogleneli. Trofejo, ki je bila kapitalna, sem moral zavreči.

Na lov smo hodili v posebej za to določene rezervate, največ v rezervat Selous Game, ki nam je bil najbližji. To je največji rezervat na svetu, meri za poltretjo Slovenijo (54.000 km²). Občasno smo šli v rezervat Sadami Game ob indijskem oceanu ali v Dakawo. V Tanzaniji je še več podobnih rezervatov, ki smo jih po enkrat obiskali: Rungwa, Ugila River, Maswa itd.

Pogosto so rezervati, ki so določeni za lov, ob nacionalnih parkih, v katerih pa ni dovoljeno streljati. Nacionalnih parkov je sedem ali osem, ne obsegajo po nekaj hektarjev, ampak gre za ogromna območja. Znani Serengeti npr. meri za trideset Slovenije (14.500 km²). Na severu so še Manyara, Ngorongoro, Arusha, Kilimanjaro, z najvišjim vrhom Kilimandžaro (5.895 m), zahodno pa Katavi, Ruaha, nam najbližji je bil Mikumi. Vsak meri več tisoč km².

Tanzanija je za štiri Jugoslavije (945.000 km²). Ima okrog 26 milijonov prebivalcev in kakih 120 etničnih skupin. Uradna jezika sta angleški in svahilski.

Dve tretjini ljudi živita na severu države, večina na podeželju. Le petnajst odstotkov jih živi v mestu. Je ena najrevnejših držav. Obdelanih imajo pet odstotkov površin. Ostalo je divjina, kjer se pade na milijone divjih živali. Samo v rezervatu Selous G. ocenjujejo, da se »klati« 50.000 slonov. Vročina je neznosna, povprečno 29° C, padavin pa je relativno veliko, 80 do 140 cm. Glede na to, da ima Tanzanija največje zaloge sladke vode na svetu in dovolj primerne obdelovalne zemlje, lakota ne bi smela biti vsakodnevna spremljevalka teh ljudi, seveda ob pametni politiki in malo več truda. Imajo enopartijski sistem, neko obliko socializma.

LEVINJA ME PRESENETI

Po stapi nas je z landroverjem vozil domačin Juma. Bil je že več kot deset let šofer na naši ambasadi. Naučil se je srbohrvaško, ni pa mogel izgovoriti šumnikov. Vsakega je naslavljal s »sefer«.

Ko smo odkrili trop živali, v katerem so bile običajno pomešane gazele, gnuji, zebre in antilope (kongoni, impale, včasih so bili vmes kobusi), smo se pod kakim drevesom ustavili in vsak se je napotil proti tisti skupini, iz katere je hotel upleniti kak primerak. Dogovorjeni smo bili, da gremo vsi tja, kjer bo slišati strel.

(Dalje prihodnjič)

VESTNIK NAGRAJUJE!

Ne bodo taborili

Občinsko gasilska zveza Gornja Radgona že dvajset let organizira ob Negovskem jezeru taborjenje pionirjev gasilcev iz radgonske občine. Tega se udeležuje okrog 200 mladih. Med taborjenjem pionirji spoznajo osnove gasilske dejavnosti. Žal pa bo letos taborjenje odpadlo. Gasilska zveza Slovenije je namreč obvestila gasilske organizacije, naj v treh mesecih ne organizirajo nobenega shoda svojega članstva. Pri Občinski gasilski zvezi Gornja Radgona zato razmišljajo o nekaterih drugih dejavnostih pionirjev gasilcev.

F. Klemenčič

PLANINE IN LJUDJE

S predavanji vzbuja ljubezen do planin

Čeprav je Pomurje precej oddaljeno od planin, imamo v naši pokrajini številne zveste ljubitelje planin in narave. Med te prav gotovo sodi Marinka Jerič iz Dokležovja, sicer članica PD Matica iz Murske Sobotice. Za seboj ima vrsto pohodov, tudi na najzahtevnejše gore. Z njo smo se pogovarjali o planinski dejavnosti.

Kdaj in kako ste postali planinka?

»Planinka sem postala pred dvanajstimi leti. Naravo in cvetje sem imela rada že kot otrok. O življenju v naravi, bivanju v šotorih in osvajanju vrhov sem sanjala kot osnovnošolka. Ker pa je Pomurje oddaljeno od planin, sem se resneje začela ukvarjati s planinarjenjem šele, ko sem se zaposlila.«

Prehodili ste veliko gora. Katero?

»Prehodila sem veliko gora. Poseben poudarek sem dala slovenski planinski transverzali, ki poteka od Maribora do Ankara, in moram povedati, da sem jo pošteno prehodila, brez vmesnih voženj z avtomobilom ali drugim prevoznim

sredstvom. Ne morem mimo čudovitih gora v Avstriji, Italiji, Grčiji, mimo češkoslovaških Tater, Mt. Blancove skupine in nenazadnje lankolekne podviga in obiska najmočnejšega gorstva na svetu Himalaje. Kljub čudovitim gorstvom Ev-

rope in Azije, katerih delček sem obiskala, pa so domače gore le domače, najlepše, dostopne ob vsakem času in predvsem — naše so. Kaj je lepšega kot obisk naših lepotev od Ja-

lovca, Spika, Mangrta, Triglav, Škrlatice ...«

— Kaj pa vam je od vsega tega ostalo najbolj v spominu?

»Vsak obisk kakšnega vrha, doline, pokrajine ali dežele je svojstveno romanje, enkratno doživetje, ki ti nekako preide v navado, v kri, postane delček tebe, skratka tvojega življenja. Vsako tako romanje je posebno doživetje, poglavje zase, mozaik ... Vse pa ne gre gladko, prihajajo tudi neprimere, naj bo to vreme, slabo počutje ... Tudi gore se večkrat zapro vase, te ne sprejmejo in ti ne nudijo tistega, kar pričakuješ. Večkrat moraš vložiti veliko truda, da dosežeš cilj. Potrebno je veliko premagovanja, pa tudi trme. In prav v tem je čar planinarjenja, da neštokrat premagaš samega sebe. Več napora vložiš, večje plačilo te čaka.«

Svoje bogate izkušnje in doživetja s planin ste začeli prenašati na mlade in jim s tem zbuja ljubezen do planin. Predavali ste po šolah in planinskih društvih o Himalaji. Kaj načrtujete na tem področju?

»Res sem veliko predavala po osnovnih šolah in planinskih društvih v Pomurju o mojem pohodu in doživetjih na Himalaji. Bila sem zadovoljna, da se mladi ljudje zanimajo za te stvari. Upam, da bom to poslanstvo lahko opravljala tudi v prihodnje.«

Kakšne načrte pa imate sicer, ki jih nameravate kot ljubiteljica planin uresničiti?

»Ne delam posebnih načrtov. Sproti skušam živeti in se prilagoditi razmeram. Cimvec skušam biti v naravi. Tudi kolešarjenje po našem domačem, ravninskem terenu med disecmi žitnimi polji je čudovita sprostitve in doživetje. Le človek mora biti doživet za majhne stvari in zadovoljen z njimi. Tukaj so še novi slovenski vrhovi z Martuljkovo skupino, katerih obisk odlagam iz leta v leto. Ko pa človek pozna tudi veliki svet: izven Evrope, so želje še večje. Zanimiv bi mi bil obisk Afrike s Kilimandžarom na čelu, pa južnoameriški Andi, skandinavske dežele ...«

Feri Maučec

JANEZ ŽEKŠ — MEDNARODNI PRVAK AVSTRIJE

Štirinšestletni Janez Žekš iz Bakovec, zaposlen kot vodja nabave v Zdravilišču Moravske Toplice, je pojem pomurske kinologije ali celo veliko več.

Uveljavil se je na mednarodnem prizorišču. Kot velik ljubitelj psov že iz otroških let se je pred petimi leti vključil v Kinološko društvo Murska Sobotica. Pri njegovih začetkih so mu veliko pomagali slovenski kinologi Leon Žener z Jesenic, od katerega je dobil prvega psa, Egon Plavnik iz Maribora in Janez Hojan iz Ljubljane ter svetovno znani kinologi — rejci psov iz Nemčije. Iz Nemčije je tudi uvozil 6 psov in 2 »plemenjaka«. Letno vzredi okrog 30 mladičev, ki jih večino proda v Avstrijo, Italijo in na Češko. Letos pa jih je prvič prodal tudi v Sovjetsko zvezo. V hlevu ima trenutno 9 mladičev. Hrano rojal kanin uvaža iz Nemčije, dobiva pa jo tudi pri Agromerku in v Mesni industriji. Pri njegovem udejstvovanju pa mu z opremo in prevozi veliko pomaga Zdravilišče Moravske Toplice.

KINOLOGIJA

Na kinološki razstavi se je Janez Žekš prvič pojavil pred štirimi leti v Novi Gorici in zasedel sedmo mesto. Potem pa so se začeli uspehi vrstiti kot po tekočem traku. S psom Solo je postal mednarodni prvak Avstrije. Prva tri mesta je zasedel na prvenstvu Pordenone v Italiji. S psico Briso je na svetovni razstavi v Brnu na Češkem zasedel tretje mesto. Uveljavil se je tudi na razstavah v Nemčiji. V Jugoslaviji pa je bil vedno med prvimi petimi. Za svoje uspešne nastope je prejel 30 pokalov, 10 medalj in 50 diplom, ki krasijo njegovo trgovino.

Letno izšola do tri pse od prvega do tretjega izpita. Čeprav mu skrb za pse, vzdrževanje la-

stne kondicije — vsak dan preteče od 4 do 6 kilometrov — ter razstave vzamejo ves prosti čas, se kinologiji ne namerava odpovedati. Pri tem pa mu pomaga celotna družina. Za zdravstveno stanje psov skrbi veterinar Marko Nabergoj iz Moravskih Toplic. Načrtuje, da bo letos naba-

vil še eno kakovostno psico iz Nemčije.

Da je Janez Žekš postal eden mednarodni kinolog, kaže tudi dejstvo, da mu med bivanjem v Moravskih Toplicah zapajo v oskrbo pse številni turisti in znani kinologi iz Nemčije.

Feri Maučec

IZ DOPUSTNIŠKE BELEŽNICE (I)

Pekli čevapčiče po slovenskem receptu

Znajte se v Ingolstadtu v Nemčiji prav tedaj, ko je tam »Bürgerfest« (praznik meščanov), je gotovo nekaj posebnega, svojevrstno doživetje. To je dnevna prireditev z zelo bogatim kulturno-zabavnim programom, v katerem sodeluje čez tisoč nastopajočih glasbenikov, folkloristov, čarovnikov, cirkusantov itd. Večina programa se odvija na prostem, po mestnih ulicah ozi-

»žingali«. To velja še posebej za člane tamkajšnjega slovenskega kulturno-prosvetnega društva Lastovka, ki so, kot je to že tradicija, tudi tokrat postavili svoj »šank« ter ponujali obiskovalcem slovensko zaščiteno vino janževce, radensko in čevapčiče. Izobesili so tudi novo slovensko zastavo, ki je že od daleč opozarjala obiskovalce, kje so Slovenci. Tisti, ki so se jim pridru-

Pripravili pa smo jih po slovenskem receptu.«

Kdor je pristopil k njihovi stojnici, pa je lahko dobil tudi posebno številko Lastovke, v kateri so obdodili vojaško agresijo v Sloveniji in objavili poziv za protestno demonstracijo z naslovom Za mir v Sloveniji, ki sta jo 1. julija organizirala skupaj slovenska katoliška župnija v Ingolstadtu in SKPD Lastovka.

»V sovražnike iz oblakov rodu naj naš ga trešči grom.« so zapisali Prešernov verz na 1. strani glasila, ob koncu članka Slovenije ne damo pa tole: »Strnimo svoje vrste. V teh trenutkih smo samo Slovenci. Težko je in v očih silijo solze. Toda srd je močnejši od žalosti. Pesti se stiskajo. Okupacije ne bomo priznali. Če ne bo šlo drugače,

bomo nekega dne osvobodili naše meje prehode z evropske strani! Pridružili se bomo slovenskim četam v domačih lastovkah. Mali David je nekoč premagal Golijata in tudi naš narod ni brez izkušnje. Tanki, ki so te dni napadli Slovenijo, bodo že prav kmalu našo staro železo. Slovenci ne bomo končno zaživeli v miru in slobodi. Ne bo nas sram svoje zgodovine. Ne bo nas strah prihodnosti.«

Slovenci v Ingolstadtu so imeli praznovati praznik mesta, kar je v njihovi navadi, toda letošnji praznik je bil nekoliko drugačen. Veliko tesnoba v srcih. Težko jim je bilo, ker jih tokrat ni moglo obiskati nobeden od predstavnikov partnerskega mesta Murske Sobotice.

Jože Graš

Na »Bürgerfestu« v Ingolstadtu je plapolala tudi nova slovenska zastava.

(Fotografija: JOG)

roma trgih, najbolj »napeto« pa je zvečer, ko se središče mesta spreminja v množični zabaviščni prostor, kjer je glasba za vsak okus in kjer pečejo meso, točijo pivo, vino in druge pijače, kjer tudi plešejo, komur se to zahoče, in kjer se odvija še marsikaj drugega. Skupaj z domačini praznujejo tudi vsi tisti, ki so prišli v Ingolstadt s trehuhom za kruhom in je zdaj to tudi njihovo mesto, torej je »Bürgerfest« tudi njihov praznik.

Slovenci ne bi bili Slovenci, če ga ob tej priložnosti tudi oni ne bi

žili, in bilo jih je kar precej, so lahko občudovali tudi slovenske ljudske pleske, ki sta jih izvajali otroška in mladinska folklorna skupina Lastovke. Bilo je res zanimivo in zabavno.

Zdelo pa se mi je nekoliko čudno, zakaj niso namesto čevapčičev ponudili (zares) kakšne slovenske specialitete. Predsednik Lastovke Zvone Kokalj mi je pojasnil: »Saj smo razmišljali, da bi ponudili kranjske klobase, vendar pri nemških obiskovalcih prav gotovo ne bi šle tako v promet kot čevapčiči.

Ko se kdo iz Pomurja prvič pripelje v Ingolstadt, se mu na prvi pogled to ni »pravo« mesto, kot je to značilno za Nemčijo. Najprej lahko namreč vidi dokaj razpotegnjeno naselje z nizkimi zgradbami, vmes pa precej zelenja in dreves (opazne so zlasti platane kot v M. Soboti); toda ko pride do mestnega jedra, ki je nekaj posebnega, če pogledate pročelja stavb, pa tudi sicer. (Fotografija: JOG)

Srečanje s Sonjo Černič-Lagerwall

Na Švedskem ne živiš, da ješ,
ampak ješ, da bi živel

Kot da ne bi minilo pet let od najinega slovesa pred Sonjinim odhodom na Švedsko, kot da se med tem ne bi zgodilo nič pomembnega, pretresljivega! Sonja je še vedno takšna, kot je bila — ambasadorica slovenskega turizma, polna idej, delovnega zanaša in neizmernega optimizma. Le za odtenek bolj žalostna je kot takrat, ko je zapuščala deželo na sončni strani Alp, in bogatejša za grenko spoznanje, da turizem nismo samo ljudje, da je ta izredno čustven in kljub požrtvovalnosti turističnih delavcev v veliki meri odvisen od politike.

Peltemo delo in trud, vložena v prepričevanje Skandinavcev o lepota in turističnih zmogljivostih deželice, sicer nista bila zaman, vendar bo čez čas, ko se bodo zadeve umirile, hladne in občutljive severnjake potrebovali znova, s še večjo vnetostjo in novimi dokazi prepričevati o lepoti naše Slovenije in o varnosti dopustovanja v najmlajši evropski državi.

»Število potnikov v Jugoslavijo se je zmanjševalo, namesto da se povečevalo,« pravi Sonja Černič. »Predstavnostvo Kompas za Skandinavijo smo bili prisiljeni zapreti, saj nismo porivali niti svojih stroškov. Ali bo ostalo zaprto dalj časa, ne vem, predvideti ni mogoče ničesar.«

Verjetno se spomnite Sonje in njenih odmevnih ter znamenitih novosti, ki jih je poveljala v turistično ponudbo Maribora, Boveca in Radenec. Tu je bilo prvo bre-

»Poln zdrav prehrane je pomemben gledati tudi na ekologijo,« pravi Sonja. »Vedno, ko prebiram članke o ekologiji, se spomnim Radenec in njene vode, ki je takšne dolgo ne bomo pili več. Skropitvenja in gnojenja bodo opravila svoje, ne da bi se ali kaj, pač pa čez desetletja. Čista voda pa bo v prihodnosti naše največje bogstvo, vredna bo več kot nafta. Cena raste tudi tiste, kar je dobro in potrebno.«

zalkoholno silvestrovanje, prvič so lahko gostje naročali tudi vegetarijanske jedi, na svoj račun so prišli nekadilci in v počitnicah najmlajši stranski na mejnem prehodu v Sentilju so bila prvič temeljito očiščena.

»Trenutno sem nezaposlena, vendar si s tem ne delam težav,« smeje komentira Sonja. »Če ni dela, se homo pač izobraževali. Službo bom iskala, trenutno oa-

si zelo želim, da bi se izpopolnila v znanju o prehrani in ekologiji, saj me to zelo zanima in menim, da je to tudi naša prihodnost.«

Novo znanje črpa Sonja iz revij in knjig priznanih švedskih strokovnjakov na tem področju. Obiskala je tudi številna švedska zdravilišča, ki delujejo čisto drugače kot naša.

»Prehrana je Švedskem izredno pomemben del zdravljenja in rehabilitacije v zdraviliščih, posebej tistih za zdravljenje revmatizma,« pripoveduje Sonja. »Še ko sem delala v Sloveniji, sem imela številne kritične pripombe na dietno prehrano v zdraviliščih, ki je manj zdrava kot vsakodnevna prehrana Šveda. Izredno osveščeni so o pomembnosti pravilne prehrane, veliko so pri tem naredili zdravniki, ki so Švede pripeljali do spoznanja, da ne živiš za to, da ješ, ampak ješ, da živiš. Pri nas pa imam velikokrat občutek, da je ravno obratno. V Skandinaviji ne boste videli veliko debelih ljudi, tam so ti izjeme, pri nas skoraj pravilo. Obiskala sem zdravilišče za zdravljenje revmatičnih bolezni in skupaj z bolniki sem preživela teden dni brez hrane. Lakota je pomembna metoda zdravljenja, z njo odhajajo iz bolnikovega telesa tudi vsi strupi. Rezultati zdravljenja, ki so nadpovprečno dobri, so me očarali.«

Vsega tega seveda Sonja ni govorila kar tako. Kot dobra poznavalka pomurskih zdravilišč, ki zdravijo tudi revmatizem, je razmišljala tudi o prehrani, ki da je tukaj neustrezna. Izkušnje iz Skandinavije bi rada prenesla v Pomurje.

»Zavedam se, da je to težko, saj bi se naša zdravilišča morala korenito spremeniti. Iz izkušenj, ki jih imam, pa vem, da je to težko,« pravi Sonja. »Zdrava prehrana je del turizma. Ne razumem ljudi, ki ne želijo narediti nekaj osnovnega za svoje zdravje — to je, da živijo zdravo.«

Renata Ficko

V AMERIKI POUKA NE ŠPRICAJO

Nataliji in Mateji se je ponudila priložnost, da četrti letnik srednje šole končata v Ameriki. Iz Slovenije jih je na šolanje v Ameriko odpotovalo 35. Vsi skupaj so s Kompasom odleteli do New Yorka, od koder je vsak odletel k novi družini. Na letališču so ju počakali mentorica in člani družine. »Prišla sem v mesto Columbia k družini s 4 otroki in z najstarejšo hčerko sem hodila v isti razred,« je pripovedovala Natalija. »Oče je bil zaposlen pri zasebniku, mama pa kot tajnica v podjetju.« Matejo so dodelili v Rock Hill k mladi družini z enim otrokom. Prvih nekaj dni je bilo hudo, sta se spominjali, nato pa sta se kar hitro navadili in vključili v njihov način življenja.

»In ta življenjski ritem je zelo hiter. Šola se začne ob 8.15 in na svojem mestu moraš biti pravočasno, kajti režim je strog in po tej uri se vrata zaklenejo. Po hodniku lahko hodiš le s kartico učitelja, ki ti je s tem dovolil zapustiti razred. Pri izostankih ima vsak učenec bonus 10 dni. Če to mejo prekoračiš, šole ne moreš končati razen če nimaš resnega zdravniškega opravičila. Učenci se tega striktno držijo in šole ne špricajo. Tudi učitelji se trudijo, da korektno opravljajo svoje delo. Njihov cilj je, da svoje učence čim več naučijo in jim čim bolj razložijo predpisano snov. Zanimivo je, da so pripravljeni ostati tudi po pouku, če je potrebno, in še enkrat predelati nerazumljivo snov. Ocene dobijo dijaki s testi, ki jih pišejo 1 do 2 na teden pri vsakem predmetu. Ocenjuje pa se v odstotkih. Toda kljub velikemu številu testov tam ni pritiska, kajti veš, da če pišeš enega slabo, lahko oceno pri drugem popraviš,« nam je razložila Mateja. »In pri testih prepisovanja ni, ker te je sram počenjati take stvari,« je dodala Natalija.

»Urnik si vsak sestavlja samostojno. Izbrati moraš 6 predmetov, od katerih je nekaj obveznih, ostale izbereš sam.«

Za opravljanje diplome sta morali nujno izbrati politični sistem in ekonomijo ter ameriško zgodovino, za našo pa še matematiko, biologijo in dve angleščini.

Mateja (tretja z leve) in Natalija (četrt z desne) na izletu v Washingtonu

ni. »Prva je navadna, druga pa retorika, kjer smo delali gledališke predstave,« je razložila Natalija.

»Kljub vsej tej strogosti je odnos med učitelji in učenci mnogo bolj sproščen, saj imaš v učilnici večjo svobodo. Med predavanjem lahko pišeš, ješ, sedi na tleh...«

Tam sva bili ravno v času zalivske vojne in sva lahko videli, kakšen je njihov odnos do nje.

Svojim vojakom so dajali veliko podporo, nam pa so razdelili zastavice, ki smo jih v tem času nosili pripete. Prvi teden smo skoraj povsod namesto predavanj spremljali vojno po televiziji.«

»Pri nas pa je vsak, ki je imel koga v vojni, obesil njegovo ime na jelko,« je rekla Mateja.

Sicer pa dajo zelo veliko na ime šole in to pokažejo s 'Chee leaders' (mažuretki), zborovanji ob raznih priložnostih... Zanimivo za nas je tudi to, da so mnogi pripravljeni ostati po pou-

kanci le ob sobotah in nedeljah. »Toda Amerikanci ne znajo jesti,« se je pošalila Mateja. »V glavnem jedo vse iz konzerve in že vnaprej pripravljeno. V trgovino hodijo enkrat na teden, in to v blagovne centre, kjer je največja izbira in je najceneje. Nasplošno so cene nižje kot pri nas, a ljudje vseeno varčujejo in živijo smotno.«

Mladi se zabavajo podobno kot pri nas. »Žurke' so v glavnem doma, kajti v disko lahko greš le z dopolnjenimi 21. leti (pri nas se v tej starosti zabave že naveličaš). Veliko več kot alkohola pa je tam raznih mamil. Zabave, prirejane doma, so tajne, da ne bi prišla policija.«

Zabave in izlete organizirajo tudi v okviru 'exchange students', kjer se zberejo učenci, ki so se prišli šolati v Ameriko. Z mentorjem, ki te je počakal na letališču, se dobivaš enkrat mesečno, da se z njim pogovoriš o morebitnih težavah.

»Edino, kar v Ameriki ni v redu, je to, da si od vsega tako daleč in ne moreš nikamor brez avtomobila in da ni takšnega nočnega življenja, kot je pri nas,« sta se strinjali.

»Ko sva potovali domov, sva pričakovali, da bo vse drugače, kot je bilo pred odhodom. Toda nič se ni spremenilo, vse je ostalo takšno, kot sva pustili,« sta se zasmejala.

Leto, ki sta ga Mateja in Natalija preživeli v Južni Karolini, je mimo. Poleg jezika, izobrazbe in diplome sta pridobili mnogo več: naučili sta se biti samostojni, odgovorni in samozavestni.

Aleksandra-Nana Riturper

Srečanje

V devetdeseta leta

Ta dni praznuje visok življenjski jubilej devetdesetletnico Fani Balajc z Lendavske ulice v Murski Soboti. Tistega 6. avgusta 1901, ko se je star-

sem poljedelcem v Košarovcih na Goričkem rodila Fani, nihče ni mogel predvideti njene življenjske poti. Danes, po toliko letih, se živo spominja prenekaterega dogodka iz svoje rane

mladosti. Pravi, da nikoli ne bo pozabila lepih časov, ki jih je kot otrok preživela v krogu svojih vrstnikov.

Leta 1926 se je poročila z možem Karlom v Čekečko vas, nekaj let zatem pa se jima je rodila hčerka Irena.

V začetku 30. let sta odšla s trebuchom za kruhom v Francijo, kjer sta preživela celih 35 let, vse do upokojitve leta 1969. Za požrtvovalno delo so ju francoske oblasti odlikovale s srebrno in bronasto medaljo dela. Na jesen življenja sta se vrnila v rodno Prekmurje in stanujeta v Murski Soboti. Leta 1986 sta morala zaradi močve boleznih preložiti praznovanje biserne poroke. Pred tremi leti ji je umrl mož. Ker ima sedaj veliko časa, rada prebira časopis, zlasti domači Vestnik. Veliko tudi gleda televizijo. Vsakemu obiskovalcu pa tudi s ponosom pokaže balkon, na katerem je veliko rož. Fani želimo, da bi dostojno proslavila visok življenjski jubilej ter še veliko zdravih in srečnih let.

G. G.

Pri veseli Goričanki

v Radovcih bo v nedeljo veselo

PESTRA PRIREDITEV DRUŠTVA VINOGRADNIKOV GORIČKO

Tam gori v Radovcih domuje prijazna gostilna Pri veseli Goričanki in tam je pogosto zares veselo. Za to vzorno poskrbi brhka gostilničarka Dragica Zdravec-Dervarič. Nasednjo nedeljo, 11. avgusta, se bo tukaj ob 10. uri začela zabava, ki jo bo vodil Boris Kopitar, igral pa bo ansambel Nika Zajca. Ob istem času bo v bližnjih Dervaričevih goričah postavilo društvo vinogradnikov Goričko velik klopotec. Krstil ga bo soboški humorist Jani Žilavec.

Pred gostilno bodo organizirali družabne igre in nato se bo rajalo pozno v noč. Po Goričkem bo tega dne dišalo po pečenih odojkih, kotletih in domačih klobasah.

Petnajstega avgusta je pri Gradu na Goričkem »prošenje«, na katerem se zbere preko tisoč ljudi. Na to praznovanje se pripravlja tudi gostilna Pri veseli Goričanki v Radovcih. Vse od 15. in do 18. avgusta bodo postregli gostom kolone z bujto repo.

F. Š.

Gostilničarka Dragica Zdravec-Dervarič se pogovarja z očetom o pripravah na nedeljsko prireditev. Foto: Nataša Juhnov.

Z izborom Pomurca
nadaljujemo

Naša anketa za izbor Pomurca se je že prevesila v drugo polovico, zato postaja vse zanimivejša vprašanje, kdo bo Pomurec leta 1991. Za zdaj kaže najbolje gledališkemu igralcu Evgenu Carju, sledita pa mu predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in humorist Geza Farkaš. Še naprej pričakujemo vaše odgovore, spoštovani bralci Vestnika, najbolj vztrajne pa bomo kmalu tudi nagradili.

NAJ POMUREC (POMURKA) MESECA

GLASUJEM ZA

8

(Ime in priimek predlagatelja ter naslov)

Milan Nekrep

Fotograf Bračko 85-letnik

V teh dneh je znani fotograf »Bračkov Franček« iz Radenec, kot mu po domače pravijo, ves čil in nasmejan praznoval svoj 85. življenjski jubilej.

Ni morem verjeti, da je preteklo od najinega prvega srečanja že kar štiri stoletja. Ko mi je ob dobro pogrnjeni mizi pripovedoval o prehojenih življenjskih poti, sem lahko le z veseljem ugotovil, da je gospod Bračko enakozgovoren, živahen in šegav kot pred 25. leti, ko sem ga zaprosil, da je na radgonski šoli poslikal otroke ob koncu šolskega leta. Nič se ni spremenilo, čeprav je bil takrat toliko mlajši.

Rodil se je torej 27. julija 1906 v radenskem Vrhu. Po končani osnovni šoli sta se s prijateljem Emiliom Perlom vpisala na gimnazijo v Mariboru. Tam je bil prijatelj tudi z dr. Trstenjaka, radgonskim rojakom, in prof. Štancem iz Boračeve. Na gimnaziji je končal le dva razreda, oče namreč ni mogel plačevati šolnine, zato je moral gimnazijo opustiti. Najprej je šel na trgoveško vajenca, ker pa je izučil se fotografije pri znanem vajenškem fotografu Rihardu Neumannu. V svojih dijaških in gimnazialnih letih je pri Glasbeni akademiji v Mariboru pridno vadil klavir in kot pravi, ga je v tem času zanimal tudi avto-

sestavljal majhen paviljon in tam opravljal fotografsko obrt vse do leta 1972, ko se je »uradno« upokojil. Poročen je bil naš vrli mož dvakrat. V prvem zakonu so se mu rodili trije otroci, sin in dve hčerki, in vsi so fotografi. Hčerka Nada sedaj v Radencih nadaljuje njegovo obrt, seveda tudi v novem lokalu, on pa je pri

sestavljal majhen paviljon in tam opravljal fotografsko obrt vse do leta 1972, ko se je »uradno« upokojil. Poročen je bil naš vrli mož dvakrat. V prvem zakonu so se mu rodili trije otroci, sin in dve hčerki, in vsi so fotografi. Hčerka Nada sedaj v Radencih nadaljuje njegovo obrt, seveda tudi v novem lokalu, on pa je pri

njej »višji vajenec«, kot šegavo pravi. Razume se, da naš jubilarnt še vedno fotografira in da redno vozi svoj avto. Sofer je postal leta 1930 in še danes hrani šoferško izkaznico, ki jo je dobil takrat. Prvi avto pa je kupil 1959. leta.

V svoji dolgoletni karieri je imel priložnost fotografirati tudi nekatere znane osebnosti. Še v stari Jugoslaviji je fotografiral takratnega ministrskega predsednika Stojadinovića, ko je prišel v Radence v spremstvu industrialca Benka iz Murske Sobotice (slika še seveda hrani). Po vojni je dvakrat fotografiral predsednika Titka, ko je obiskal Radence in Kapelo, nazadnje skupaj z avstrijskim predsednikom Jonassom. Na koliko gostijah, pogrebih, birmah in drugih večjih slavnostih je fotografiral, se ne spomni, ima pa točen seznam vseh novih maš in novomašnikov, ki jih je fotografiral. Vseh je bilo 41 in zadnjo je fotografiral 7. julija letos v Petanjcih.

Poleg fotografije pa se je Bračko zanimal še za mnoge druge reči. Že leta 1928 je postal lovec in bil ves čas med glavnimi organizatorji lovskega v Radencih in

Alpski smučarji drugič v Radencih

Na enotedenskih kondicijskih pripravah v zdravilišču Radenci je bila naša prva selekcija v alpskem smučanju, ki jo je vodil trener prof. Gorazd Janko. Na pripravah v Radencih so bili: Aleš Brezovšek, Samo Furlan, Gregor Grilc, Primož Jazbec, Matej Jovan, Jure Košir, Mitja Kunc in Andrej Miklavc. Kot nam je povedal prof. Janko, so program priprav v celoti uresničili na cestah v okolici Radence, kjer so kolesarili, v telovadnici OŠ Kapela in na stadionu v Beltincih. Zadovaljini so bili tudi z možnostmi priprav.

Trener moške reprezentance Matjaž Kranjc pa nam je razkril nadaljnji program priprav naše alpske smučarske reprezentance. Po krajšem odmoru bodo nadaljevali kondicijske priprave v Črni na Koroskem, zatem pa odpotovali 10. avgusta v Novo Zelandijo, kjer bodo ostali do konca avgusta. Treninga na snegu se bo udeležila celotna reprezentanca. Za priprave v Novi Zelandiji so se odločili kljub finančnim težavam. Zanje se odločajo tudi nekatere druge reprezentance, npr. Avstrijci, Švicarji in Francozi, ki imajo doma ledenike. Trener Kranjc upa, da bodo mladi reprezentantje dobro pripravljeni in da bo poleg Kunca še kdo osvojil točke za svetovni pokal. Vsekakor pa pričakujejo, da si bodo nabirali FIS-točke. Od njih lahko pričakujemo več v prihodnjih letih. Vrhunec vsega pa naj bi bile olimpijske igre leta 1992 v Albertvillu v Franciji. Ob zaključku priprav v Radencih je smučarske reprezentante in trenerja Kranjca ter Janka sprejel tudi generalni direktor Radenske Herbert Šefer.

F. Maučec

Najboljša selekcija smučarske reprezentance na sprejemu pri generalnem direktorju Radenske Herbertu Šeferju.

Foto: F. Maučec

Športna delavnica Radost

Lanskega oktobra je prof. telesne vzgoje Vili Šerak odprl v Murski Soboti, Stara ulica 22, športno delavnico Radost, za katero je dobil idejo na lanskeoletnem seminarju učiteljev telesne vzgoje v Banjolah. Istočasno pa se mu je pridružil tudi Andrej Perhavec. Prvi projekt, ki sta ga izvedla, je bila gibalno-jezikovna vzgoja v otroških vrtcih na Talanyjevi in ulici Štefana Kovača v Murski Soboti. Z vsebino športne delavnice se je seznanil na kongresu Šport mladim na Bledu, z Andrejem pa sta dodala še specifične gibalne naloge, ki pomagajo otrokom, da se lažje naučijo pravilno pisati. Upata, da jima je to uspelo.

Če pa imajo otroci pri pisanju v osnovni šoli težave, se lahko obrnejo na športno delavnico za pomoč. Trenutno pa Vili Šerak nadaljuje z delom — plavalnimi tečaji v gramoznici ob Bakovski cesti v Murski Soboti. Pokazalo se je, da je gramoznica zelo primerna za organizacijo plavalnih tečajev. Gre za razvijanje metode radosti in igre na vodi ter navajanje otrok na okolje, s katerim se srečujejo v gramozni jami. Plavanje pa ni osnovni cilj, temveč le posledica tega, kar otroci doživljajo. Pokazalo se je, da imajo otroci zelo malo znanja in izkušenj iz narave. Ob tem pa otroci tudi razvijajo prijateljstvo in medsebojno pomoč. Udeleženci si lahko sami izberejo čas plavalnega tečaja — dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 16. do 20. ure.

F. M.

SPIDVEJ NA DOLGI STEZI

Kako oživiti radgonsko dirkališče?

Na posebno povabilo organizatorjev finala svetovnega prvenstva v spidveju na dolgi stezi v Marijskih Laznih v ČSFR se je v tem znanem športnem kraju mudil športni delavec AMD Gornja Radgona Babošek skupaj s članom društva Brankom Kolblom. Ob tej priložnosti so se tudi neuradno pogovarjali, zlasti z gostitelji svetovnega prvenstva AMK Marijske Lazni, o tem, kako ponovno oživiti sodelovanje med društvoma in kako zopet oživiti radgonsko dirkališče za tovrstne prireditve. Skupaj s predstavniki MC Mühldorf iz Nemčije so se pogovarjali o poskusni oživitvi trikotnika Gornja Radgona — Mühldorf — Mari-

anske Lazni in tradicionalne tekme za Tomičkov memorial. Te neuradne pogovore bodo nadaljevali prihodnje leto v Marijskih Laznih. Poleg tega se Rudi Babošek ob tej priložnosti pogovarjal tudi z večkratnim udeležencem radgonske steze in svetovnim prvakom Ivanom Maučerjem, ki namerava letos za nekaj dni priti v Radence, ter sekretarjem za šport AMK ČSFR Milanom Vernerjem in drugimi. Pogovori so pokazali, da si predstavniki spidveja na dolgi stezi iz ČSFR in Nemčije zelo želijo, da bi obmejno mestce Gornja Radgona zopet bilo med organizatorji tovrstnih prireditev.

F. M.

Kajakaštvo

Horvat, Borovič in Arnautovič prvi

V Mostu na Soči je bilo med klubsko tekmovaljevo kajakašev in kanuistov na divjih vodah. Sodelovali so tudi člani BD Mura iz Kroga in dosegli lep uspeh. Pri pionirjih (K-1) je zmagal Borovič pred Borutom Horvatom in Škrabanom, Cipot je bil peti. Med mladinci (C-1) je bil prvi Iztok Horvat. Pri članih (K-1) je Simon Kovačič zasedel drugo, Roman Kovačič pa peto mesto.

Na odprtem prvenstvu BIH, ki je bilo v Banja Luki, je Kemal Arnautovič, član BD Mura iz Kroga, osvojil prvo mesto.

Brodarsko društvo Mura iz Kroga organizira od 9. avgusta dalje (popoldne) pri klubskih prostorih kajakaško šolo.

Nogomet

Prijateljske tekme

Pomurski nogometni ligaši, člani slovenske in območne lige vzvod, so odigrali več prijateljskih tekem. Lendavska Nafta je premagala člana hrvaške lige Budućnost iz Hodošan z 2:1. Gola za Nafto sta dosegla Graj in Djurkač. Potrošnik iz Beltincev in Veržej sta igrala 0:0. Potrošnik je premagal Izakovec s 4:2 (strelci za Potrošnik: Škaper 2, Hartman in Zver). Bakovci in Mura sta igrala 0:0. Veržej je premagal Turnišče z 1:0. Nafta je premagala Partizana iz Strahoninca z 1:0. Gol je dosegel Lacković.

RAZPORED TEKEM SNL 1991/92

I. kolo — 18. 8. 91

Potrošnik : Nafta
Steklar : Mura

II. kolo — 25. 8. 91

Rudar (T) : Potrošnik
Nafta : Rudar (V)
Mura : Proletarec

III. kolo — 28. 8. 91

Potrošnik : Medvode
Yozila : Nafta
Živila : Mura

IV. kolo — 1. 9. 91

Mura : Potrošnik
Nafta : Koper

V. kolo — 8. 9. 91

Potrošnik : Jadran
Ljubljana : Nafta
Rudar (V) : Mura

VI. kolo — 11. 9. 91

Primorje : Potrošnik
Nafta : Maribor
Mura : Vozila

VII. kolo — 15. 9. 91

Potrošnik : Domžale
Slovan : Nafta
Koper : Mura

VIII. kolo — 22. 9. 91

Kladivar : Potrošnik
Izola : Nafta
Mura : Ljubljana

IX. kolo — 25. 9. 91

Potrošnik : Svoboda
Nafta : Rudar (T)
Maribor : Mura

X. kolo — 29. 9. 91

Steklar : Potrošnik
Medvode : Nafta
Mura : Slovan

XI. kolo — 6. 10. 91

Potrošnik : Proletarec
Nafta : Mura

XII. kolo — 13. 10. 91

Živila : Potrošnik
Jadran : Nafta
Mura : Rudar (T)

XIII. kolo — 20. 10. 91

Potrošnik : Izola
Nafta : Primorje
Medvode : Mura

XIV. kolo — 27. 10. 91

Potrošnik : Rudar (V)
Domžale : Nafta
Izola : Mura

XV. kolo — 3. 11. 91

Vozila : Potrošnik
Nafta : Kladivar
Mura : Jadran

XVI. kolo — 10. 11. 91

Potrošnik : Koper
Svoboda : Nafta
Primorje : Mura

XVII. kolo — 17. 11. 91

Ljubljana : Potrošnik
Nafta : Steklar
Mura : Domžale

XVIII. kolo — 24. 11. 91

Potrošnik : Maribor
Proletarec : Nafta
Kladivar : Mura

XIX. kolo — 1. 12. 91

Slovan : Potrošnik
Nafta : Živila
Mura : Svoboda

PRVA ZASEBNA ŠPORTNA PRIREDITEV

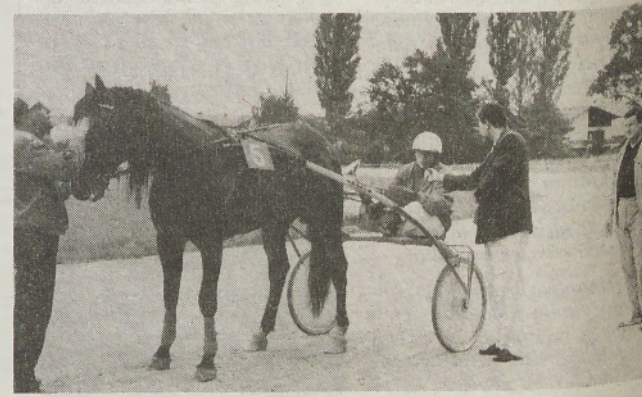
Marko Slavič brez pravega tekmeca

Znana rejska in tekmovalna družina Marka Slaviča iz Ključarovec je pripravila prvo lastno kasaško prireditev na hipodromu v Ljutomeru. Bil je to prvi športni spektakel, ki je prav gotovo nudil veliko zadovoljstvo tako številnim obiskovalcem, ki so se v slabem vremenu zbrali na tekmi, kakor tudi organizatorjem — družini Slavič. Na prireditvi Turistično-kmetijsko-trgovskega podjetja družine Slavič je bil v središču pozornosti obiskovalec Marko Slavič mlajši, ki se je izkazal na tekmovalni stezi, saj je dosegel štiri zmage, hkrati pa postavil nov rekord lutomerske steze z ameriškim žrebcom Dynamite Lobell s kilometrimskim časom 1:15,0, kar je tudi izenačen jugoslovanski rekord. Evropski podprvak Marko Slavič mlajši je zmagal v prvi dirki, v revialnem nastopu dveletnikov z Dimlijem pred Princsom (T. Slavič), Lexom (Jureš) in Amazono MS (J. Slavič). Potem je zmagal v tretji paralelni dirki z Dynamite Lobellom (1:15,0), v peti dirki z Alfa MS (1:24,1) in v

sedmi dirki z Dynamite Lobellom (1:17,4). Od ostalih lutomerskih kasašev velja omeniti zmago Durasu (Sagaj) v četrty dirki, zmago Ford Lindyja (Hanžekovič) v šesti dirki, drugi mesti Fine MS (A. Slavič) v peti in Fite (Seršen) v šesti ter tretji mesti Fir Lindyja (Sonaja) v peti in Fru-Fruja (Slana) v šesti dir-

ki. V ekshibicijskem nastopu sponzorjev in novinarjev je zmagala Alfa MS (Lidija Kosi, Radio Murska Sobota). Prve tovrstne kasaške dirke v zasebni organizaciji so kljub slabemu vremenu lepo uspeli, ogledalo pa si jih je okrog 2.000 obiskovalcev.

Feri Maučec

Marko Slavič mlajši po zmagoslavju na nedeljski dirki. Na levi oče Marko, na desni predsednik KK Ljutomer Janez Kuhar.

Brez prve zvezne lige

Namiznoteniška zveza Slovenije je sklicala razširjeno sejo predsedstva v Ljubljani, na katero so bili povabljeni vsi predstavniki zveznih ligašev (pet v prvi in sedem v drugi zvezni ligi), ki naj bi se dogovorili za sistem tekmovalni v novi sezoni, ker takšen, kot je bil doslej, glede na znane dogodke v prihodnje skoraj ni več mogoč. Na tapetu so bile predvsem zvezne lige, saj je tekmovalje v njih sila vprašljivo, ker v današnjih razmerah ni zagotovljena varnost športnikov tako na poti kot na samih tekmovalnih, kar pa mora biti bistven pogoj za samo tekmovalje. Zanimivo je, da se je kar deset zveznih ligašev odločilo, da v takšnih razmerah ne bodo tekmovali v zveznih tekmovalnih, le Kovina iz Ljubljane in Strojna iz Maribora sta bili mnenja, da bi v zveznih tekmovalnih, predvsem v ligi, nastopali. Po burni in polemični razpravi so bila sprejeta kompromisna stališča, naj naši vrhunski igralci in igralk ne bi bili prizadeti, vsaj kar zadeva reprezentančne selekcije. Tako je bil za prvo zvezno ligo sprejet dvomesečni moratorij in se liga ne bi začela pred novembrom (tj. bil predviden začetek že za 14. september), slovenskim prvotligasem pa je prepuščeno, da se sami odločijo, ali bodo v ligi igrali. Seveda se pri tem postavlja tudi vprašanje, ali se bo igralo po ligasem sistemu ali turnirskem. Za drugo zvezno ligo pa naj bi moratorij veljal za celo letošnjo sezono. Velika neznanca pa je, kako bo na slovenske predloge reagirala osrednja zveza v Beogradu!

Glede na nove razmere bo treba tudi v Sloveniji razmišljati o sistemu ligaskega tekmovalja in zato je bil sprejet sklep, da se pričete tekmovalje v republiških ligah preloži na začetek oktobra. Razmišljanja so šla v to smer; če bi v Sloveniji igrali vsi zvezni ligaši, bi se oblikovala enotna slovenska državna super liga, v kateri bi igralo 8 — 10 ekip, poleg tega pa še prva in druga slovenska liga. Če pa bi v prvi zvezni ligi igrali nekateri slovenski klubi, bi imeli slovensko ligo enotno s približno 14 klubi in drugo slovensko ligo. Vse te inačice mora izdelati tehnična komisija NTZS, ki mora tudi spremeniti republiške koledar za september in oktober.

Kljub vsej negotovosti v zvezi z novo sezono so Sobočani že pričeli s pripravami na novo sezono, in sicer 25. julija. Vadijo vsi igralci, ki kandidirajo za prvo ekipo, in sicer: Unger, Benkovič, Kus, Ori, Sapač, le Benko si je

podaljšal počitnice. Pripravam sta vključila tudi dva igralca Radgona, Riharič in Žitek. Vadijo pa tudi vsi pionirji, od katerih v letošnji sezoni pričakujemo več kot v lanskaj, posebej, če bodo to pripravljajo na dobro izkoristili. Prvi del priprav v kondicijski in poteka v Murski Soboti, ker tudi za najboljše ni denarja, da bi si lahko privoščili priprave v tujini, tako kot v vseh prejšnjih letih. Na skupne republiške priprave v Kobaridu od 10. do 20. avgusta je prijavljenih pet igralcev Sobote, in sicer Unger, Benkovič, Kus, Benko, Ori, ter igralec Radgona Riharič. Vse priprave pa je, ali se bodo vsi teh priprav udeležili. Vsi pa bodo ves avgust vadili v telovadnici Srednjega šolskega centra dvakrat dnevno po 4 — 5 ur na dan. Čeprav je začetek nove sezone nepredvidljiv, se pomurski igralci, saj novo sezono vneto pripravljajo, saj tudi v novi sezoni želijo dokazati, da so med najboljšimi v republiki.

Grabar prvi

V Gaberlu pri Köflachu v Avstriji je bil mednarodni tek po Stubalpah. Med več kot 200 tekači iz Avstrije, Italije in Slovenije je sodeloval tudi Geza Grabar in dosegal lep uspeh. Progo dolgo 17 km, je pretekel v času 1:01,47 in zasedel absolutno prvo mesto.

MALI NOGOMET

Zmagale Škale

ŠD Radovci je pripravilo turnir v malem nogometu. Med 8 ekipami so zmagale Škale pred Otovci, Ledavo iz Večeslavca in Radovci.

PREDSTAVLJAMO VAM

KROG PRVIČ V REPUBLIŠKI LIGI

Članska rokometna ekipa Kroga je v drugi republiški ligi vzvod osvojila prvo mesto in se po 32. letih prvič uvrstila v prvo republiško ligo ter s tem dosegla svoj največji uspeh. Rokometna ekipa Kroga so se že več let petogovalji za naslov prvaka v drugi republiški ligi, vendar jim je na koncu vselej zmanjkalo moči. Tokrat pa je bilo drugače. Že po prvem delu prvenstva so bili na prvem mestu, v nadaljevanju pa vodstva niso izpustili iz rok. Zmagali so prepričljivo s prednostjo petih točk, doživeli en sam poraz z ekipi pivovarne Laško in enkrat igrali neodločeno. Za ta uspeh so zaslužni igralci, trener Vlado Roškar in tehnični vodja Janez Kolmanko, predsednik kluba Geza Prem s prizadevnimi člani izvršnega odbora in številni gledalci, ki so zvesto spremljali svoje privržence na tekmah. Pomagali pa so jim tudi krajevna skupnost in drugi.

Rokometni klub Krog ima za seboj bogato zgodovino, saj je članska ekipa uspešno nastopala v štajerski ligi in deset let v drugi republiški ligi vzvod. Po zgraditvi rokometnega igrišča v Krogu so v klubu leta 1960 ustanovili tudi žensko ekipo, ki je tekmovala v pomurski ligi. Tekmovali pa so tudi s člansko B in pionirsko ekipo. Prav tako pa so imeli v klubu tudi ekipo pionirk. Ženska ekipa Kroga je celo igrala kvalifikacije za vstop v enotno republiško ligo. Krog je tako bil nekaj časa največje rokometno središče v Pomurju. Zaradi pomanjkanja de-

narja pa so se morali odpovedati nekaterim ekipam. Danes imajo v Krogu dobre možnosti za delo, saj razpolagajo z asfaltiranim igriščem, klubskimi prostori in razsvetljavo na igrišču. Ker pa se rokomet seli v dvorane, bodo morali prvenstvene tekme prve republiške lige odigrati v športni dvorani v Murski Soboti.

Z uvrstitvijo Kroga v prvo republiško moško ligo se je moštvo nekoliko okreplilo. Medtem ko kluba ni zapustil nihče, so prišli: Dušan Kolmanko in Slavek Vogrinčič iz vojske, Dušan Titan iz Pomurke Bakovci in Miran Legenič iz Poleta iz Murske Sobote. Poleg teh bodo v prvi republiški ligi

tekmovali še: Roškar, Peterka, Vogrinčič, A. Kolmanko, Prem, Varga, Lukač, A. Titan, Meollic, Kuhar, Babič, Šernek, Virag. Trenerske posle bo se nadalje opravljal Vlado Roškar, tehnični vodja pa bo Janez Kolmanko. Želja tako vodstva kluba kot igralcev je, da bi se moštvo obdržalo v prvi republiški ligi. Ekipa Kroga je mlada, brez posebnih izkušenj, vendar pa zelo perspektivna. Uspešno preizkušnjo v novem okolju pa rokometašem Kroga želimo tudi mi. Pomurje bo tako v novi tekmovalni sezoni imelo v prvi republiški ligi dva predstavnika.

Feri Maučec

Rokometni klub Krog — novi član republiške rokometne lige. Stojijo od leve: Meollic, Peterka, Šernek, Lukač, Roškar, Titan in J. Kolmanko (teh. vodja). Čepijo: Kuhar, Varga, Virag, Prem, Babič in A. Kolmanko. Manjka trener Roškar.

Foto: F. Maučec

PROMETNA VARNOST

KOLO NEVARNEJŠE OD AVTA

Kolo z motorjem je zaradi vrste razlogov vse pogostejše prevozno sredstvo, vse več pa je tudi prometnih nesreč, v katerih so udeleženi vozniki koles z motorjem in potniki na njih. Stroj, ki so jih opravili na Danskem in v Avstriji, kažejo, da je tveganje pri vožnji s kolesom z motorjem in motornim kolesom tudi do dvajsetkrat večje, kot pa je pri vožnji v osebnem avtomobilu. Podatek je razumljiv, saj voznik na kolu z motorjem nima nobene zaščite, dosega pa relativno visoke hitrosti.

Iz informacije, ki nam jo je posredoval republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, povzemamo, da je v zadnjih sedmih letih (1984-1990) umrlo na slovenskih cestah 282 voznikov koles z motorji, in sicer: 1984: 34,

1985: 52, 1986: 48, 1987: 35, 1988: 42, 1989: 34, 1990: 37. Glede na to, da se s temi prevoznimi sredstvi vozi največ mladostnikov in tudi zato, ker le-ti ponavadi najmanj upoštevajo cestno-prometne predpise, ne preseneča, da je med njimi največ žrtev. Trditve podkrepjujejo (tudi statistični) podatki: v starosti od 7 do 14 let je umrlo 8 voznikov, od 14 do 18 37, od 18 do 24 62, od 24 do 34 41, od 34 do 44 28, od 44 do 54 33, od 54 do 64 43 in v starosti nad 64 let 30 voznikov koles z motorjem.

Voznik kolesa z motorjem mora imeti ustrezno opremo, tenično brezhibno vozilo in (kot vsak drug voznik) mora sploh skrbeti za varno vožnjo. Sprejetje zakonskega določila o obvezni uporabi zaščitne čelade, ki velja od 1. julija 1989,

je prispevalo k zmanjšanju števila nezgod, še vedno pa je previsok odstotek tistih, ki vozijo brez ustrezne zaščite. Lani, ko je na slovenskih cestah ugasnilo 37 življenj voznikov koles z motorjem, so ugotovili, da kar 29 teh voznikov ni imelo na glavi varnostne čelade. Prav gotovo bi jih veliko zaščitila. Dogaja se, da vozniki koles z motorjem čelado sicer imajo, vendar ne na glavi, ampak obeso na volan ali pa na prtljajniku. To svoje ravnanje čisto »opravičujejo« čes da na cesti ni miličnikov, ali pa, da jim je, če imajo čelado na glavi, preveč. Velikokrat so tudi v zmoti, rekoč, da za nekaj sto metrov vožnje po vasi ali mestu ja ne bodo natikali čelade.

V obravnavanem obdobju (1984-1990) pa se je veliko voznikov koles z motorjem tudi huje ali lažje poškodovalo. Številke ne bomo navajali. So pa seveda zastrašujoče. Seveda pa ta zapis ni vseobsežen, saj ne navaja vseh vzrokov za tako pogoste smrti voznikov koles z motorjem. Le-ti niso vselej sami krivi svoje nesreče, dejstvo pa je, da bi tudi sami morali storiti kaj več, kot napravit, da ne bi ogrozili svojega življenja oziroma da bi nevarnosti, ki preži nanje od drugih udeležencev v cestnem prometu, ušli.

S.S.

Smrtna nesreča kolesarja

Iz Lendave proti Murskemu Središču se je 30. julija po magistralni cesti s tovornim avtomobilom s priklopnikom peljal 48-letni F. L. iz Radenec, Kidričevo naselje 4. Blizu vasi Trimlini je dohitel 53-letnega kolesarja J. D. iz Dolgovaških Goric 81. Le-ta je med vožnjo nenadoma zapeljal v levo pred tovornjak. Ta ga je zadel in zbil po cestišču. Čezenj so zapeljati tudi kolesa priklopnika. Poškodbe so bile tako hude, da je zaradi njih na kraju samem umrl.

POROKE

MATIČNI URADI SO MURSKA SOBOTA — Slavko Bohar, ekonomski tehnik iz Martjanec, in Marija Sečko, delavka iz Kroga; Janec Šeruga, pakirer mesnih izdelkov iz Kroga, in Mira Vorš, šivilja iz Moštanec; Robert Matis, elektrotehnik iz Sebebores, in Tatjana Rituper, ekonomska tehničarka iz Andrejce; Vendel Črnko, vodovodni inštalater iz Čepince, in Cvetka Šimon, administratorka iz Neradnovec; Robert Klemenčič, monter polnilne opreme iz Dokležovja, in Renata Kozlar, tekstilna konfekcionarka iz Beltince; Simon Jelenovec, miličnik iz Sežane, in Zdenka Slivnjek, študentka iz Skakovec; Franc Andrejč, kmetovalec iz Martjanec, in Vesna Frida Nemec, slaščičarka iz Martjanec; Drago Kalamar, zdravstveni tehnik iz Ljubljane, in Jerica Recek, farmacevtska tehničarka iz Gornjih Slaveč; Rafael Grah, KTV-mehanik iz Vidonec, in Sonja Sever, zobotehničarka iz Salamenec; Fredy Grčar, kuhar iz Trbovelj, in Olga Šafran, kuharica iz Stanjevec.

VESTNIKOVE ČESTITKE!

NA SEJMU RABLJENIH AVTOV

Agroservis iz Murske Sobote priredi vsako nedeljo na svojem parkirišču sejem rabljenih avtomobilov.

Žal zanimanje za tak način prodaje upada, ugotavlja vodja sejma Jozef Štefan Krajcar, kajti še pred dvema letoma se je tukaj znalo nabrati tudi do 80 avtomobilov, namenjenih prodaji. To nedeljo jih je bilo le okrog 20. Razloge za tako slab odziv pa bi bilo iskati tudi v vedno slabšem življenjskem standardu. Zanimivo in že kar utečeno je to, da lastniki svoje konjičke cenijo v trdnih valutah, najpogosteje v nemških markah. Tako smo iz višjega razreda avtomobilov v nedeljo zasledili popolnoma novo, še neregistrirano Opel Vectro, ki jo je lastnik cenil na 30.000 mark, leto dni starega Renaulta 5 za 16.000 mark in Opel Kadett 1.3 iz leta 1986 za 12.500 mark.

Če pa niste tako zahtevni, se boste morali zadovoljiti z devet let starim Polonezom za 2.500 mark, za štiri leta staro Lado Samaro pa boste morali odšteti kar 8.000 mark.

Največ je bilo seveda avtomobilov domače izdelave. Tako je za Zastavo 128 iz leta 1988 lastnik zahteval 5.900 mark, za Jugo 45E, letnik 1985 3.700 mark, za osem let staro stoenco pa 4.500 mark.

Za tiste, ki so pa jim bile tudi te cene preveč navite, pa je tu stal še že skoraj arhivski primerek fičota. Za njega je bilo potrebno odšteti le 450 nemških mark.

Boštjan Celec

Z nožem nad brata

39-LETNI EMIL G. UBIL BRATA, 44-LETNEGA JANEZA G.

Prihod na dopust z dela v Nemčiji se je za 44-letnega Janeza G. tragično končal. 2. avgusta letos sta se namreč z mlajšim bratom, 39-letnim Emilom G. iz Buntija 272 v občini Čakovec na Hrvaškem sprla in ob 3. uri zjutraj tega dne je Emil G. z nožem ubil starejšega brata Janeza G.

44-letni Janez G. je zgradil hišo v soboški občini, zapustil pa je dve hčerki in ženo. Proti njegovemu bratu je sprožen preiskovalni postopek in odrejen pripor.

Otrok pred avto

Med vožnjo po regionalni cesti iz Sebebores proti Martjanecem je voznik osebnega avta E. E. iz Murske Sobote dohitel dva otroke, ki sta se s kolesi peljala v isti smeri. Ko ju je prehitel, je prvi otrok — A. N. iz Sebebores — nenadoma zavil na levo, da bi zapeljal proti domu, pri tem pa ni bil previden. Voznik osebnega avta ga je z vozilom podrl, nato pa ga je hudo poškodovanega sam odpeljal v bolnišnico v Mursko Soboto.

Je nesrečo povzročil pes?

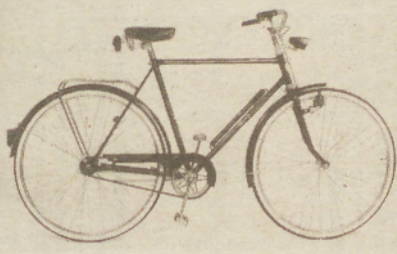
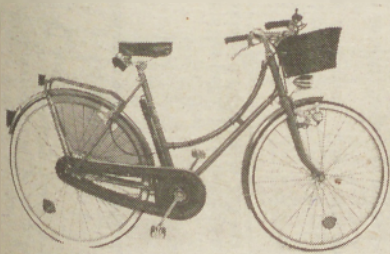
V soboto, 3. avgusta, se je ob 22 uri in 30 minut A. V. iz Prešetince iz ormoške občine peljal s kolesom z motorjem skozi Staro Cesto v ljutomerski občini. Vozil je brez potrdila o poznavanju cestno prometnih predpisov. Med vožnjo naj bi mu pred kolo z motorjem stekel pes, zato je padel in se hudo poškodoval. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico, izvedenci pa skušajo dognati, ali je bil dejanski vzrok nesreče ta, ki smo ga navedli.

KOLESA ZA VSE

POTREBE IN ŽELJE

● Rog je največji izdelovalec koles pri nas ● 60 odstotkov izdelkov gre v izvoz na zahodna tržišča ● Tisočlanski kolektiv Roga vam želi veliko užitkov med vožnjo z našimi kolesi!

TOVARNA DVOKOLES IN OPREME ROG LJUBLJANA p.o.

61000 Ljubljana, Trubarjeva 72

Telefon: 061/317-477, telex: 31361, telefax: 061/318-658

Vaš dom bo opremil

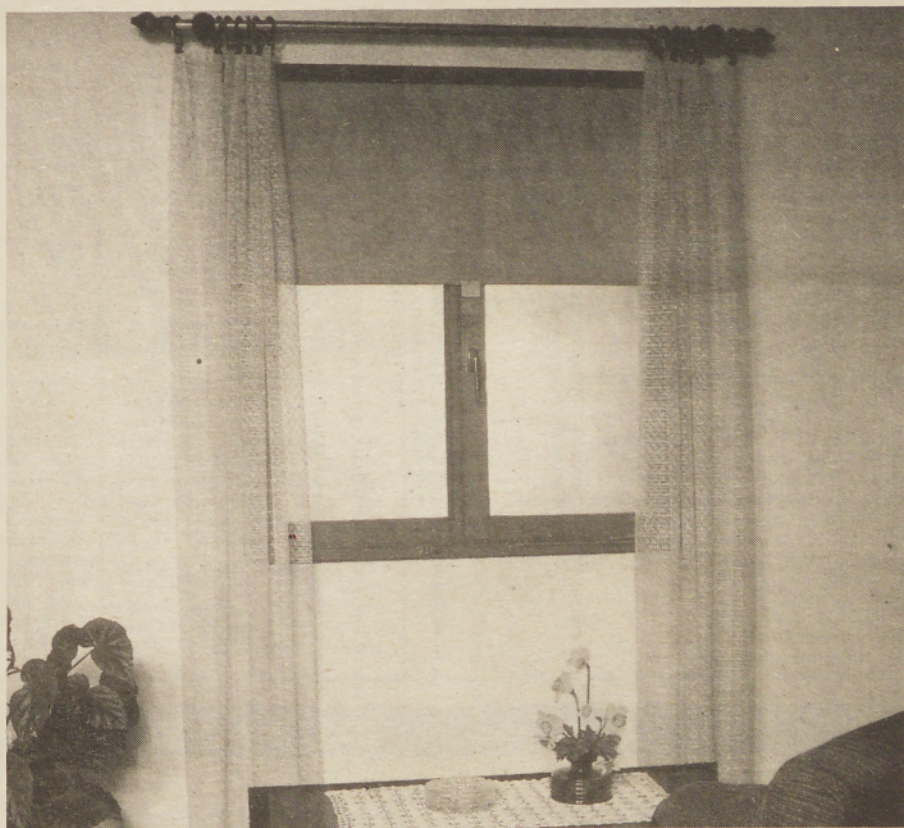

Vaš dom, trgovina s pohištvom in gradbenim materialom HAJDINJAK, žižki 63

POSEBNA PONUDBA: ● ugodno posojilo na 6 mesecev ● za gotovinsko plačilo poseben popust

OBISČITE NAS ALI PO KLJUČITE PO TELEFONU (061) 70 780

ROLO ZAVESA

Tip rolo zavese	80	100	120	140	80	ŠIRINA VIŠINA
	140	140	140	140	230	

Barva ohišja: AL 1 — srebrna, AL 5 — rjava, AL 7 — bela
Barva platna: sv. rjava, zelena, termio platno, dekorativna
Rolo deluje lepo in nevpadljivo, dopolnjuje opremo notranjih prostorov. Zaskočni mehanizem omogoča zaustavljanje zavese v več položajih.
Ohišje roloja je konstrukcijsko prilagojeno hitri in enostavni montaži, obenem varuje mehanizem pred prahom.
Enostavna zatemnitev prostora in zaščita pred sončnimi žarki!
Izbira barv ohišja in platna omogoča prilagajanje prostoru in opremi v njem!

VSE INFORMACIJE IN MONTAŽA: AGROMAT Ptuj, tel.: (062) 773-314.
Informacije in prospekti: KOVINOPLASTIKA LOŽ, 61386 STARI TRG PRI LOŽU, tel.: (061) 707-422, fax: (061) 708-466.

KOVINOPLASTIKA

LOŽ

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
ORČINSKIH SKUPŠČIN
GORNJA RADGONA,
LEDAVA IN MURSKA
SOBOTA

Leto XXVII

Murska Sobota, dne 8. avgusta 1991

Št.: 18

Odgovorni urednik:
MARIJA MATJAŠEC

142. Odlok o ustanovitvi Gimnazije Murska Sobota

142

Na podlagi tretjega odstavka 3. člena in prvega odstavka 51. člena zakona o zavodih (Ur. list RS, št. 12/91) ter 4. člena odloka o pristojnostih zborov Skupščine občine M. Sobota (Ur. objave št. 9/90) je Skupščina občine M. Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora dne 1. avgusta 1991 sprejela

ODLOK

o ustanovitvi Gimnazije Murska Sobota

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve M. Sobota, p.o. (v nadaljevanju: SCTPU) se je v skladu s 62. členom zakona o zavodih s 1. 4. 1991 preoblikoval v javni zavod.

2. člen

S tem odlokom se javni zavod SCTPU razdeli tako, da se ustanovita dva samostojna javna zavoda za opravljanje dejavnosti srednjega izobraževanja:

1. Gimnazija Murska Sobota (v nadaljevanju: zavod)
2. Tehnična in poklicna šola Murska Sobota.

3. člen

Ta odlok določa:

- ime in sedež ustanovitelja,
- ime in sedež zavoda,
- dejavnost zavoda,
- organe zavoda,
- sredstva, ki so zagotovljena za ustanovitev in začetek dela zavoda,
- pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu,
- pravice, obveznosti in odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda,
- medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda,
- druge določbe v skladu z zakonom in splošnimi akti.

II. IME IN SEDEŽ USTANOVITELJA

4. člen

Ustanovitelj zavoda je Občina M. Sobota, M. Sobota Alija Kardoša 2.

III. IME IN SEDEŽ ZAVODA

5. člen

Ime zavoda se glasi: Gimnazija Murska Sobota, p.o.
Sedež zavoda je: M. Sobota, V. Vlahoviča 12.

IV. DEJAVNOST ZAVODA

6. člen

Zavod organizira in izvaja naslednje dejavnosti:

- program srednjega izobraževanja: naravoslovno matematični program
- program srednjega izobraževanja: pedagoški program
- splošno izobraževalni program gimnazije
- raziskovalno delo profesorjev na področju metodike pouka in posameznih strokovnih področij
- raziskovanje uvajanja sodobnih metod vzgoje in izobraževanja v srednjo šolo
- prenos znanja iz sorodnih izobraževalnih in raziskovalnih skupin v šolsko prakso
- uvajanje dijakov v raziskovalno delo
- organizacijsko raziskovalne, razvojne in druge storitve s področja dejavnosti
- druge dejavnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti zavoda

V. ORGANI ZAVODA

7. člen

Organi zavoda so:

- svet zavoda
- ravnatelj
- strokovni organi zavoda
- svet staršev.

Svet zavoda

8. člen

Zavod upravlja svet zavoda, ki ima 9 članov. Svet sestavljajo:

- 3 predstavniki zavoda,
- 2 predstavnika ustanovitelja,
- 2 predstavnika lokalne samouprave, ki ju imenuje IS SO M. Sobota,
- 1 predstavnik staršev,
- 1 predstavnik dijakov.

Ravnatelj

9. člen

Poslovodni organ zavoda je ravnatelj. Ravnatelj organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod neomejeno in je odgovoren za zakonitost dela zavoda. Ravnatelj je obenem pedagoški vodja zavoda.

10. člen

Ravnatelja zavoda imenuje in razrešuje svet zavoda v soglasju z ustanovitve-

tem.

143. Odlok o ustanovitvi Tehnične in poklicne šole Murska Sobota

Strokovni organi

11. člen

Strokovni organi zavoda so: učiteljski zbor, oddelčni učiteljski zbor in razrednik.

Svet staršev

12. člen

Za uresničevanje interesa staršev se v zavodu oblikuje svet staršev, kot posvetovalni organ ravnatelja in učiteljskega zbora.

13. člen

Pristojnosti, postopek izvolitve oz. imenovanja in način dela organov iz 7. člena tega odloka določa statut zavoda.

VI. SREDSTVA ZA USTANOVITEV IN ZAČETEK DELA ZAVODA

14. člen

Za ustanovitev in začetek dela zavoda se uporablja del sredstev, s katerimi je razpolagal do razdelitve v dva samostojna zavoda Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve M. Sobota.

Nepremično premoženje (zgradbe s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem) in premičnine (celotna oprema, potrebna za opravljanje dejavnosti) se v celoti dodelijo v upravljanje Tehnični in poklicni šoli M. Sobota, uporabljata pa jih za opravljanje svoje dejavnosti Tehnična in poklicna šola M. Sobota in Gimnazija M. Sobota, v skladu s pogodbo, ki jo v ta namen skleneta oba zavoda, najkasneje do 31. 12. 1991.

Ostalo premoženje se razdeli s posebnim sporazumom med obema zavodoma, ob upoštevanju veljavnih standardov in normativov. Kot osnova za razdelitev premoženja se vzame vrednost po bilanci s stanjem 31. 8. 1991. Predlog delitvene bilance pripravi komisija za reorganizacijo SCTPU, sprejme pa jo IS SO M. Sobota.

15. člen

Premoženje stanovanjskega sklada in sklada skupne porabe za osebne in skupne potrebe delavcev SCTPU M. Sobota se razdeli na novo ustanovljenima zavodoma po sporazumu.

VII. RAZPOREDITEV DELAVCEV

16. člen

Pedagoški delavci javnega zavoda SCTPU M. Sobota se razporedijo v novo ustanovljena zavoda na osnovi elaborata o razdružitvi.

Vsi ostali delavci (finančno-računovodski delavci, delavci šolske svetovalne službe, kadrovske-pravne službe in tehnično osebje) se razporedijo v Tehnično in poklicno šolo M. Sobota.

17. člen

Finančno-računovodska dela, dela šolske svetovalne službe, dela šolske knjižnice, kadrovske-pravna dela, šolska prehrana, vzdrževanje zgradb in čiščenje prostorov ter okolice opravlja Tehnična in poklicna šola za Gimnazijo M. Sobota. Pogoji in način opravljanja teh del se uredijo s posebno pogodbo med obema zavodoma.

VIII. NASTOPANJE ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

18. člen

Zavod odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolaga. Ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti zavoda.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

Novo ustanovljeni zavod je nastal z razdelitvijo SCTPU M. Sobota na dva zavoda, ki kot pravna naslednika prevzemata vse pravice in obveznosti javnega zavoda SCTPU M. Sobota nerazdelno.

20. člen

Do imenovanja ravnatelja zavoda opravlja naloge poslovodnega organa vršilec dolžnosti ravnatelja, ki ga imenuje Skupščina občine M. Sobota.

21. člen

Vršilec dolžnosti ravnatelja zavoda je dolžan poleg nalog, za katere je pristojen po zakonu, opraviti vse potrebno za začetek dela zavoda, vpis zavoda v sodni register, izvolitev sveta zavoda in sprejem statuta.

Priglasitev vpisa v sodni register se mora opraviti najkasneje do 31. 8. 1991.

22. člen

Z dnem vpisa zavoda v sodni register preneha obstajati javni zavod SCTPU M. Sobota in se izbriše iz sodnega registra.

23. člen

Odlok začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 028-3/91-1

Murska Sobota, 1. avgusta 1991

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, dipl. oec., l. r.

Na podlagi tretjega odstavka 3. člena in prvega odstavka 51. člena zakona o zavodih (Ur. list RS, št. 12/91) ter 4. člena odloka o obstojnosti zborov Skupščine občine M. Sobota (Ur. objave št. 9/90) je Skupščina občine M. Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora dne 1. avgusta 1991 sprejela

ODLOK o ustanovitvi Tehnične in poklicne šole Murska Sobota

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Srednješolski center tehniško pedagoške usmeritve M. Sobota, p.o. (v nadaljevanju: SCTPU) se je v skladu z 62. členom Zakona o zavodih s 1. 4. 1991 preoblikoval v javni zavod.

2. člen

S tem odlokom se javni zavod SCTPU razdeli tako, da se ustanovita dva samostojna javna zavoda za opravljanje dejavnosti srednjega izobraževanja:

1. Gimnazija M. Sobota
2. Tehnična in poklicna šola M. Sobota (v nadaljevanju: zavod).

3. člen

Ta odloka določa:

- ime in sedež ustanovitelja,
- ime in sedež zavoda,
- dejavnost zavoda,
- organe zavoda,
- sredstva, ki so zagotovljena za ustanovitev in začetek dela zavoda,
- pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu,
- pravice, obveznosti in odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda,
- medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda,
- druge določbe v skladu z zakonom in splošnimi akti.

II. IME IN SEDEŽ USTANOVITELJA

4. člen

Ustanovitelj zavoda je Občina Murska Sobota, M. Sobota, Alija Kardosa

2.

III. IME IN SEDEŽ ZAVODA

5. člen

Ime zavoda se glasi: Tehnična in poklicna šola M. Sobota, p.o.

Sedež zavoda je: M. Sobota, V. Vlahoviča 12.

Zavod ima dve vzgojno-izobraževalni organizacijski enoti: Strojno enoto in Tekstilno-konfekcijsko enoto ter organizacijsko enoto za opravljanje skupnih dejavnosti.

Pooblastila enot v pravnem prometu se določijo s statutom zavoda.

IV. DEJAVNOST ZAVODA

6. člen

Zavod organizira in izvaja naslednje vzgojnoizobraževalne programe in dejavnosti:

1. Strojništvo s smermi:
 - a) strojni tehnik V
 - b) oblikovalec kovin IV
 - c) preoblikovalec in spajalec kovin
 - d) mehanik vozil in voznihih sredstev
 - e) strojni mehanik
 - f) avtoklepar
 - g) monter in upravljalac energetskih naprav
 - h) predelava in obdelava kovin II in PRIL. II
2. Elektrotehnika
Elektrikar — elektronika IV
3. Tekstilno-konfekcijska tehnologija s smermi:
 - a) konfekcijski tehnik V
 - b) šivilja — krojač IV
 - c) pomožna šivilja II in PRIL.
4. Inovativno in raziskovalno delo pedagoških delavcev na področju metod teoretičnega in praktičnega pouka.
5. Raziskovalno uvajanje sodobnih metod v vzgojnoizobraževalni proces in sodobnih tehnologij
6. Uvajanje učencev v raziskovalno delo
7. Organizacija in izvedba izobraževanja odraslih
8. Proizvodnja v šolskih delavnicah in nudenje uslug za zunanje porabnike
9. Šolska prehrana, vzdrževanje zgradb in čiščenje šolskih prostorov in okolice
10. Šolska svetovalna služba
11. Knjižničarstvo
12. Finančno-računovodska in kadrovsko-pravna dela
13. Druge dejavnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti zavoda.

V. ORGANI ZAVODA

7. člen

Organi zavoda so:

- svet zavoda
 - ravnatelj
 - strokovni organi zavoda
 - svet staršev.
- Svet zavoda

8. člen

Zavod upravlja svet zavoda, ki ima 9 članov. Svet sestavljajo:

- 3 predstavniki zavoda
- 2 predstavnika ustanovitelja,
- 2 predstavnika lokalne samouprave, ki ju imenuje Izvršni svet Skupščine občine M. Sobota

9. člen

Poslovodni organ zavoda je ravnatelj. Ravnatelj organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod neomejeno in je odgovoren za zakonitost dela zavoda. Ravnatelj je obenem pedagoški vodja zavoda.

10. člen

Ravnatelja zavoda imenuje in razrešuje svet zavoda v soglasju z ustanoviteljem. Strokovni organi

11. člen

Strokovni organi zavoda so: učiteljski zbor, oddelčni učiteljski zbor in razrednik.

Svet staršev

12. člen

Za uresničevanje interesa staršev se v zavodu oblikuje svet staršev, kot posvetovalni organ ravnatelja in učiteljskega zbora.

13. člen

Pristojnosti, postopek izvolitve oz. imenovanje in način dela organov iz 7. člena tega odloka določa statut zavoda.

VI. SREDSTVA ZA USTANOVITEV IN ZAČETEK DELA ZAVODA

14. člen

Za ustanovitev in začetek dela zavoda se uporablja del sredstev, s katerimi je razpolagal do razdelitve v dva samostojna zavoda Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve M. Sobota.

Nepremično premoženje (zgradbe s pripadajočimi funkcionalnim zemljiščem) in premičnine (celotna oprema, potrebna za opravljanje dejavnosti) se v celoti dodelijo v upravljanje Tehnični in poklicni šoli M. Sobota, uporabljata pa jih za opravljanje svoje dejavnosti Tehnična in poklicna šola M. Sobota in Gimnazija M. Sobota, v skladu s pogodbo, ki jo v ta namen skleneta oba zavoda najkasneje do 31. 12. 1991.

Ostalo premoženje se razdeli s posebnim sporazumom med obema zavodoma ob upoštevanju veljavnih standardov in normativov. Kot osnova za razdelitev premoženja se vzame vrednost po bilanci s stanjem 31. 8. 1991. Predlog delitvene bilance pripravi komisija za reorganizacijo SCTPU, sprejme pa jo izvršni svet SO M. Sobota.

15. člen

Premoženje stanovanjskega sklada in sklada skupne porabe za osebne in skupne potrebe delavcev SCTPU M. Sobota se razdeli na novo ustanovljenima zavodoma po sporazumu.

VII. RAZPOREDITEV DELAVCEV

16. člen

Pedagoški delavci javnega zavoda SCTPU M. Sobota se razporedijo v novo ustanovljena zavoda na osnovi elaborata o razdružitvi.

Vsi ostali delavci (finančno-računovodski delavci, delavci šolske svetovalne službe, kadrovske-pravne službe in tehnično osebje) se razporedijo v Tehnično in poklicno šolo M. Sobota.

17. člen

Finančno-računovodska dela, dela šolske svetovalne službe, dela šolske knjižnice, kadrovsko-pravna dela, šolska prehrana, vzdrževanje zgradb in čiščenje prostorov ter okolice opravlja Tehnična in poklicna šola za Gimnazijo M. Sobota. Pogoji in način opravljanja teh del se uredijo s posebno pogodbo med obema zavodoma.

VIII. NASTOPANJE ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

18. člen

Zavod odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolaga. Ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti zavoda.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

Novo ustanovljeni zavod je nastal z razdelitvijo SCTPU M. Sobota na dva zavoda, ki kot pravna naslednika prevzemata vse pravice in obveznosti javnega zavoda SCTPU M. Sobota ne razdelno.

20. člen

Do imenovanja ravnatelja zavoda opravlja naloge poslovodnega organa vršilec dolžnosti ravnatelja, ki ga imenuje Skupščina občine M. Sobota.

21. člen

Vršilec dolžnosti ravnatelja je dolžan poleg nalog, za katere je pristojen po zakonu, opraviti vse potrebno za začetek dela zavoda, vpis zavoda v sodni register, izvolitev sveta zavoda in sprejem statuta.

Izglasitev vpisa v sodni register se mora opraviti najkasneje do 31. 8. 1991.

22. člen

Z dnem vpisa zavoda v sodni register preneha obstajati javni zavod SCTPU M. Sobota in se izbrše iz sodnega registra.

23. člen

Odlok začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 028-2/91-1

M. Sobota, 1. avgusta 1991

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENCER, dipl. oec., I. r.

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

5.00 Prebujajte se z nami! (Če vam pridi, nas lahko poslušate že od začetka, ko vam vrtimo domače vize. Na ta način bo tudi konec tedna podaljšani, 10.00 Spored RS, 16.00 Poletno popoldne (čestitke, poročila, 21.23.23.23) Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Vroč — hladno, oddaja TVS, 9.25 Elizabetin dvor, slovaško nad. 16.15 Sova, ponovitev, 18.00 Tv dnevnik 1. 18.05 Druga godba: Papa Wemba, Zaire. 18.30 Šiški samostan. 18.40 Nevarni zaliv, kanad. nan. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 Zrcalo tedna. 20.15 Festivali sveta, avstr. serija. 20.40 Paralaksa, nizozem. serija. 21.10 V Cityju, angl. nan. 22.00 Tv dnevnik 3. 22.20 Sova: Pri Huxtablovih, amer. nan.; Barbarosa, amer. film; Drazljivo, franc. erotični program.

Drugi program
18.00 Satelitski programi. 19.00 Anambel Slovenija. 19.30 Tv dnevnik ZDF. 20.00 Zarišče. 20.30 Koncert orkestra Berlinske filharmonije. 22.00 Satelitski programi. 22.50 Yutel.

HTV 1

8.40 Tv koledar. 8.50 Informativni program. 12.30 Poletni program. 14.30 Informativni program. 16.20 Letna teshobe, amer. nad. 17.15 Hrvaška danes. 18.00 Skrivnosti morja, amer. nan. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Posebna oddaja. 21.05 Running out, amer. film. 22.55 Tv dnevnik 2. 23.25 Ekran brez okvira. 0.55 Sef, češka nan. 1.40 Tv izbor. 2.40 Informativni program.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Zivali Sredozemlja. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki da capo. 10.30 Iz dnevnika nekega ginekologa, film. 11.50 Frog show. 12.05 Tisoč mojstrov. 12.15 Na sledi opic, dokumentacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Čezar ljubi Kleopatru, komedija. 14.40 Raj za živali. 15.00 Fragesli. 15.25 Ostržek. 15.50 Johannes Gutenberg. 16.00 Čarobni vrtovi, risanka. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Ladja ljubezni, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Dertick, kriminalni. 21.15 Ugladni kuharji. 21.25 Pogledi od strani. 21.35 Spike-sova banda, vestern. 23.05 Vesteri sport z nogometom. 23.25 Talovom je res težko, komedija. 0.45 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin, vmes Vaška TV. 8.30 Rehabilitacijski magazin. 8.30 Poročilo v duševni stiski. 9.00 Dallas, 33. del. Tajna. 9.05 Zrebanje lota. 14.30 Walt Disney. 16.15 Formula 1, trening. 17.20 Magazin za Cigane. 17.20 Zabavna glasba. 17.50 Svet dnevnik. 18.00 Okno. 19.50 Vprašanja kristijanov. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telesport. 20.15 Dallas. 21.10 Panorama. 22.15 Po deseti. 22.40 Nebesa in peklo. 23.00 Daneski film. 0.40 Dnevnik ANTENNE 2. (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Slišali boste vse, kar vas utegne zanimati to jutro. Tudi, koliko je ura in kakšno vreme lahko pričakujete konec tedna. Hvala le-pa!), 10.00 Spored RS, 16.00 Poletno popoldne (čestitke, glasba, poročila), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Radovedni Taček. 9.15 Klub Klobuk. 9.40 Vroč — hladno. 10.05 Alf. 10.30 Zgodbe iz školjke. 11.35 Večerni gost: Jacques Juillard. 15.45 Tarzan in Zlata dolina, angl. film. 17.20 Pri Huxtablovih, amer. nan. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.05 Z vrha, angl. nan. 18.35 Prostozidarstvo, angl. serija. 19.00 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 Utrip. 20.15 Zrebanje 3 x 3. 20.30 Tribute to Stan Kenton. 21.30 Na zdravje!, amer. nan. 21.55 Tv dnevnik 3. 22.15 Sova: Vojska in spomin, amer. nad.; Ubijaj, ameriški film.

Drugi program
18.00 Satelitski programi. 19.05 Murphy Brown, amer. nan. 19.30 Tv dnevnik Beograd. 20.15 Filmske uspešnice: Visoki gostje, ameriški film. 22.10 Satelitski programi. 23.00 Yutel.

HTV 1

8.20 Tv koledar. 8.30 Informativni program. 9.45 Vesela sobota. 10.45 Informativni program. 11.45 Vrtoglavica. 12.45 Hobotnica, ital. nan. 14.35 Informativni program. 15.20 Narodna glasba. 15.50 Nebojša, češkoslov. mladinski film. 17.15 Informativni program. 18.20 Mesečev zaliv, serijski film. 18.55 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Posebna oddaja. 21.05 Hoosiers, ameriški film. 22.50 Izseljena Hrvaška. 23.35 Tv dnevnik 2. 0.05 Sportna poročila. 0.10 Fluid. 0.55 Tv izbor.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Naša koža. 10.15 Odkritja pod vodo. 11.00 Lutkar, film. 12.30 Hello, Austria. 13.00 Čas v sliki. 13.35 Notredamski zvonar, drama. 15.25 Popaj. 15.30 V senci sove. 16.00 Otroški spored po željah. 17.10 Sport ABC. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Sport. 18.30 Ladja ljubezni, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Tako kot pojejo starejši, prenos. 22.05 Edgar, duvaj morale, serija. 23.05 Smrtonosna past, film. 1.00 Čas v sliki. 1.05 Gola zaslonka, komedija. 2.25 Čas v sliki. 2.30 Ex libris.

TV MADŽARSKA

6.45 Vaška TV. 7.30—10.55 Za otroke. 10.55 Tv magister. 12.55 Formula 1, trening. 14.05 Panorama. 15.05 Ameba, za otroke. 15.35 Sosedje, pon. 16.10 Pokrajine, mesta, ljudje. 16.40 Razgovor s kanonikom P. Poupardom. 17.45 Dimenzija. 18.15 Za otroke. 18.45 Stanovnjska kultura. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telesport. 20.15 The Frisco Kid, ameriški film. 22.15 Prva ljubezen. 23.15 Pozni dnevnik. (Drugi program od 7.00)

9.00 Nedeljska kuhinja (9.10 Misel in čas, 9.30 Srečanje na Murskem valu, 10.30 Srednja nedeljska kuharska oddaja), 12.00 Spored v madžarščini, 13.00 Panonski odmevi, 13.30 Minute za kmetovalce, 14.00 Poročila, 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA 1

9.00 Živ žav. 9.50 Nevarni zaliv, kanad. nad. 10.20 V znamenju zvezd: Škorpijon, nemška serija. 10.50 Alpski večer. 14.40 Sova, ponovitev. 17.00 Tv dnevnik. 17.05 Ob veliki ločnici, ameriški film (čb). 18.55 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Mali oglasi, nanizanka. 20.55 Zdravo. 22.15 Tv dnevnik 3. 22.35 Sova: Polna hiša, amer. nan.; Dejanje volje, angl. nad.

Drugi program
13.45 Sportno popoldne (Formula 1, prenos iz Budimpešte). 16.20 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik HTV. 20.00 Svet narave, angl. serija. 20.50 Kdo išče zlato dno, češkoslov. film. 22.10 Posnetek Formule 1. 22.50 Yutel.

HTV 1

8.20 Tv koledar. 8.30 Informativni program. 9.45 Nedeljsko dopolnilo za otroke. 10.45 Informativni program. 11.45 Čarovnice Davidja Copperfielda. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Kapetan James Cook, serijski film. 14.00 Informativni program. 14.30 Vedno lepe melodije. 17.00 Rapsodija, ameriški film. 18.45 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Kako zamisljati Hrvaško. 21.35 Temni angel, angl. nan. 22.40 Nixon, dokum. oddaja. 23.40 Tv dnevnik 2. 0.10 Sportna poročila. 0.15 Tv izbor.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Lov na moške, film. 10.30 Tedaj. 10.35 Panoptikum. 11.00 Strupeni odpadki za Trejti svet. 11.45 Znanstveni magazin. 13.00 Tednik. 12.30 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Pravica do ljubezni. 13.35 Naše imenitne tete, komedija. 15.15 Zabuž z zvijačami. 15.30 Risanka. 15.55 Lutkovna igra. 16.15 Kraljestvo miru, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 X-large potovanja: Avstralija. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mladinski magazin. 18.30 Ladja ljubezni, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Trilogija letovišča, komedija. 0.10 Vizije. 0.15 Sergej Prokofjev. 1.00 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

6.50 Magazin za menežerje. 7.35 Za otroke. 7.55 Biblijsko sporočilo. 8.00 Kava s smetano. 8.30—11.00 Nedeljski turmix. 11.00 Za boljši jezik. 11.15 Koronine. 12.00 Hoteli Zamard. 13.30 Domožnanstvo. 14.35 Formula 1, VN Madžarske, prenos iz Budimpešte. 16.40 Program ortodoksne cerkve. 17.00 Walt Disney. 18.45 Naša dediščina. 19.00 Teden. 20.00 Telesport. 20.15 Le nek gigolo, nemški film. 22.00 Kramljanje. 22.25 Mozart: Don Kramljanje, opera. (Drugi program od 7.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Spet vam bo govoril Francek Mukič, ki najbolje ve, kaj je novega in aktualnega v sosednji državi Madžarski. Sicer pa — kot vsakokrat: dobro jutro!), 10.00 Spored RS, 16.00 Poletno popoldne (šport, poročila, to sem jaz), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Igrajmo se gledališče. 9.30 Renu Bassi v plesih iz Indije. 15.05 Zdravo. 16.30 Sova, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.05 Utrip. Zrcalo. 18.45 Radovedni Taček. 19.00 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Treje življenje, drama. 21.15 Gozd je življenje, dokum. oddaja. 21.55 Tv dnevnik 3. 22.10 400 let slovenske glasbe. 22.55 Sova: Simpsonovi, amer. risanka; Dejanje volje, angl. nad.

Drugi program
18.30 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik Koper. 20.00 Studio Ljubljana. 21.00 Po sledeh napredka. 21.30 Sanson »Bojan Adamič«. 22.20 Satelitski programi. 23.05 Yutel.

HTV 1

8.40 Tv koledar. 8.50 Informativni program. 12.15 Starohrvaško zidarstvo. 12.45 Zlata nit, otroška serija. 13.15 Risanka. 13.30 Rumena reka, dokum. serija. 14.20 Tv koledar. 14.30 Informativni program. 15.25 Portret, angl. serija. 16.25 Naključni partnerji, serij. film. 17.15 Informativni program. 17.55 Skrivnosti morja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Hrvaška v svetu. 21.05 Življenje z očetom, angl. drama. 22.40 Tv dnevnik 2. 23.10 Kinoteka Hollywooda. 0.40 Tv izbor.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Podoba Avstrije. 10.00 Tednik. 10.30 Kraljica Montane, vestern. 11.35 Tedaj. 12.00 Strah univverz pred konkurenco. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Goljat in Herkules, film. 14.30 Magazin o živalih. 14.50 Fragesli. 15.25 Ostržek. 15.50 Robert Koch. 16.00 Čarovniški vrtovi. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Ladja ljubezni, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Sport v ponedeljek. 21.08 Mojsirsko kuhanje. 21.15 Pogledi od strani. 21.25 Hunter. 22.15 Apropoz film. 22.45 Dekleti iz Walesa, komedija. 0.50 Match, film. 1.10 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin, vmes Vaška TV. 8.30 Od operete do operete. 17.20 Naš ekran, v srbohrvaščini. 17.50 Katoliška kronika. 18.05 Svet denarja. 18.15 Otroški kotiček. 19.15 Videoklipi. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telesport. 20.15 Ulice San Franciska, kriminalka. 21.10 Vsi na glas: Yeah, ameriški film. 22.05 Freud na divanu, ameriški film. 23.00 Pozni dnevnik. 23.05 Dnevnik BBC. (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Imate srečo, da lahko poslušate glasbo po svojem okusu. Da pa ne bi vsega prepustili zgolj sreči, zavrtite 21 232 ali 21 579 in med drugim boste lahko sami povedali, katera pesem vam je ta hip najbolj všeč — pesem tedna na MV!), 10.00 Spored RS, 16.00 Poletno popoldne (Mali oglasi po telefonih 069/21 232 in 21 579, poročila in zadnje uro in pol čestitanje ter pozdravljanje. Pozdravljeni!), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Zgodbe iz školjke. 16.30 Sova, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.05 Starši naproday, mlad. igra. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Ukradena, angl. nad. 21.10 Evropski turistični kazipot. 21.45 Tv dnevnik 3. 22.00 Sova: Pujsovi dosjeji, angl. nan.; Dejanje volje, angl. nad.; Resna glasba.

Drugi program

18.00 Satelitski programi. 19.00 Duhovna glasba. 19.30 Tv dnevnik Sarajevo. 20.00 Zarišče. 20.30 Studio 2 Koper. 21.30 Zrebanje lota. 21.35 Umetniški večer: Rudarjeva hči, ameriški film. 23.35 Yutel.

HTV 1

8.40 Tv koledar. 8.50 Informativni program. 12.15 Starohrvaško zidarstvo. 12.45 Zlata nit, otroška serija. 13.15 Risanka. 13.30 Rumena reka, dokum. serija. 14.20 Tv koledar. 14.30 Informativni program. 15.25 Portret, angl. serija. 16.25 Naključni partnerji, serij. film. 17.15 Informativni program. 17.55 Skrivnosti morja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Hrvaška v svetu. 21.05 Življenje z očetom, angl. drama. 22.40 Tv dnevnik 2. 23.10 Kinoteka Hollywooda. 0.40 Tv izbor.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Rusčina. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki da capo. 10.30 Benvenuto Cellini. 12.05 Sidney. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Ljudje, živali, senzacije. 14.50 Conny. 15.00 Fragesli. 15.25 Ostržek. 15.50 Dobro glej. 15.55 Nikolaus Kopernikus. 16.05 Medved Bojan. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me ženske. 18.30 Ladja ljubezni. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Mama mia, samo brez panike, komedija. 21.45 Pogledi od strani. 21.55 Dallas, ameriška serija. 22.40 Gorila, kriminalka. 0.00 Ognjeni krst, film. 1.25 Čas v sliki. 1.30 Ex libris.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin, vmes Vaška TV. 16.05 Naš ekran, v slovaščini. 16.40 Suženstvo, brazilska serija. 17.15 Upanje znanemcev, program madžarskih židov. 17.30 Prestrukturiranje. 18.05 Svet denarja. 18.15 Otroški kotiček. 19.15 Videoklipi. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telesport. 20.15 Potovalni kviz. 20.50 Klan, francoska serija. 21.55 Pred deseto. 22.20 Balet. 23.20 Dnevnik BBC. (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! 16.00 Poletno popoldne, 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Živ žav. 9.50 Ukradena, angl. nad. 16.30 Sova, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.05 Klub Klobuk. 18.35 Tisoč idej za naravoslovce. 19.05 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Film tedna: Harlow, ameriški film. 22.05 Tv dnevnik 3. 22.25 Sova: Alf, amer. nan.; Dejanje volje, angl. nad.; Jazz, blues...

Drugi program

18.30 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik ORF. 20.00 Zarišče. 20.30 Ravel — portret skladatelja. 22.15 Satelitski programi. 23.00 Yutel.

HTV 1

8.40 Tv koledar. 8.50 Informativni program. 12.15 Romanško slikarstvo na Hrvaškem. 12.45 Pasje zgodbe, otroška serija. 13.15 Risanka. 13.30 Vietnam, serij. film. 14.20 Tv koledar. 14.30 Informativni program. 15.00 Dokumentarni program. 15.30 Zgodba o Magnumu, dokum. serija. 16.20 Maelstrom, serij. film. 17.15 Informativni program. 17.55 Skrivnosti morja. 18.45 Videoboom. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Kako zamisljati Hrvaško. 21.05 Prihodnji svet, amer. znanstveno-fantastični film. 22.40 Tv dnevnik 2. 23.10 Dinamo, dokum. oddaja. 0.10 Tv izbor.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Evropske univerze: Neapelj. 10.00 Mi, ponovitev. 10.25 Čas v sliki da capo. 10.30 08/15 v domovini, film. 12.05 Sidney. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Ljudje, živali, senzacije. 14.50 Conny. 15.00 Fragesli. 15.25 Ostržek. 15.50 Dobro glej. 15.55 Nikolaus Kopernikus. 16.05 Medved Bojan. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me ženske. 18.30 Ladja ljubezni. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Mama mia, samo brez panike, komedija. 21.45 Pogledi od strani. 21.55 Dallas, ameriška serija. 22.40 Gorila, kriminalka. 0.00 Ognjeni krst, film. 1.25 Čas v sliki. 1.30 Ex libris.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin, vmes Vaška TV. 8.30 Klan, pon. 9.30 Za upokojece. 16.25 Naš ekran, v nemščini. 16.55 Suženstvo, brazilska serija. 17.30 Koledar 1991. 18.05 Svet denarja. 18.15 Otroški kotiček. 19.15 Pred papeževim obiskom. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telesport. 20.15 Filmski program. 22.00 V pričakovanju papeža. 22.30 Videoklipi madžarskih in tujih zvezdnikov. 23.05 Dnevnik ZDF. (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Poleg prebujanja ne boste zamudili nobene pomembne novice, mirno boste lahko pili kavo in se po svoje kratkočasil, lahko pa nas poslušate tudi na delovnem mestu — seveda, če imate dovolj mirnega šefa!), 10.00 Spored RS, 16.00 Poletno popoldne (začeli ga bomo z reportažo, vrteli vam bomo glasbo, prebrali poročila in končali z vizi v oddaji Zlagrajmo in zapojmo po domače), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Benji, amer. nan. 9.25 V Cityju, angl. nan. 17.00 Sova. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.05 Po sledeh napredka. 18.35 Alf. 19.05 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Elizabetin dvor, slovaška nad. 21.25 Samo bedaki in konji, angl. nan. 22.15 Tv dnevnik 3. 22.35 Sova: Rdeči prah, ameriški film; Polnočni klici, amer. nan.

Drugi program

18.30 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik RAI. 20.00 Zarišče. 20.30 Studio Ljubljana. 21.30 Stal, angl. dokum. oddaja. 22.00 Glasbena oddaja. 22.15 Yutel.

HTV 1

8.40 Tv koledar. 8.50 Informativni program. 12.15 Renesansno slikarstvo na Hrvaškem. 12.45 Mažja zgodba. 13.15 Risanka. 13.35 Poirot, angl. nan. 14.20 Tv koledar. 14.30 Informativni program. 15.00 Igrani film. 16.25 Maelstrom, serij. film. 17.15 Informativni program. 17.55 Skrivnosti morja. 18.45 Vsakdanja kultura. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.05 Spektar. 21.10 V Cityju, serij. film. 21.55 Tv dnevnik 2. 22.25 Zagrebško glasbeno poletje. 23.10 Tv izbor.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Gospe iz Bostona, film. 11.05 Tisoč mojstrov. 11.15 Živalski vrtovi. 12.15 Življenje Siouxov v Južni Dakoti. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Pravica do ljubezni. 13.35 Ko bogovi ljubijo, film. 15.25 Leto in dan. 15.35 Počitniška nevihta, otroška igra. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mozart ni bil Avstrijec, TV film. 18.30 Ladja ljubezni. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Narodna glasba po željah. 21.15 Hans Holt. 22.15 Mozart v New Yorku. 0.50 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin, vmes Vaška TV. 8.30 Lajna, zabavna glasba. 9.00 Joga. 16.25 Naš ekran, v romunščini. 16.55 Suženstvo, brazilska serija. 17.30 Ekološke novice. 18.05 Svet denarja. 18.15 Otroški kotiček. 19.15 Pred papeževim obiskom. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telesport. 20.15 Zdravstveno predavanje. 20.50 Bistvo po glavni cesti, film. 21.10 Zlatarna, TV igra. 21.55 Novi svet. 22.40 Za menežerje. 23.30 Dnevnik BBC. (Drugi program od 6.00)

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN

Ona: Se vedno boš nihal med resničnostjo in lepimi sanjami in ravno zato lahko zamudiš lepo priložnost pri osebi, do katere si cer čutiš spoštovanje, vendar si nikoli nisi upala pomisliti na karkoli več.

On: Prihaja ugodno obdobje, da se poskušaš na področju, ki te že dolgo muči. Zjela te bo prava delovna mrzlica. Toda nikar ne pozabi na prijatelje, saj ti lahko dober nasvet, še bolj pa pomoč, izdatno pomagata pri ureditvi načrtov.

LEV

Ona: Nekdo ti sicer pomeni veliko več kot vsi drugi, vendar ti zaradi tega ni potrebno izgubljati glave. Tudi on ni ravno hladen, zato boš z malce potrpežljivostjo dosegla, da bo prvi korak storil on sam.

On: Poslovna uspešnost ti dviga ugled in položaj, toda ali ni že čas, da poskušaš biti uspešen tudi v ljubezni? Verjetno ne boš imel dovolj moči, da bi se uprl skunjav, ki jo zate pomeni vsak poslovni izliv.

STRELEC

Ona: Obe se ti prijeten konec tedna, ki ti bo v prihodnosti še veliko pomenil. Tudi na poslovnem področju se ti obeta precejšen vzpon, ki ti bo postopno vzdignil ugled med sodelavci, predvsem pa premagal tvoje finančne težave.

On: Ljudje, od katerih si na svojo žalost vse bolj odvisen, so preračunljivi in predvsem popolnoma neodgovorni. Če boš tako nadaljeval, se ti bo kaj kmalu zgodilo, da si boš podrl vse mostove za vrnitev.

KOZOROG

Ona: Z nepremišljeno potezo si boš nakopala cel kup neprijetnih opravil, podrobneje pa boš spoznala tudi nekoga, ki si ga že dalj časa zaman poskušala ujeti v svoje mreže. Izkoristi ponujeno priložnost — ne bo ti žal!

On: Poskusil boš tudi tam, kjer sicer ne pričakuješ kdo ve kakšnega uspeha. Toda izkazalo se bo, da imajo norci srečo. Nikar se ne obotavlja in ne čakaj na prihodnji maj, saj je ta še zelo daleč.

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____

poštna številka _____ pošta _____

naročam VESTNIK.

Naročnino bom poravnal po prejemu položnice.

PODPIS _____

Naročilnico izrežite in jo pošljite na naslov:
Vestnik, Titova 29, 69000 Murska Sobota.

VESTNIK
vsak
četrtek

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja
toči vodo ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. Hajdinjak,
Gornji Slaveči 6. Kuzma
(069) 78-271

Popravilo z garancijo na va-
šem domu.

Mešana družba

IMOL LENDAVA, d.o.o.
Industrijska 4 b
69220 Lendava
tel.: 069 75 637
objavlja prosta dela

6 izolaterjev

priljubljen

Pogoji:
— VKV, KV-izobrazba
— 2 leti delovnih izkušenj.

Možnost za delo v tujini.
Kandidati naj pošljejo prijave
(z vsemi dokazili) v 8 dneh po
objavi razpisa.

gorenjeimo

GORENJE IMO — INDUSTRIJA IN MONTAŽA LENDAVA, p.o., V STEČAJU, OBJAVLJA

JAVNO DRAŽBO

za prodajo:

1. pisarniški prostori v izmeri 296,14 m², izklicna cena 4.301.994,50 din;
2. kombinirano vozilo Zastava 950 AK, leto izdelave 1987, izklicna cena 80.000,00 din;
3. osebni avtomobil OPEL SENATOR 2.5, leto izdelave 1983, izklicna cena 200.000,00 din;
4. tovorni avtomobil Zastava 450 AD, leto izdelave 1981, izklicna cena 100.000,00 din;
5. stroji za upogibanje pločevine 1/1000, 5 kosov, izklicna cena 4.000,00 din;
6. stroji za upogibanje pločevine 1/2000, 2 kosa, izklicna cena 6.000,00 din;
7. polnilni stroji KLIMA, 4 kosi, izklicna cena 1.000,00 din;
8. ročni krivilni stroji 1/1000, 4 kosi, izklicna cena 4.500,00 din;
9. stroji za rezanje navojev Metalprogres, 2 kosa, izklicna cena 4.000,00 din;
10. stroji za upogibanje pločevine UBBB — 6.3, 1 kos, izklicna cena 6.000,00 din;
11. aparat za varjenje vijakov tip MUS 450, 1 kos, izklicna cena 3.000,00 din;
12. stroj za upogibanje cevi Hidraulus, 1 kos, izklicna cena 4.000,00 din;
13. stroj za kriviljenje 1,5/1000, 2 kosa, izklicna cena 2.500,00 din;
14. vibrirna igla T 30/80, 3 kose, izklicna cena 2.000,00 din;
15. varilni aparat Varmig 400, 1 kos, izklicna cena 13.000,00 din;
16. varilni usmernik 300, 2 kosa, izklicna cena 6.000,00 din;
17. motokultivator REX, 1 kos, izklicna cena 3.000,00 din;
18. točkalnik VST-40, 1 kos, izklicna cena 30.000,00 din;
19. kampirna prikolica v avtokampu Novalja s predšotorom in opremo, izklicna cena 40.000 din;
20. različna pisarniška oprema, več garderobnih omar, pisalnih in računalniških strojev ter razne vrste reprovromateriala (šivne cevi, baterije Armal, ventili). Izklicne cene posameznih artiklov pod to točko bodo razvidne ob ogledu.

Dražba bo 20. avgusta 1991 ob 11. uri v prostorih podjetja GORENJE IMO v stečaju, Industrijska 4 b, Lendava. Ogled je možen dan pred dražbo, to je 19. 8. 1991 med 8. in 15. uro ter na dan dražbe med 8. in 11. uro.

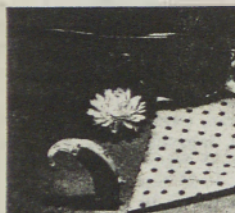
Interesenti morajo pred začetkom javne dražbe pri blagajni podjetja položiti 10-odstotno varščino (od izklicne cene).

Sodelujejo lahko pravne in fizične osebe. Prometni davek plača kupec. Prodaja bo potekala po načrtu videno — kupljeno.

TRGOVINA ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV MILAN KURI

62000 MARIBOR, CESTA ZMAGE 8/a TEL.: 062/36 345

ŽELIMO VAM POMAGATI!

I. SLUŠNI APARATI

WIDEX

VIERATON in drugi

- IZDELAVA usesnega vložka - mehki, iz uvoza
- SERVIS slušnih aparatov
- ODKUP IN PRODAJA rabljenih slušnih aparatov
- IZPOSODJANJE slušnih aparatov
- PRODAJA baterij, akumulatorjev, vrvic za poslušanje radia, brezžične slušalke za sprejem TV sprejemnika, vložke za telefonsko slušalko

II. OČESNA OPTIKA

- EKSPRES IZDELAVA vseh vrst očal
- NA ZALOŽI okvirji po ugodni ceni
- stekla, lelinje, sončna očala

III. DRUGI ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

- NOGAVICE (kompresijske) za ožbijanje / iz uvoza
- ortopedski vložki za čevlje / iz uvoza
- aparati za lajšanje bolečin
- različni pasovi (za trbuh, ledveno itd.)

STANOVANJE
ali hišo v Pomurju
vzajem v najem!
TRGOVINA

BELTINCI, Ravenska 27.
Ponudbe na naslov:
JOZEF d.o.o., Janka Pucelja
Kranj
ali po tel.: (064) 329-714

MIGRENA, SINUSI, NOČNO
MOČENJE, SPLOŠNE ALER-
GIJE, IMPOTENCA, REVMA,
DEBELOST...

ZASEBNA MEDICINSKA OR-
DINACIJA.

Mažuraničeva 6, ČAKOVEC
Delovni čas:
dopoldne 8.00 do 12.00 in po-
poldne 16.00 do 19.00
tel. 042/815-244

prodam

MOTORN VOZILA

126 P, letnik 1988, garažiran,
33.000 km, prodam. ☎ 75 637 do 15.
ure. LE-4189
MOPED TOMOS APN 6 S, star 10
mesecev, s čelado Veplas, prodam.
☎ 82 265. M-3195
ZASTAVA 101 MEDITERAN, letnik
1979, ugodno prodam. ☎ 81 302 do-
poldne ali Zg. Kamensčak 13, Ljuto-
mer. M-3200
KADET, starejši letnik, neregistriran,
ugodno prodam. ☎ 46 086. M-MM
BELO IN RDEČE VINO prodam.
Anton Čeh, Črešnjevci 123, Radgona.
M-14997
KOMBI ZASTAVA 850, odlično
ohranjen, letnik 1984, ugodno pro-
dam. Jakopec, Radenci. ☎ 65 089.
M-14996
JUGO 45, letnik 1985, garažiran, in
moped avtomatik prodam. Hajdinjak,
Šratovci 11. M-14994
RENAULT 9 TL, letnik 1982, decem-
ber, prodam. ☎ 69 023. M-14992
BT 50 S, prevoženih 500 km, prodam
za 1200 DEM ali menjam za nov
APN 6 ali ATX 50 C. Nemec, Borače-
va. ☎ 65 090, zvečer. M-14991
FIAT 126 P, letnik 1978, ugodno pro-
dam. ☎ 69 049. M-14990

Rad imam pico! Poskusim jo lahko
v lokalu ali pa odnesem domov v
lepi škatli. Picerija Osmica Hotiza,
telefon: 36-008

ZASTAVA 101, letnik 1979, registri-
rano do marca 1992, prodam.
☎ 65 115 od 19. do 21. ure. M-14985
126 P, letnik 1984, prodam.
☎ 41 808. M-1163
AVTO FIAT ZASTAVA 125, letnik
1982, ugodno prodam. Pordašinci 7.
M-1171
MOTOR PUCH 175 KMC, letnik
1957, vozen, prodam. Jože Bernjak,
Lukačevci 3 a. M-1188
JUGO CORAL 55, star 15 mesecev, z
dodatno opremo, prodam. Franc Ška-
far, Pot ob Črncu 8, Belinci,
☎ 42 762
VW 1200, obnovljen, na novo registri-
ran, letnik 1963, prodam za 2200
DEM ☎ 53 097
LADO RIVA, letnik 1989, ali JETTO
JX prodam. Kuhar, Dolina 18 a. M-
1206
VW HROŠČ 1300, letnik 1975, pro-
dam ☎ 31 323, popoldne. M-1218

Mali oglas v Vestniku uspešna prodaja

LADO RIVA 1300, 1/87, in barvni te-
levizor Gorenje prodam. Žitna 27,
☎ 22 364. 1223
RENAULT 4, letnik 1977, prodam.
Dolenci 107. M-1231
HYUNDAI 1.3 ugodno prodam.
☎ 22 230
MOPED APN 6, letnik 1987, pro-
dam. Gradišče 66. M-1236
MOTORN KOLO PUCH, letnik
1955, registrirano do marca 1992, do-
bro ohranjeno, prodam. ☎ 42 339.
M-MM
AVTO VW HROŠČ 1200, letnik
1975, ugodno prodam. ☎ 42 339. M-
MM
LADO 1200 L, letnik 1979, karambo-
lirana, v celoti ali po delih prodam.
Branko Zelko, Tropovci, ☎ 46 361.
M-OP
KADET 1,6 dizel, letnik 1986, in VW
KOMBI prodam. Ivana Regenta 7/a,
M. Sobota, ☎ 22 661, popoldne. M-
MM
LADO KARAVAN 1300 S, letnik
1989/11, prodam. ☎ 25 338. M-1242
ZASTAVA 128, letnik 11/83, pro-
dam. Ogled po 19. uri, vsak dan. Ste-
fan Steiner, Razlagova 11, M. Sobota.
M-1246
TRAKTOR ZETOR 3511, OLTOV
SEJALNIK za koruzo in brejo telico,
7 mesecev A-kontrola, prodam. Klo-
basa, Okoslavci 71. M-1244
LADO 1200, letnik 1976, neregistrira-
no, vozno, ugodno prodam. ☎ 87 108
OPEL ASCONA C 1,6 D, letnik
1985, prodam za 16.000 DEM.
☎ 23 702. M-1249

GOSTILNA ŽELEZEN BEZNOVCI

VABI

v soboto, 17., in nedeljo, 18.
avgusta, na domače koline z
bujto repó.

V soboto, 17. avgusta, pa vas
vabijo tudi na vrtno veselico.
Vstopnine ni!

RAZNO PRODAJ

MOTOKULTIVATOR MIO HON-
DA F 6 20 Y, s koso, prodam. Veščica
6, p. Ljutomer. IN-3193
DIZELSKI MOTOR ACNE za kosil-
nico BCS prodam. ☎ (061) 860 192,
po 16. uri M-NP
TROŠILNIK HLEVSKEGA GNOJA
TEHNOSTROJ prodam. Partizanska
30, Bakovci, ☎ 43 028. M-1159
MOLZNI STROJ VESTFALIA z
vsemi dodatki prodam. Gomboc, Sa-
lahovci 48. M-1172
TRAKTOR IMT 565, star 1,5 leta,
200 delovnih ur, ugodno prodam.
Moščanci 35, ☎ 51 014. M-1177
KOMBAJN ZA SILIRANJE SIP, ra-
bljen eno sezono, prodam. Vlado
Vučko, Razkrižje 13 a, Ljutomer,
☎ 89 164. M-1178
OBRAČALNIK ZA SENO ugodno
prodam. Alojz Dominko, Renkovci
112 b. M-1180
TRIBAZDNI PLUG, visoki klrens,
IMT, prodam. ☎ 53 052. M-1181
DVOREDNI ODRGALNIK KO-
RUZE ZMAJ ugodno prodam. Jože
Hri, Sodišinci 27. M-1183
TRAKTOR URSUS 35 s koso pro-
dam. Vaneča 66. M-1198
MOLZNI STROJ ALFA LAYAL,
50% ceneje, kot nov, prodam.
☎ 44 022. M-1202
TRAKTOR URSUS 360 C, star 1 leto,
prodam. Dolga ulica 98, M. Toplice.
M-1210
KOMBAJN DURO ĐAKOVIĆ M
770 z adapterjem prodam. Noršinci
62. M-1239

GOSTILNA ŠIPLIČ PUŽEVCI

vas vabi v petek, 16., in v sobo-
to, 17. avgust, na DOMAČE
KOLINE z bujto repó.

Se priporočajo!

storitve

INŠTRUIRAM MATEMATIKO
IN FIZIKO ZA VSE SREDNJE
ŠOLE. ☎ 82-143. M-3197
INŠTRUIRAM MATEMATIKO
za 1. dva letnika srednjih šol.
☎ 87-611. M-116

Zaposlitve

FIRMA VORWERK želi pridobi-
ti zastopnike na področju Pomur-
ja. Vsi, ki vas zanima delo in
niste zadovoljni s svojo službo in
bi radi nekaj več, se oglasite na
☎ (062) 773-852. M-MM
GOSTIŠČE PIRAMIDA Bra-
tonci zaposli dva kuharja ali dve
kuharki za nedoločen čas. OD
visok. M-1213
DEKLE ZA STREŽBO zaposli-
mo takoj. Cafe LIBERTAS, Li-
povci, ☎ 42-140. M-1228

Sobe

SOBO oddam; samouporaba
kopalnice in garaže. Mikloša
Kuzmicha 18, M. Sobota. M-1242

ŽIVALI

DVE KRAVI in dve telčki prodam.
☎ 54 077. M-1162
VISOKO BREJO KRAVO prodam.
Črešnjevci, Toneta Pleja 27. M-1164
KRAVO, staro 5 let, s tetelom, bik-
cem, prodam. Trnje 101. M-1167
MLADO KRAVO s tetelom prodam.
Gančani 129. M-1168
ZAJCE ZA ZAKOL ali nadaljnjo re-
jo prodam. ☎ 41 056 ali Bratonci
151. M-1191
KOZE z večjimi samičkami in nov in-
validski voziček prodam. Partizanska
27, Rakičan. M-1194
KOZE, srnaste pasme, prodam.
☎ 72 192. M-1206
KRAVO, visoko brejo, kontrola A,
dobro mlekarico, prodam. Žižki 57, p.
Črešnjevci. M-1211
DOBERMAN, starega 3 mesece,
prodam. ☎ 45 049. M-1214
NEMŠKE ovčarje z rodovnikom pro-
dam. Herman Cener, Pušča 146. M-
1222
ŠTIRI PSICE, samičke, nemške ov-
čarke, stare dva meseca, dam zastoj.
Milena Cigan, Ribiška 8, Odranci,
☎ 70 173. M-1226
DVE VISOKO BREJI KRAVI pro-
dam. Hotiza 130, ☎ 76 342. M-MM
PUJSKE, 8 tednov stare, prodam.
Farkaš, Rakičan, Zvezna 15. M-OP
KRAVO brejo, prodam. Alojz Kovac,
Vadarci 108. M-1240
MALE PUJSKE prodam. Krajna 62.
M-1247

POSEST

PROSTORE ZA MIRNO OBRT
OZ. SERVIS dam v najem.
☎ 42 259. M-1128
HIŠO v Belincih, Jugovo, 6,5 arov, v
3. gradbeni fazi, prodam. ☎ (061)
373-460 in (061) 481-060. M-3121
TAKOJ VSELJIVO enonadstropno
hišo v lendavskih gorah — novo po-
kopalnišče prodam. ☎ 75 034 in
75 443. g. Nada Kušanci, od 7. do 8.
ure. LE-4185
KMEČKO HIŠO (elektrika, voda),
takoј vseljivo, s 3000 m² zemljišča,
10 km iz Murske Sobot, prodam.
☎ (063) 21-392. M-MM

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje
Murska Sobota

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Ba-
kan-Ficko, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan So-
bočan, Endre Gonter (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odg. urednik 21 383, 21 064 in
25 019, glavna urednica in direktorica 22 403, računovodstvo in tajništvo 21 383 in 21 064, GPS (trženje) 22 403, te-
lefax 22 419. Nenaročenih republikov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za 2. trimesečje 1991 je 200,00 dinarjev, za podjetja 400,00 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM
letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana:
50100-620-00112-5049512. Tisk GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je oproščen plačila temeljnega davka od
prometa proizvodov.

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex, rjave, prodajamo po akcijski ceni. Na-
ročila sprejema gostilna Zelezen, Bez-
movci, tel. 49-025. Pohitite z naročili,
ker bomo v kratkem s prodajo za letos
končali.

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex,
rjave, stare 3 mesece, iz kooperacijske
reje, opravljena vsa cepljenja, prodaja-
mo po akcijski ceni. Vsak, ki kupi 10
jarčic, dobi eno zastoj.
Naročila sprejema in daje vse informac-
ije gostilna Tibija Horvata, Nemčavci,
tel. 24-393. Pri Gradu pa sprejema na-
ročila Dragica Bakan, tel. 53-086. Pohi-
tite z naročili, ker bomo v kratkem s
prodajo za letos končali.

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex,
stare 3 mesece, iz kooperacijske reje,
opravljena vsa cepljenja, prodajamo po
akcijski ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčic,
dobi eno zastoj.
Naročila sprejema in daje vse informac-
ije gostilna Anice Benčec, Bukovci,
Prečna 6 a, tel. 43-070.
Pohitite z naročili, ker bomo v kratkem
s prodajo za letos končali.

Jože TITAN lesostrugarstvo

izdelava stopniščne
in balkonske ograje
stopnic
predelnih sten
vrat po naročilu
okenskih police
drobnih lesenih
predmetov.
Vse tudi montiramo.

Krog, Murnova 13
89000 Murska Sobota
☎ 069/26 159

VESTNIK

PAN-AGRA, BIJEDIČEVA 1, MURSKA SOBOTA

izšče zunanjetrgovinske sodelavce

Pogo-
vijsa afi visoka izobrazba zunanje trgovinske smeri,
znanje tujega jezika.

Če vas delo v zunanji trgovini zanima, pošljite prošnjo na gor-
nji naslov.

FRIZERSKI STUDIO SABINE HUBER,
GRAD 175, telefon: 53-188

ODPRT NOV STUDIO PRI GRADU!
Če želite sodobno pričesko, se oglasite!

Ne moreta iz zemlje kot dobra
semena, da znova bi segli si
v tople dlani.

V SPOMIN

Ani in Teodorju Franc

iz Gornje Bistrice 106

Minevata žalostni 2 leti, odkar vaju ni več med nami.
Hvala vsem, ki se ju spominjate z lepo mislijo in za tre-
nutek postojite ob njunem grobu.

Srečko z družino

Lahka je smrt,
če življenje je plodno,
spomini in dela
ostanejo vedno.

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je nepričako-
vano zapustil dragi mož, oče in
tast

Karel Gomboc

iz Rankovec 39

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom,
povaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih
trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ter ga v tako
velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za od-
pete žalostinke, godbi, gasilcem in obema govornikoma.
Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Globoko žalujemo: žena Šarika, sin Marjan z ženo Karmen in
drugo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
šopek rož mi prinesite in
večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče in de-
dek

Alojz Škodnik

iz Petanjec 62

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom,
znancem in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali,
darovali vence, šopke in za sv. maše, izrekli sožalje in ga v tako
velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Zahvalno izrekamo tudi KG Rakičan in DO Hotel Radin.
Posebej se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebni obred, pev-
cem za odpete žalostinke, gasilcem in govorniku KS.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene,
mame, stare mame, sestre in tele

Ane Špilak

roj. Žokš
od Grada

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in soso-
dom za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje, župniku za po-
grebni obred, pevcem za odpete žalostinke in vsem, ki ste jo
spremljali na njeni zadnji poti, nam stali ob strani ali nam ka-
korkoli pomagali.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Žalujemo: mož Alojz, sinova Rudi in Alojz, hčerki Marija in Al-
bina z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 61. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, tast, brat in
dedi

Franc Kumin

iz Satahovec 9

Zapustil dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roža le cveti
in grenka solza jo roni.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, soso-
dom, posebej Kosednarjevim, g. kaplanu za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke in govorniku za ganljive besede
ter kolektivu OZD Mura — tozdr Moška oblačila, Ljubljans-
kim mlečarnam, domačim gasilcem in vsem drugim, ki ste
nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali ven-
ce, šopke in za sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremi-
li na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Žalujemo: žena Štefka, sinovi Feri, Stanko in Vlado z družinami,
sin Jože, sestra Marija in Kristina z družinama in drugo sorod-
stvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in sestre

Rozine Glavač

iz Srednje Bistrice

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izre-
kli sožalje, darovali vence in cvetje ter za svete maše in jo po-
spremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Kološevu in dr. Carju, zdravstvenemu
osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti in zdrav-
stvene postaje Beltinci za skrb in nego ter prijazen odnos med
njenim zdravljenjem. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred,
pevcem za odpete pesmi in govorniku KS za poslovlilne bese-
de.

Žalujemo: otroci Stanislav, Rozina, Ivan, Irena, Martin, Cilka,
Anton, Vladimir in Jože z družinami, 26 vnukov, 7 pravnukov, se-
stra Katarina in brat Štefan.

Srednja Bistrica, Murska Sobota, Kanada,
1. avgust 1991

Zakaj si moral nam umreti,
ko pa komaj si začel živeti?

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj in brez slovesa
nas je v 26. letu starosti zapustil
dragi očka, mož in sin

Andrej Hren

iz Veržeja

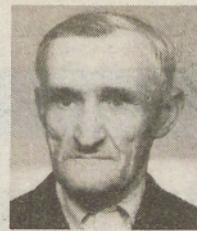
Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam ob teh
težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje
in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Zahvaljujemo se gospodu župniku za opravljen pogrebni
obred, cerkvenemu pevskemu zboru, g. Ferencu za izrečene
poslovlilne besede in vsem sodelavcem podjetja Vitras iz Lju-
tomera, posebno g. direktorju za poslovlilni govor.
Obenem se iskreno zahvaljujemo tudi vsem njegovim bivšim
sošolcem in mladini.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Žalujemo: hčerkica Maja, žena Jolanda, mama, ata in ostalo so-
rodstvo

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 92. letu
starosti zapustil oče, stari oče in
pradedek

Koloman Baler

iz Križevci v Prekmurju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijate-
ljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter po-
kojnika pospremili na njegovi zadnji poti.
Zahvalo izrekamo g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke
in gasilcem za častni sprevod in poslovlilne besede.
Križevci, 28. 8. 1991

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi ljube-
ga moža, očeta, dedija in brata

Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s tabo bilo lepo je živeti.
V spomin ti rožice cvetijo
in svečke ti gorijo.

Martina Peklarja

iz Murske Sobotice

se v globoki žalosti in z bolečino v srcih iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v
tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zad-
nji poti, mu darovali vence, cvetje in nam izrekli sožalje.
Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, g. Šeraku za poslovlilne besede, g. Boroviču za
odigrano Tišino.

Hvala tudi vsem sodelavcem in prijateljem Železniškega pod-
jetja G. Radgona, Ljutomer, M. Sobota in Pragersko.
Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Žalujemo: žena Marta, hčerke Zorica, Brigita in Anka z družina-
mi, še posebej vnuki Mihec, Nina, Saška in Dejan, oma, brat
Ivan, sestra Tilka, svaka Franc in Slavek z družinami

Ni več tvojega smehljaja,
pozdrava ne, ne toplega pogleda.

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je po hudi
bolezni za vedno zapustil naš dra-
gi mož, oče, stari oče, tast, brat,
stric in svak

Štefan Duh

iz Lipe 45

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo vsem sosedom, pri-
jateljem, sorodnikom in znancem, ki so nam v teh težkih tre-
nutkih stali ob strani, nam pomagali in darovali cvetje.
Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalo-
stinke in govorniku krajevne skupnosti.

Iskreno se zahvaljujemo sindikatu Planike ter oddelkom t212
in t2134.

Posebna hvala internemu oddelku bolnišnice v Rakičanu za
lajšanje bolečin.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: žena Marija, hčerke Anica, Marija, Bernarda in Maj-
da z družinami, sin Štefan z ženo Sidonijo ter ostalo sorodstvo

17. julija nas je v 79. letu starosti
nepričakovano za vedno zapustila
naša draga žena, sestra, mama in
stara mama

Verona Majc

iz Doliča 63

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospre-
mili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izre-
kli sožalje.

Iskrena hvala škofu Smeju za izrečene globoke misli in tolažil-
ne besede ob krsti, vsem duhovnikom za lep pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke in vsem darovalcem za svete
maše.

Hvala vsem dobrim sosedom, ki ste nam tako nesebično poma-
gali v najtežjih trenutkih in nam stali ob strani.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Žalujemo: mož Jožef, sin Tonček, hčerki Angela in Francka z
družinama, sinova Štefan in Jože z družinama ter drugo sorod-
stvo

VESTNIK NAGRAJUJE

Kolo za rojstni dan

Tako, pa se je začelo — vsak teden v avgustu nagradujemo naše naročnike s kolesom znamke ROG. Pri žrebanju sodelujejo stari in novi naročniki. In kot da bi računalnik vedel, da 1. avgusta praznuje 65. rojstni dan JANKO PALDAUF iz Vučje vasi, saj je za začetek in na ta dan izbral prav njega. Za rojstni dan je tako prejel tudi VESTNIKOVO kolo, ki smo mu ga naslednji dan odpeljali na dom. Bil je seveda presenečen in zelo vesel.

»Ravno malo prej sem prelistaval Vestnik in na 1. strani zasledil tudi vašo nagradno igro. Zanimalo me je, ali je bil že kdo izžreban, potem pa ste naenkrat prišli vi...«

Janko Paldauf iz Vučje vasi je bil prvi izžrebanec Vestnikovega (Rogovega) nagradnega kolesa, ki smo mu ga pripeljali kar na dom. Bil je seveda presenečen in zelo vesel.

Fotografija: Nana Rituper

Malo smo še posedeli in Janko nam je povedal, da nikoli doslej še ni bil med izžrebanci, pa tudi pri srečkah in tomboli ni imel sreče. Na Vestnik, pa se mu zdi, da je naročen že od vsega začetka. Z njim je zelo zadovoljen in komaj čaka, da mu ga pismonoša prinese k hiši. Zdaj, ko je posestvo predač sinu, ima še več časa za branje. Najbolj ga zanimajo kmetijski nasveti, kronika in aktualni dogodki doma in po svetu.

Kako bo s kolesom, ki smo mu ga pripeljali? »Najbrž se bo več kot jaz z njim vozila žena Trezika, seveda pa bom kdaj pa kdaj sedel nanj tudi sam. Če drugo ne, se bom peljal malo po vasi naokrog. Nekeč pa sem kolesaril do Murske Sobotice, Gornje Radgone in Ljutomer. Zdaj je to predaleč zame.«

Medtem smo že odpeljali kolo tudi drugemu izžrebanču. O tem pa v prihodnji številki.

J. Graj

V okviru zasebne športne delavnice Radost je Vili Šerak organiziral na bakovski gramoznici pavalni tečaj za otroke in odrasle. To dejanje je sicer malce nenavadno, kajti pavalni tečaji so običajno organizirani na bazenih. Toda Vili Šerak trdi, da je za varnost poskrbljeno, kajti na vodi je označil plitvino, tečajniki pa plavajo s pavalnimi žogicami »Swing Sing Ball«, ki jih imajo pripete na hrbtu.

(M. Lajšček, Foto: L. Kosi)

KRAJEVNA SKUPNOST RAKIČAN

Krajevna skupnost Rakičan, ki je ena najbolj razvitih krajevnih skupnosti v občini Murska Sobota, bo avgusta praznovala svoj 10. krajevni praznik. To desetletno obdobje bi po besedah predsednika krajevnega skupnosti Ivana Karoliha lahko imenovali tudi obdobje načrtnega razvoja v Rakičanu. V tem času so uredili telefon in danes je 300 telefonskih naročnikov ali kar 95 odstotkov vsega prebivalstva priključenih na telefonsko omrežje. Zgradili so vaško-gasilsko dom in otroški vrtec, speljali pa so tudi 8 kilometrov vaškega vodovoda. Kupili so naj sodobnejšo gasilsko cisterno in uredili vaške ceste ter ulično razsvetljavo. Poleg tega so pod nadzorom Zavoda za spomeniško varstvo iz Maribora uredili rakičanski park in kapelico.

Ob teh večjih projektih so uredili še kopico manjših stvari. Kot pravi Ivan Karoli, so vsa dela financirali krajsani sami s krajevnim samopriskom, prav tako so opravili večino del. Praznova-

Desetletje načrtnega razvoja

nje krajevnega praznika so predstavili na september, ko naj bi slavnostno odprli tudi novo mrliško vežico, v rakičanskem gradu pa naj bi takrat začel delovati tu-

di konjeniški klub, ki se bo sem preselil iz Murske Sobotice.

Prav sedaj pa poteka po republiškem programu tudi sanacija gradu. Rakičanci pa tudi v pri-

SOTINA

NAPOSLED UREDILI
POKOPALIŠČE

Ob gradnji mednarodnega mejnega prehoda na Kuzmi so posodobili tudi ceste do prehoda. Pri tem pa izvajalci del niso upoštevali izdelanega projekta za regulacijo potoka in gradnjo mostu pri pokopališču v Sotini. Potok so namreč regulirali tik ob pokopališču, tako da je voda ob večjem deževju spodkopavala pokopališče, zaradi česar je začela zemlja drseti in nekatere krste so celo pogledale iz zemlje. To je zelo razburilo krajsane Sotine, ki so na to opozarjali odgovorne izvajalske in oblastne dejavnike od občine do republike. Žal pa niso mogli odkriti krivca za odstopanje od izdelanega projekta pri gradnji ceste, saj so se oni izgovarjali na druge. Naposled pa so vendarle našli republiška sredstva in zadevo uredili tako, kot je bila načrtovana. Most so premaknili za okrog 12 metrov od pokopališča in potok regulirali po stari strugi, tako da so pokopališče zavarovali. Krajsani Sotine pa so ob tem uredili pokopališče, odstranili staro ograjo in zasadili novo, posejali travo in ob nasipu, obnovili mrliško vežico in križ na pokopališču. Pred dnevi so ob blagoslovitvi križa pripravili krajšo slovesnost. Tako je pokopališče v Sotini zopet urejeno tako, kot se to spodobi za kraj počitka. Tega pa so krajsani Sotine tudi najbolj veseli.

Feri Maučec

Klanec na Murščaku je bil tako ozek, da se nista mogla srečati niti kolesar in avtomobil. V nekaj julijskih dneh so krajsani zgradili 1100 metrov makadamske ceste. Predsednik gradbenega odbora in pobudnik gradnje Erih Vrbančič je zadovoljen z rezultatom — cesto, po kateri bodo vaščani lahko spodobneje potovali. Da so akcije vaščanov navdušujoče, pa je mogoče sklepati tudi iz pripravljenosti za pomoč krajevne skupnosti Kapela, ki je na Murščak poslala večino gramoza za cesto.

LJK

Tečaj obiskovalo 29 kandidatov

V ljutomerski občini so izvedli drugi teniški tečaj. Obiskovalo ga je 29 kandidatov. Tečaj je organizirala OZTK v sodelovanju s teniško sekcijo ljutomerskega Partizana. Po končanem tečaju so izvedli tekmovanje. Rezultati — prva skupina: 1. L. Pirhar, 2. Hvalec, 3. S. Pirhar (vsi Ljutomer); druga skupina: 1. Ficko, 2. Rauter (oba Ljutomer), 3. — 4. Kukovec (Lendava) in Mlinarič (Ljutomer); tretja skupina: 1. M. Slavič (Šalinci), 2. Vargazon (Cven), 3. — 4. T. Slavič (Šalinci) in Jakl (Ljutomer).

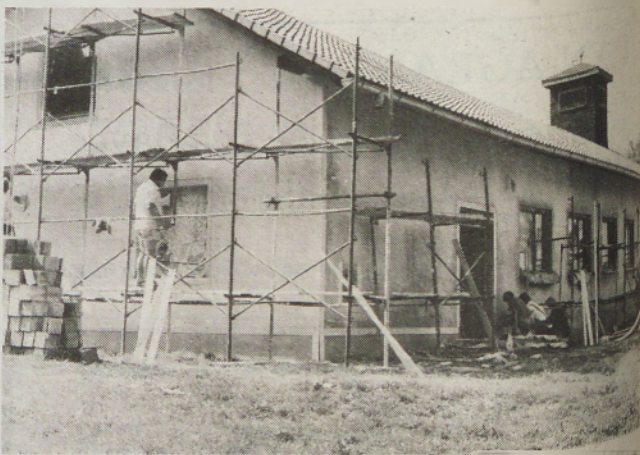
T. Ficko

RIBIŠKA DRUŽINA MURSKA SOBOTA

Tradicionalni ribiški piknik

Ribiška družina Murska Sobota, ki je pred dvema letoma praznovala 30-letni jubilej, ima tri organizacijske enote: Bakovci, Belci in Murska Sobota. Gospodari z vodnimi površinami reko Muro, Ledavo s pritoki, gramoznicami in akumulacijskim jezerom Krško-Domajinci. Družina razpolaga s svojim domom ob gramoznici na kovski cesti, ki so ga v tem letu razširili z namenom po boljši turistični ponudbi. Družina si tudi zelo prizadeva za zdravo in čisto okolje.

V nedeljo, 11. avgusta 1991, ob 10. uri pripravlja RD Murska Sobota pri ribiškem domu tradicionalni RIBIŠKI PIKNIK. Za obiskovalce bodo pripravili ribje specialitete, poskrbeli za dobro kapljico in prijetno glasbo. Obljubljajo, da se bodo obiskovalci dobro počutili.

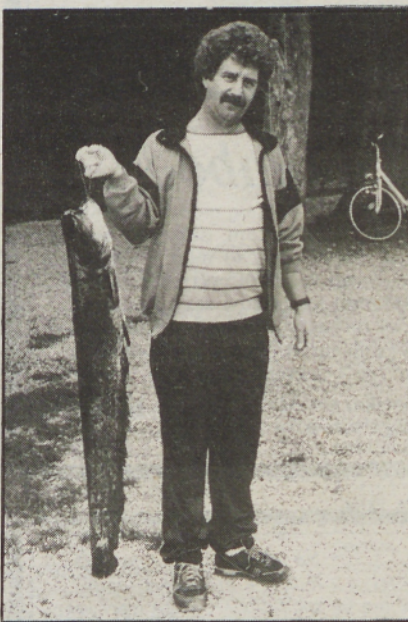
V Sotini na Goriškem so krajsani zelo delavni. Pred nedavnimi so škogasilskemu domu zgradili prizidek in razširili prostore. V pokopališču so uredili prostor za odkup mleka in orodjarno za potrebe gasilskih društev. Poleg tega pa so obnovili tudi fasado doma. Gradnja prizidka in fasade je stala okrog 250.000 dinarjev, sredstva pa so v celoti zagotovili krajsani skupaj z gasilskim društvom, poleg tega pa so opravili tudi veliko prostovoljnega dela.

Foto: E. M.

Na križišču pri gostilni Nemec v Serdici stoji oglasna tabla, ki zelo razburja voznike motornih vozil. Tabla je namreč postavljena tako, da onemogoča dober pregled pri izvozu s stranske na glavno cesto, kar lahko ima tudi negativne posledice. Vozniki motornih vozil se sprašujejo, kdo je dal dovoljenje za postavitev oglasne table v križišču.

Foto: E. M.

Ivanu Kološi iz Belca, ki je član Ribiške družine Murska Sobota, se je od leta 1973, se je namreč la sreča. V večini grabaj v Belcih in namreč ulovil soma, ki je bil dolg 110 cm in je tehtal 8 kilogramov. To je bila doslej najdaljša riba, ki je potegnil iz vode, medtem ko je pred njim že ujel amura, ki je tehtal 9 kilogramov. Svoj plen je zadovoljstvom pokazal prijateljem.

Foto: E. M.

Cesta, ki povezuje Lipo z Odranci, je do polovice asfaltirana, medtem ko je druga polovica makadamska. Krajevni skupnosti Odranci je uspelo cesto asfaltirati do meje s sosedi Lipo. Ker pa ob tem ko je KS Lipa posodobitev ceste načrtovala leta 1988, ostaja odprto vprašanje, kdaj bodo lahko cesto asfaltirali. Lipa je tudi kraj, ki spada med demografsko ogrožena območja v Republiki Sloveniji.

Foto: J. Z.

Boštjan Celec